Załącznik nr 1 do uchwały nr …….

Zarządu Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego

z dnia …….

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU STRZELECKO-DREZDENECKIEGO NA LATA 2021-2025

Spis treści

Wstęp ... 3
1. Procedura tworzenia strategii ... 5
1.1. Uwarunkowania prawne opracowania strategii ... 6
1.2. Zgodność celów strategii z innymi dokumentami strategicznymi ... 6
2 Charakterystyka Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego ... 8
2.1. Powiat Strzelecko-Drezdenecki na tle kraju i województwa ... 8
2.2. Sytuacja demograficzna ... 11
3. Diagnoza problemów społecznych w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim ... 14
3.1. System pomocy społecznej ... 14
3.2. Wsparcie rodziny ... 29
3.3. Piecza zastępcza ... 31
3.4. Niepełnosprawność ... 43
3.5. Rynek pracy ... 68
3.6. Przemoc w rodzinie ... 75
3.7. Starzenie się społeczeństwa ... 79
3.8. Edukacja w powiecie strzelecko-drezdeneckim ... 86
3.9. Ochrona zdrowia i profilaktyka ... 91
3.10. Aktywność społeczna- organizacje pozarządowe ... 93
3.11. Rozwój ekonomii społecznej ... 101
4. Analiza SWOT ... 104
5. Cele główne i szczegółowe Strategii, realizatorzy, termin realizacji ... 110
5.1. Cel główny: Wzmacnianie lokalnego systemu opieki nad rodziną i dzieckiem ... 110
5.2. Cel główny: Kreowanie zatrudnienia i przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia ... 112
5.3. Cel główny: Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym ... 115
5.4 Cel główny: Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych i seniorów ... 118
5.5. Cel główny: Wysoki poziom edukacji ... 121
6. Monitoring i ewaluacja Strategii ... 122
7. Spis tabel i wykresów ... 123

Wstęp

Jak pokazuje dotychczasowe doświadczenie budowanie Strategii wymaga dużego wysiłku zespołu ludzi. Ważna jest tu zasada partnerstwa wskazująca na potrzebą zaangażowania lokalnych podmiotów aktywnie działających na rzecz rozwiązywania różnych problemów społecznych, które wykonują zadania w sposób profesjonalny zgodnie z zasadą efektywności koncentrując i łącząc swoje najlepsze zasoby.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi lokalny element polityki społecznej, który powinien przejawiać się w postępie społecznym i dążeniu do zaspokojenia potrzeb wszystkich mieszkańców powiatu. Rozwój gospodarczy przekłada się na rozwój społeczeństwa, ale również i na powstanie nierówności społecznych, co łączy się z bezrobociem, obniżaniem się zdrowotności, wzrostem przestępczości, coraz większą dysfunkcją rodzin, pojawieniem się problemu „eurosierot". Znaczącym problemem jest również starzenie się populacji (systematyczny wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym, zmniejszenie dzietności, odpływ ludzi młodych).

Opracowana strategia jest zgodna z podstawowymi zasadami życia społecznego w szczególności zaś z zasadą pomocniczości, partycypacji społecznej i współodpowiedzialności. Dokument strategiczny informuje społeczeństwo, podmioty gospodarcze i instytucje o priorytetach przyjętych przez władze powiatu, dając im tym samym przesłankę do dokonywania własnych wyborów. Wskazuje na kluczowe trudności społeczne, z jakimi borykają się mieszkańcy powiatu i na ich potrzeby. Wytycza także kierunki działań na rzecz niwelowania zjawisk społecznie niepożądanych, a także mechanizmów wzmacniających efektywność dokonywanych pozytywnych i wskazanych zmian. Strategia powinna stać się podstawą prowadzenia właściwej polityki przez poszczególne podmioty działające w regionie.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem przedstawiającym ogólnie problemy społeczne występujące w powiecie i sposoby ich rozwiązywania, a poszczególne działania zmierzające do rozwiązania konkretnych problemów będą opracowywane w programach.

W 2020 roku, praktycznie na całym świecie, wprowadzono stan pandemii, który był związany z zagrożeniem rozprzestrzeniania się zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2, wywołującego chorobę COVID-19. W związku z pandemią COVID-19 rząd wprowadził radykalne ograniczenia aktywności społecznej i gospodarczej oraz bariery w podróżowaniu. Restrykcje odbiły się negatywnie na gospodarce. Spadła konsumpcja (z wyjątkiem np.

zakupów żywności), na czym najbardziej ucierpiał sektor usług, w tym branże takie jak turystyka, transport i gastronomia. Ponadto nieobecność pracowników w fabrykach spowodowała zaburzenia w funkcjonowaniu globalnych łańcuchów wartości (GVC), utrudniając utrzymanie produkcji nawet tam, gdzie jeszcze nie obowiązywały restrykcje. Tym samym kryzys spowodowany pandemią ma charakter zarówno popytowy, jak i podażowy. To utrudnia jego zażegnanie i jednocześnie zwiększa jego skalę. Pandemia trwale zmieni obraz gospodarki, skutkując częściowym odwrotem od globalizacji. Zwiększy wydatki państwowe na ochronę zdrowia i produkty medyczne na całym świecie, co odbije się na innych pozycjach budżetowych. Istnieje również ryzyko, że działania stymulacyjne nie będą wystarczające, a odbicie w gospodarce wolniejsze od oczekiwanego, co zwiększy koszty społeczne załamania. W krótkim okresie polska gospodarka spowolni w wyniku nie tylko spadku krajowej konsumpcji, lecz także zaburzeń w funkcjonowaniu GVC (globalny łańcuch wartości), co obniży popyt na polskie półprodukty. To oznacza, że w przeciwieństwie do kryzysu finansowego sprzed ponad dekady w Polsce dojdzie do recesji.

Reasumując Strategia Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego na lata 2021-2025 posiada cechy kluczowe dla programowania strategicznego: wielowymiarowy charakter- bowiem dotyczy problemów społecznych trudnych do rozwiązania odczuwanych przez duże grupy szczególnie zagrożone; spójność między celami- w powiązaniu z innymi celami np. rozwoju ekonomicznego; horyzontalność- w odniesieniu do różnych sektorów w powiązaniu z edukacją, opiekę zdrowotną, wymiarem sprawiedliwości; podejście systemowe- poprzez logicznie powiązane w całość działania rozciągnięte w czasie; partycypacja społeczna- poprzez angażowanie partnerów posiadających doświadczenie i wiedzę; elastyczność i ciągłość- programując, iż założone działania będą kreatywne, dostosowane do zmieniających się warunków w otoczeniu; ewaluowanie i monitorowanie działań- dzięki czemu uzyskujemy kontrolę nad jakością działań i osiągniętych rezultatów.

1. Procedura tworzenia strategii

1.1 Uwarunkowania prawne opracowania strategii

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi podstawę w procesie planowania społecznego. Podobnie jak dokumenty strategiczne przygotowywane na różnych szczeblach administracji publicznej jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek opracowania i realizacji Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika z obowiązku prawnego na mocy ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2014r. art. 19 pkt 1 (tj. Dz.U. z 2019r. poz.1507), która w ramach zadań własnych powiatu przewiduje „opracowanie i realizację powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspieranie osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami".

Na treść i realizację powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych mają również wpływ poniżej przedstawione akty prawne:

- ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz.U. z 2020r. poz. 920);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U z 2020r. poz. 821 ze zm.);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz. U. z 2020 poz. 426 ze zm.);
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2019r. poz. 1482);
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym (tj. Dz. U. z 2020r. poz. 176);
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2020r. poz. 218 ze zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2019r. poz. 852 ze zm.);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (tj. Dz. U. z 2020r. poz. 1057);
- ustawa z dnia 07 września 1991r. o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2019r poz. 1481 ze zm.)

1.2. Zgodność celów strategii z innymi dokumentami strategicznymi

Strategia Rozwiazywania Problemów Społecznych Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego jest dokumentem spójnym z dokumentami strategicznymi i programowymi funkcjonującymi na poziomie europejskim, ogólnopolskim, wojewódzkim i powiatowym. Dokumenty te tworzą warunki do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

Dokumenty europejskie i krajowe:

- **Europa 2020 -** strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Celem strategii Europa 2020 jest zapewnienie, że ożywienie gospodarcze Unii Europejskiej po kryzysie gospodarczym i finansowym wspierane jest szeregiem reform w celu stworzenia solidnych postaw dla rozwoju i tworzenia miejsc pracy do 2020 roku. Strategia zajmuje się strukturalnymi słabościami europejskiej gospodarki oraz kwestiami gospodarczo-społecznymi a jednocześnie ma na względzie długofalowe problemy, takie jak globalizacja, rosnące zapotrzebowanie na ograniczone zasoby i starzenie się społeczeństw.
- **Wieloletnie Ramy Finansowe -** mają na celu zapewnienie dokonywania wydatków Unii w sposób usystematyzowany i w granicach jej zasobów własnych. Ramy ustala się na okres co najmniej pięciu lat. Roczny budżet Unii jest zgodny z wieloletnimi ramami finansowymi.
- **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030** – jej celem głównym jest wzrost kapitału ludzkiego i spójności społecznej w Polsce. Rozumie się przez to dorastanie w godnych warunkach, skuteczną edukację, prowadzenie działalności gospodarczej, świadczenie pracy, stałe uczenie się dorosłych, w tym doskonalenie ich kompetencji i kwalifikacji, sprawiedliwy i powszechny dostęp do opieki zdrowotnej, realizowanie się w życiu rodzinnym, aktywne spędzanie czasu wolnego, wysoką świadomość ekologiczną, udział w życiu publicznym i politycznym, a także stały rozwój osobisty oraz udział w procesach zmian zachodzących w świecie i w Polsce.
- **Strategia Rozwoju Kraju** - jest elementem nowego systemu zarządzania rozwojem kraju.
- **Narodowa Strategia Integracji Społecznej** - celem jej jest pomoc w procesie włączenia się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej UE stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Konkretne działania mają przyczynić się do:

- dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy;
- rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy;
- modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in. w celu zapewnienia ich finansowej stabilności oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia;
- wspierania integracji społecznej aby uniknąć pojawiania się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy.

Dokumenty Regionalne i Lokalne

- Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego
- Strategia Rozwoju Polityki Społecznej Województwa Lubuskiego
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Strzelecko – Drezdeneckiego
- Strategia Oświatowa Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego

2. Charakterystyka Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego

2.1 Powiat Strzelecko-Drezdenecki na tle kraju i województwa

Powiat Strzelecko-Drezdenecki to jeden z 12 powiatów wchodzących w skład województwa lubuskiego, trzynastego pod względem wielkości w kraju. Jest stosunkowo duży biorąc pod uwagę jego powierzchnię. Znajduje się na 5 miejscu w województwie. Charakteryzuje go także niska gęstość zaludnienia, w tej kategorii znajduje się na przedostatnim miejscu w województwie lubuskim. Siedzibą powiatu jest miasto Strzelce Krajeńskie.

Powiat Strzelecko-Drezdenecki jest atrakcyjny turystycznie. Na jego terenie występują liczne jeziora, rzeki, lasy które sprzyjają wielu formom aktywnego wypoczynku m.in.: uprawianie sportów wodnych, wędkowanie, grzybobranie. Dużym atutem turystycznym jest nieskażone przemysłem środowisko przyrodnicze. Piękną urodę powiatu zawdzięczamy Puszczy Noteckiej, Dolinie Noteci, Barlinecko - Gorzowskiemu Parkowi Krajobrazowemu, Drawieńskiemu Parkowi Narodowemu oraz licznym rezerwatom leśnym i krajobrazowym. Wodne szlaki turystyczne to rzeka Nowa i Stara Noteć oraz słynna ze spływów kajakowych Drawa.

Dobrze rozbudowana sieć dróg umożliwia sprawne przemieszczanie się turystom zmotoryzowanym, a dla tych lubiących piesze czy rowerowe wycieczki udostępniamy szereg wyznaczonych tras. Przez Powiat Strzelecko-Drezdenecki przebiega kilkanaście szlaków rowerowych, pieszych oraz wodnych.

Powiat Strzelecko-Drezdenecki to ważny węzeł drogowy i kolejowy. Wśród dróg dominują drogi gminne: 517,4 km, następnie drogi powiatowe 213,1 km, drogi wojewódzkie 184,3 km, a na końcu drogi krajowe stanowiące 49,9 km. Przechodząca przez obszar powiatu droga krajowa nr 22, łącząca dwa sąsiadujące powiaty: gorzowski i wałecki, stanowi odcinek trasy Berlin - Tczew - Gdańsk. Istotne miejsce w zakresie przewozów osobowych zajmują również linie kolejowe Kostrzyn - Krzyż i Szczecin - Krzyż - Poznań. Zagraniczni turyści mogą korzystać z portu lotniczego w Berlinie, oddalonego od powiatu o 170 km, jak również portów lotniczych w Babimoście koło Zielonej Góry (140 km).

Rysunek nr 1. Powiat Strzelecko-Drezdenecki na mapie kraju

Źródło: pl.m.wikipedia.pl- Mapa administracyjna Polski z zaznaczonymi granicami województw i powiatów

Rysunek nr 2. Powiat Strzelecko-Drezdenecki na mapie województwa lubuskiego

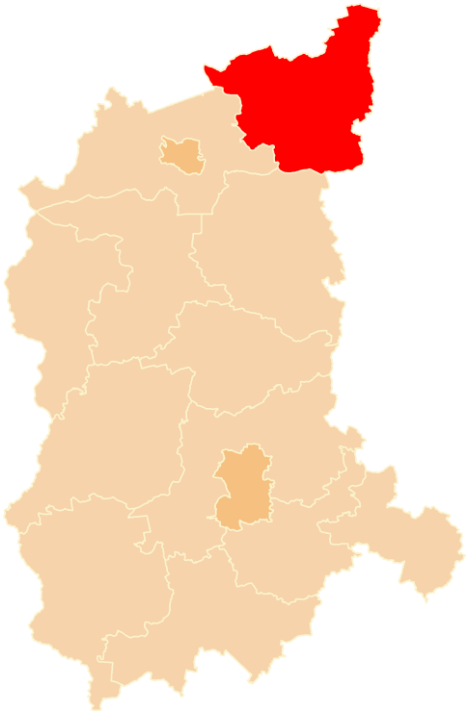

Źródło: pl.m.wikipedia.pl- Powiat Strzelecko-Drezdenecki położenie na mapie województwa

W skład Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego wchodzą następujące gminy: Gmina Drezdenko, Gmina Strzelce Krajeńskie, Gmina Dobiegniew, Gmina Zwierzyn, Gmina Stare Kurowo.

Rysunek nr 3. Podział Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego na poszczególne gminy

Źródło: www.fsd.pl

Powiat Strzelecko-Drezdenecki w 2018 roku zajmował drugie miejsce w województwie lubuskim w stopie bezrobocia. Obserwuje się wysokie saldo migracji w porównaniu do pozostałych powiatów.

Tabela nr 1. Powiat Strzelecko- Drezdenecki na tle pozostałych powiatów w województwie w 2018r.

Wyszczególnienie	Ludność na 1 km2	Kobiety na 100 mężczyzn	Saldo migracji na 1000 ludności	Dochody własne budżetu powiatu	Środki w dochodach budżetu powiatu na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych	Wydatki budżetu powiatu	Turystyczne obiekty noclegowe	Mieszkania oddane do użytkowania na 10 tyś. mieszkańców	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w zasobach mieszkaniowych	Odsetek ludności korzystającej z instalacji			Stopa bezrobocia rejestrowanego	Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tyś. ludności
				Na 1 mieszkańca						Wodociągowej	kanalizacyjnej	Wyszczególnienie		
STRZELECKO-DREZDENECKI	**12**	**2**	**14**	**9**	**10**	**10**	**7**	**12**	**8**	**10**	**14**	**12**	**13**	**9**
GORZOWSKI	8	2	2	5	12	12	10	3	1	9	6	8	4	4
KROŚNIEŃSKI	12	5	9	8	8	3	11	6	5	13	12	11	11	5
MIĘDZYRZECKI	11	5	11	4	11	2	1	14	7	14	9	13	14	6
NOWOSOLSKI	3	10	7	10	2	9	13	8	11	4	4	6	9	13
SŁUBICKI	10	8	5	6	6	7	3	5	9	11	5	9	1	3
SULĘCIŃSKI	14	1	6	1	1	1	6	10	4	12	11	14	7	14
ŚWIEBODZIŃSKI	7	8	8	2	4	4	2	11	6	6	3	4	5	7
WSCHOWSKI	6	5	13	11	3	6	5	9	2	8	7	10	9	10
ZIELONOGÓRSKI	9	2	3	3	9	11	7	4	2	3	10	7	8	11
ŻAGAŃSKI	4	10	9	12	7	8	14	13	12	2	7	3	12	12
ŻARSKI	4	12	12	7	5	5	9	7	10	7	13	5	6	8
M. GORÓW WIELKOPOLSKI	1	13	4	X	X	X	11	2	14	1	1	2	2	2
M. ZIELONA GÓRA	2	14	1	X	x	x	3	1	13	5	2	1	3	1

Źródło: Bank Danych Lokalnych

2.2. Sytuacja demograficzna

Gęstość zaludnienia na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego jest jedną z najniższych w województwie. Wynika to z charakterystyki powiatu, tj. dużego stopnia zalesienia i malej ilości miast. Biorąc pod uwagę podział terytorialny na gminy zauważa się, iż najwięcej osób zamieszkuje w większych ośrodkach miejskich tj. w Drezdenku i Strzelcach Kraj.

Tabela nr 2. Ludność Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego z uwzględnieniem podziału na gminy w 2019 roku

Jednostka terytorialna	Powierzchnia w km^2	Liczba mieszkańców	Gęstość zaludnienia na km^2
Drezdenko- gmina	399,9	17100	43 os.
Strzelce Kraj.	319,0	16993	54 os.
Dobiegniew- gmina	351,3	6536	19 os.
Zwierzyn- gmina	100,1	4318	44 os.
Stare Kurowo	77,6	4062	53 os.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z www.polskawliczbach.pl

Na koniec roku 2019 Powiat Strzelecko-Drezdenecki zamieszkiwało łącznie 49 009 osób, w tym 24 794 kobiety i 24 215 mężczyzn. Na podstawie uzyskanych danych obserwuje się, iż na przestrzeni lat 2015-2019 wyraźnie spadła ogółem liczba mieszkańców, co pokazuje poniżej zamieszczony wykres.

Wykres nr 1. Populacja Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego w latach 2015-2019

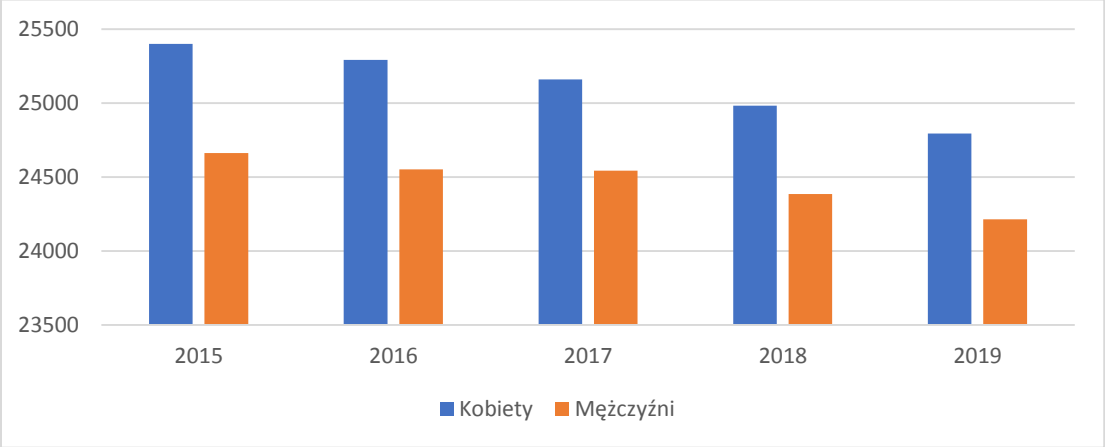

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych www.polskawliczbach.pl

Znaczny spadek liczby mieszkańców powiatu w ostatnich latach jest zarówno efektem procesów migracyjnych, a także przyrostu naturalnego. W latach 2015 – 2017 zaobserwowano, że migracje ludności utrzymywały się na podobnym poziomie tj. około -160. Natomiast od 2018 roku nastąpił ich znaczny wzrost do poziomu około -250 migracji rocznie. Do migracji zalicza się: zameldowania w ruchu wewnętrznym, wymeldowania w ruchu wewnętrznym, zameldowania z zagranicy, wymeldowania za granicę. Wobec powyższego stwierdza się, że obecnie Powiat Strzelecko-Drezdenecki charakteryzuje się ujemnym bilansem migracyjnym.

Wykres nr 2. Migracje ludności w latach 2015-2019

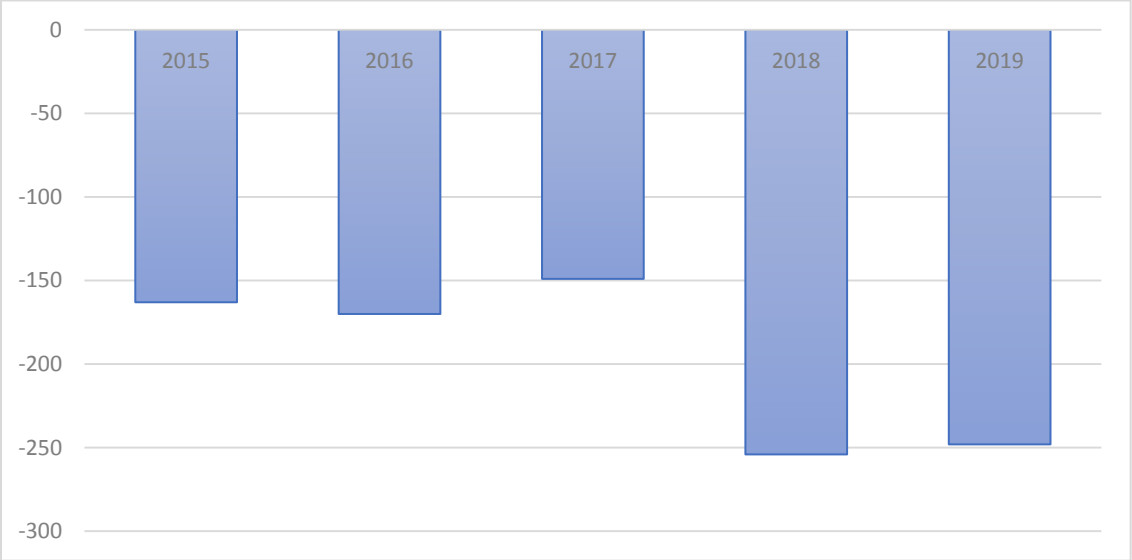

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych www.polskawliczbach.pl

Na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się znaczny spadek liczby urodzeń oraz znaczny wzrost liczby zgonów. W 2015 roku przyrost naturalny wyniósł -1 (urodzenia 490, zgony 491), w 2016 roku przyrost naturalny wynosi -57 (urodzenia 479, zgony 536). Następnie 2017 roku przyrost naturalny wyniósł -65 (urodzenia 485, zgony 550), w 2018 roku przyrost naturalny wynosi -98 (urodzenia 480, zgony 578). A w 2019 roku przyrost naturalny wyniósł -104 (urodzenia 472, zgony 576).

Wykres nr 3. Przyrost naturalny w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim w latach 2015-2019

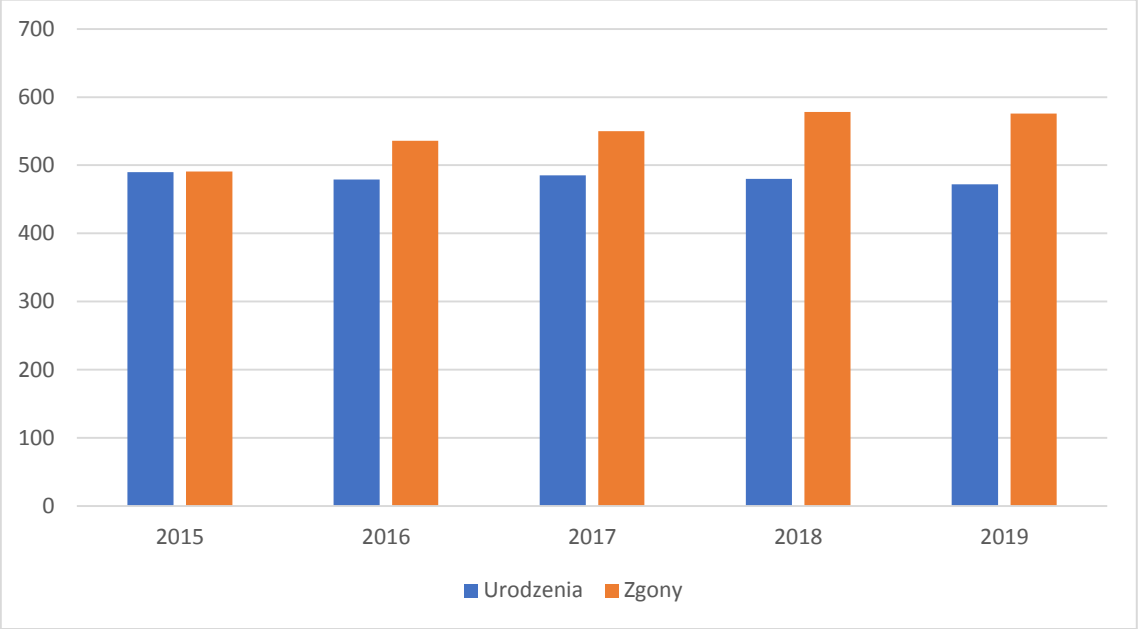

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.polskawliczbach.pl

Na podstawie uzyskanych danych obserwuje się wyraźny, systematyczny wzrost długości życia, zarówno kobiet jak i mężczyzn mieszkających na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego. Większą część populacji powiatu stanowią kobiety co przedstawiano poniżej.

Tabela nr 3. Dane o sytuacji demograficznej mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego w wieku 70 i więcej

Płeć	2015	2016	2017	2018	2019
Kobieta	2894	2981	3070	3180	3276
Mężczyzna	1485	1596	1728	1858	1966
Ogółem	4379	4577	4798	5038	5242

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W latach 2015-2019 na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego obserwuje się spadek liczby mieszkańców. Wynika to z mniejszego przyrostu naturalnego oraz większych procesów migracyjnych. Widoczny jest wzrost liczby zgonów oraz wydłużenie długości życia.

3. Diagnoza problemów społecznych w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

3.1 System pomocy społecznej

Pomoc społeczna zajmuje ważne miejsce w systemie zabezpieczenia społecznego. Jej rola ciągle wzrasta, gdyż zakres podmiotowy i przedmiotowy udzielanych świadczeń ulega systematycznemu rozszerzeniu. Główne zadania określone zostały przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2019 poz.1507). Zapewnienie realizacji zadań związanych z pomocą społeczną spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego (gmina, powiat, województwo) oraz na organach administracji rzędowej.

Zadania gminy w zakresie pomocy społecznej realizowane przez ośrodki pomocy społecznej podzielone są na zadania własne oraz na zadania zlecone. Do zadań własnych należy:

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- sporządzanie, zgodnie z oceną zasobów pomocy społecznej, oceny w zakresie pomocy społecznej;
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;

- praca socjalna;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- dożywianie dzieci;
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy utrzymywanie i zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników zespołu do spraw realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej w centrum usług społecznych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- opracowanie i realizacja projektów socjalnych;
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;

- współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Do zadań własnych powiatu należy:

- opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami;
- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży

niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;

- pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa wart. 159;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;
- prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;
- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
- szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;
- doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;
- podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych:
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- sporządzanie, zgodnie z art. 16a ocena zasobów pomocy społecznej, oceny w zakresie pomocy społecznej;
- utworzenie i utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Zadania powiatu z zakresu administracji rządowej:

- pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- udzielanie cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a dokumenty uprawniające cudzoziemców do niektórych świadczeń, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej;
- środki na realizację zadań, o których mowa w ust. 1, zapewnia budżet państwa.

W gminach wchodzących w skład Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego występują poniżej wymienione instytucje działające na rzecz rozwiązywania problemów społecznych:

Gmina Strzelce Krajeńskie:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Kraj.
- Powiatowy Urząd Pracy w Strzelcach Kraj.
- Prokuratura Rejonowa
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Strzelcach Kraj.
- Klub Abstynenta
- Punkt konsultacyjny uzależnień i dla ofiar przemocy w Strzelcach Kraj.
- Klub Seniora w Strzelcach Kraj.
- Noclegownia w Długiem przy Stowarzyszeniu pomocy Bliźniemu im. Brata Krystyna w Gorzowie Wlkp.
- Centrum Integracji Społecznej
- Warsztat Terapii Zajęciowej
- Środowiskowy Dom Samopomocy

Gmina Drezdenko:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Drezdenku
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Drezdenku
- Powiatowy Urząd Pracy Filia w Drezdenku
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Drezdenku
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Drezdenku
- Powiatowe Centrum Zdrowia w Drezdenku
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Klub integracji
- Punkt konsultacyjny dla osób z problemami alkoholowymi

- Dom Wspólnoty „Barka” w Drezdenku
- Centrum Integracji Społecznej
- Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia

Gmina Dobiegniew:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobiegniewie
- Powiatowy Urząd Pracy Filia w Dobiegniewie
- Dom Pomocy Społecznej w Dobiegniewie
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Dobiegniewie
- Punkt konsultacyjno-terapeutyczny
- Centrum Integracji Społecznej

Gmina Zwierzyn:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwierzynie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Punkt konsultacyjno-terapeutyczny

Gmina Stare Kurowo:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Kurowie
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Starym Kurowie
- Centrum Integracji Społecznej

Na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego funkcjonuje pięć Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Łącznie na koniec 2015 roku w wyżej wymienionych instytucjach zatrudnionych było 105 pracowników, natomiast w 2019 roku- 110.

W ośrodkach pomocy społecznej na koniec 2019 r. zatrudnionych było 96 pracowników, z czego 29,1 % stanowili pracownicy socjalni, 16,6% stanowili pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze. Pozostałe osoby to pracownicy zatrudnieni do obsługi administracyjno- księgowej, funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń rodzinnych.

Tabela nr 4. Liczba pracowników zatrudnionych w OPS na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba zatrudnionych pracowników ogółem	90	94	97	100	96
Liczba pracowników socjalnych	28	28	28	28	28
Liczba asystentów rodziny	7	7	7	7	7
Liczba pracowników wykonujących usługi opiekuńcze	14	13	14	15	16
Liczba pracowników z wyższym wykształceniem	53	59	63	66	66

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z OPS

Na podstawie uzyskanych danych wiadomo, że w przeciągu ostatnich pięciu lat liczba zatrudnionych pracowników w Ośrodkach Pomocy Społecznej ma tendencję wzrostową, co wiąże się z liczbą mieszkańców danej gminy. Wyjątek stanowi Gmina Dobiegniew, gdzie w 2019 roku zmniejszyła się liczba zatrudnionych osób, z uwagi, iż Środowiskowy Dom Samopomocy zaczął stanowić odrębną jednostkę. Natomiast w Gminie Stare Kurowo liczba zatrudnianych osób jest na stałym poziomie. Stwierdza się, iż na przestrzeni lat 2015- 2019 wzrosła liczba pracowników posiadających wyższe wykształcenie.

W skład Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Drezdenku wchodzą poniżej przedstawione działy:

- Dział Organizacyjny - programy PFRON - Wyrównywanie różnic miedzy regionami, WTZ;
- Dział do Spraw Osób Niepełnosprawnych - przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, turnusy rehabilitacyjne, sprzęt rehabilitacyjny, bariery architektoniczne, techniczne, w komunikowaniu się, programy PFRON- Aktywny Samorząd:
- Dział Pomocy Dziecku i Rodzinie - Zespół Pieczy Zastępczej, pomoc społeczna;
- Dział Finansowy.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Drezdenku na koniec 2019 roku zatrudnionych było 14 pracowników, z czego 8 osób świadczyło pracę na rzecz pomocy dziecku i rodzinie, pozostali zajmowali się dofinansowaniami ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacyjnego oraz obsługą administracyjno- księgową.

O jakości świadczonych usług przez instytucje pomocy społecznej decyduje nie tylko liczba zatrudnionych pracowników, ale również ich wykształcenie, przygotowanie do

wykonywania pracy oraz stałe dokształcanie. Nieustanne zmiany przepisów prawnych, nowe obszary działań, które są powierzane jednostkom samorządu terytorialnego powodują konieczność uzupełniania wiedzy przez pracowników służb społecznych. Pracownicy poszczególnych instytucji są zobowiązani do stałego podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych. W minionych latach korzystali ze specjalistycznych szkoleń i studiów podyplomowych.

Rodziny mieszkające na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego korzystają z wielu form pomocy i wsparcia świadczonych przez instytucje pomocy społecznej. Poniżej przedstawiono liczbę rodzin i osób objętych świadczeniami pomocy społecznej w latach 2015-2019.

Tabela nr 5. Liczba rodzin korzystająca ze świadczeń pomocy społecznej w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

Nr	Wyszczególnienie	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA						
1	Liczba osób ogółem	5 842	5 082	4 594	4 149	3 691
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE						
2	Liczba osób ogółem	2 849	2 518	2 322	2 046	1 859
3	Liczba rodzin	2 526	2 490	2 245	1 980	1 791
4	Liczba osób w rodzinach	6 369	5 601	4 471	3 838	3 519
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE						
5	Liczba osób ogółem	2 124	1 977	1 765	1 597	1 426
6	Liczba rodzin	1 292	1 216	1 113	1 007	905
7	Liczba osób w rodzinach	4 667	4 172	3 696	3 303	2 883

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z OPS

Na podstawie uzyskanych danych stwierdza się, że we wszystkich gminach Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego w 2019 roku znacznie spadła liczba osób i rodziny, którym udzielono wsparcia, przyznano świadczenia pieniężne oraz świadczenia niepieniężne w porównaniu do poprzednich lat. Należy pamiętać, że od 1 kwietnia 2016 roku wprowadzone zostało świadczenie wychowawcze - 500+.

Świadczona pomoc jest udzielana z różnych przyczyny. Tabela poniżej przedstawia powody udzielenia pomocy i wsparcia przez ośrodki pomocy społecznej na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego.

Tabela nr 6. Powody udzielania pomocy i wsparcia przez OPS na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego

Nr	Wyszczególnienie	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
	UBÓSTWO					
	Liczba rodzin	2504	2302	2063	1672	1379
	Liczba osób w rodzinach	6307	5520	4727	3705	2875
	BEZROBOCIE					
	Liczba rodzin	1953	1677	1492	1267	1055
	Liczba osób w rodzinach	5457	4481	3848	3255	2646
	NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ					
	Liczba rodzin	1186	1134	1088	1021	950
	Liczba osób w rodzinach	2354	2173	1940	1794	1608
	DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA					
	Liczba rodzin	1008	979	996	991	917
	Liczba osób w rodzinach	2182	2004	1839	1734	1545
	BEZRADNOŚĆ					
	Liczba rodzin	428	371	374	379	360
	Liczba osób w rodzinach	1471	1190	1148	1167	1133
	ALKOHOLIZM					
	Liczba rodzin	191	171	156	135	135
	Liczba osób w rodzinach	371	421	280	219	208
	NARKOMANIA					
	Liczba rodzin	14	15	15	16	14
	Liczba osób w rodzinie	25	38	28	20	15
	POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA					
	Liczba rodzin	379	319	194	294	273
	W TYM WIELODZIETNOŚĆ					
	Liczba rodzin	234	202	186	186	159
	BEZDOMNOŚĆ					
	Liczba rodzin	92	88	81	62	62
	Liczba osób w rodzinie	101	90	81	62	62
	OPUSZCZENIE ZAKŁADU KARNEGO					
	Liczba rodzin	47	45	51	47	40
	Liczba osób w rodzinie	70	79	72	71	54
	ZDARZENIA LOSOWE					
	Liczba rodzin	179	12	16	9	19
	Liczba osób w rodzinie	377	25	40	18	44
	KLĘSKI ŻYWIOŁOWE I EKOLOGICZNE					
	Liczba rodzin	81	1	1	1	1
	PRZEMOC W RODZINIE – OFIARY POMOCY					
	Liczba rodzin	47	53	35	26	34
	Liczba osób w rodzinie	178	183	163	112	109
	PRZEMOC W RODZINIE – SPRAWCY PRZEMOCY					
	Liczba rodzin	48	52	34	24	32
	INTERWENCJA KRYZYSOWA					
	Liczba rodzin	21	15	6	6	14
	Liczba osób w rodzinie	60	47	18	22	41

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z OPS

Najczęstszymi powodami udzielania pomocy w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim są ubóstwo oraz niepełnosprawność. Na trzecim miejscu klasyfikuje się długotrwała choroba.

Jednakże w poszczególnych gminach przedstawia się to w różnej kolejności. Najrzadszym powodem udzielania wsparcia są klęski żywiołowe.

Wydatki na pomoc społeczną poniesione przez ośrodki pomocy społecznej w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim kształtowały się następująco:

Tabela nr 7. Wydatki na pomoc społeczną poniesione przez Ośrodki Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego

	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
WYDATKI NA POMOC SPOŁECZNĄ	8.857.064,81	9.924.052,01	9.453.205,41	8.833.934,46	8.979.152,80

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z OPS

Dane uzyskane z gmin wchodzących Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego pokazują, że w latach 2015-2019 w Gminie Strzelce Kraj. systematycznie wzrastały wydatki na pomoc społeczną. W pozostałych gminach powiatu wydatki są na podobny poziomie z minimalną tendencją spadkową.

Ośrodki Pomocy Społecznej w swoich zadaniach realizują także pomoc niematerialną taką jak: usługi opiekuńcze, opiekę wytchnieniową, usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Ubóstwo

Zjawisko ubóstwa, z uwagi na swoje socjologiczne, psychologiczne i polityczne aspekty, stanowi niezwykle złożoną kwestię społeczną. Jest to bowiem nie tylko problem ekonomiczny, mierzony niedostatkiem środków materialnych służących do zaspokojenia podstawowych potrzeb ludzi. Przejawia się on również w występowaniu deficytów w takich sferach życia, jak: poziom wykształcenia, warunki mieszkaniowe, dostęp do opieki zdrowotnej czy też do dóbr kultury. Mimo rosnącego dobrobytu Polaków zjawisko ubóstwa nie jest dystrybuowane równomiernie, a część polskiego społeczeństwa nie jest w stanie zaspokajać swoich podstawowych potrzeb bytowych. Z tego powodu poprawa sytuacji osób ubogich jest dziś powszechnie akceptowanym obowiązkiem polityki społecznej. Wśród uwarunkowań ubóstwa wymienia się przyczyny makrostrukturalne, związane z sytuacją społeczno- gospodarczą kraju, natomiast zwolennicy tradycyjnych reguł rynkowych jego przyczyn poszukują w niewłaściwych zachowaniach samych ubogich.

Wykres nr 4. Ubóstwo jako przyczyna udzielania rodzinom pomocy w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

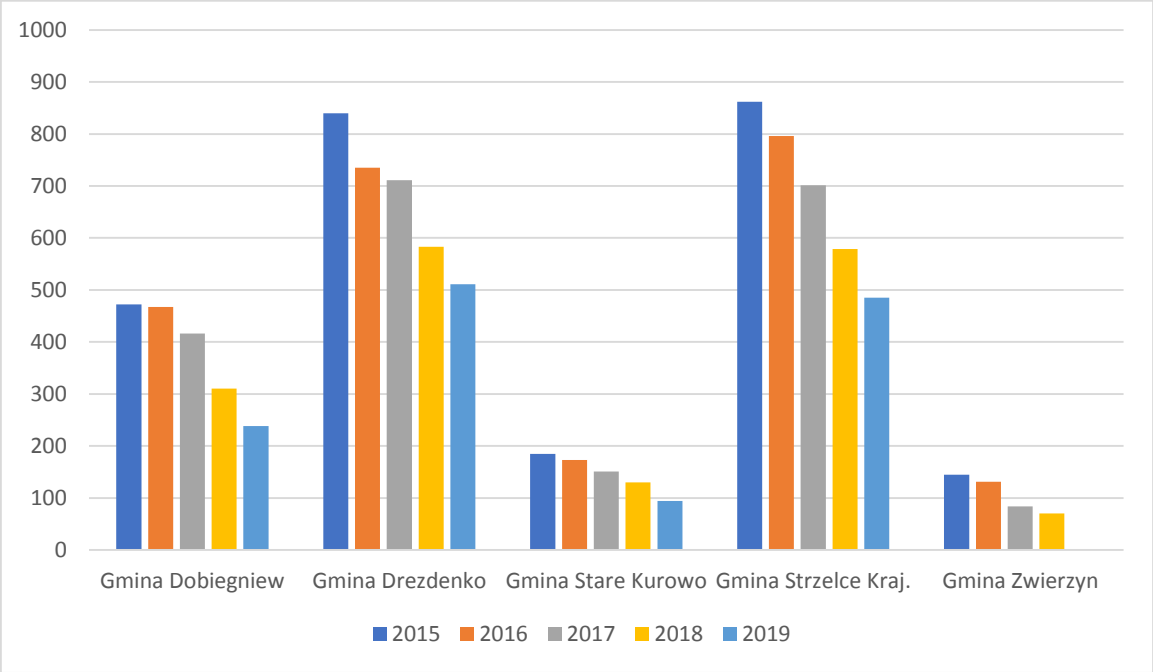

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z OPS

Na podstawie danych przedstawionych na powyższym wykresie w latach 2015-2016 obserwuje się spadek zjawiska ubóstwa we wszystkich gminach wchodzących w skład Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego. Ubóstwo nadal jest głównym powodem przyznawania pomocy finansowej przez Ośrodki. Otrzymanie pomocy finansowej w formie zasiłku okresowego lub celowego jest zależne od kryterium dochodowego. W 2016 roku zostało wprowadzone świadczenie wychowawcze tzw. 500+, które nie wlicza się do dochodu rodzin. Świadczenie wychowawcze nie wpłynęło na zmniejszenie się liczby osób korzystających z pomocy społecznej.

Bezdomność

Zjawisko bezdomności należy do nieodłącznych problemów z jakimi borykają się kraje zarówno biedne jak i bogate. Ma ono wpływ na sposób funkcjonowania społeczeństw, gdyż jest odbierane jako naruszenie porządku, ładu, zagrożenie bezpieczeństwa i spokoju. W Polsce w/w zjawisko jest stale narastającym problemem społecznym, który nasilił się po 1989 roku z uwagi na zmiany, jakie zaszły w systemie politycznym i gospodarczym naszego kraju. Na przestrzeni ostatnich lat temat bezdomności znalazł się w kręgu zainteresowań badaczy, zwłaszcza socjologów. Niestety popularność tego zjawiska wśród badaczy nie przekłada się na rozpoznanie rzeczywistej liczby osób bezdomnych w Polsce. Szacunkowe dane dotyczą głównie osób korzystających z pomocy instytucjonalnej, zatem liczby nie odzwierciedlają danych faktycznych.

Wykres nr 5. Bezdomność jako przyczyna udzielania rodzinom pomocy w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

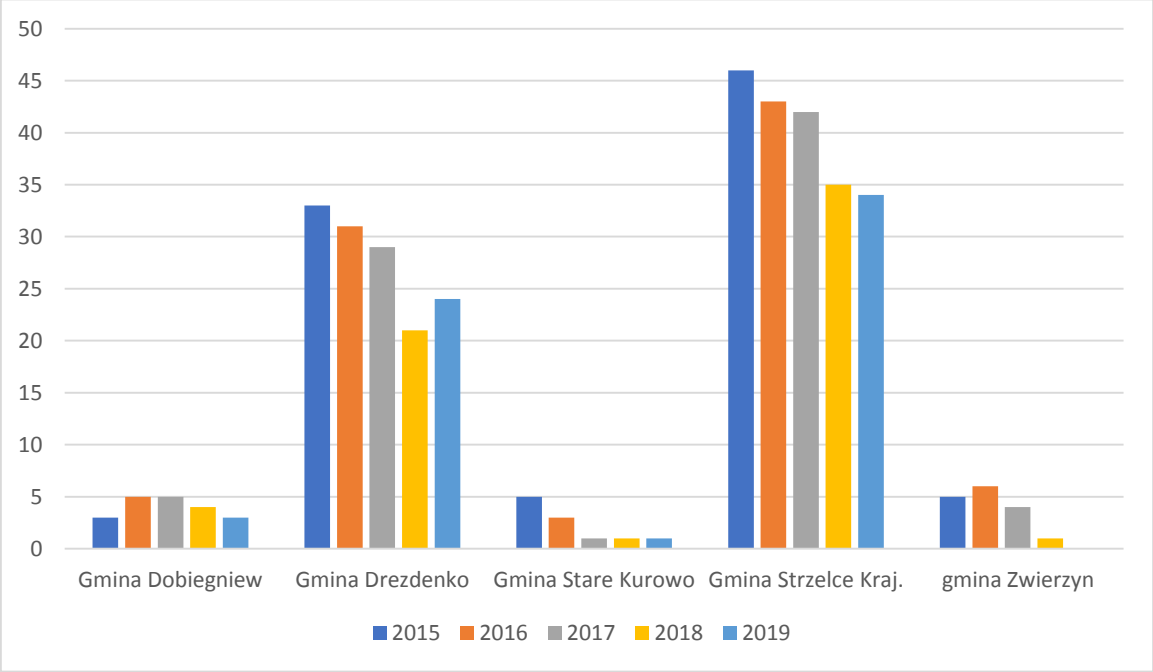

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z OPS

Na podstawie powyższych danych stwierdza się, że zjawisko bezdomności w danej gminie jest zależne od liczby jej mieszkańców. W ostatnich latach obserwuje się spadek liczby osób korzystających z pomocy świadczonej przez Ośrodki Pomocy Społecznej w czterech gminach Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego.

Uzależnienia

Kolejną z grup dysfunkcyjnych, która objęta jest pomocą ze strony systemu pomocy społecznej, stanowią osoby uzależnione od środków psychoaktywnych. Zjawisko to stanowi problem złożony i trudny do przezwyciężenia dla wielu rodzin i jest niezależny od płci i wieku ani poziomu wykształcenia. Niepokojący jest fakt obniżania wieku inicjacji środkami psychoaktywnymi. Współczesne czasy, które charakteryzuje szybkie tempo życia, stres dnia codziennego, łatwość dostępu do środków, sprzyja zażywaniu substancji psychoaktywnych. Problem z uzależnieniem jest bardzo skomplikowany ponieważ obok substancji psychoaktywnych występują inne problemy np. ubóstwo, bezrobocie, zaburzenia komunikacji między członkami rodziny, problemy opiekuńczo-wychowawcze i zdrowotne. Uzależnienie jest często przyczyną interwencji sądu w sprawy opiekuńczo-wychowawcze rodzin.

Wykres nr 6. Uzależnienie od alkoholu jako przyczyna udzielania pomocy w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

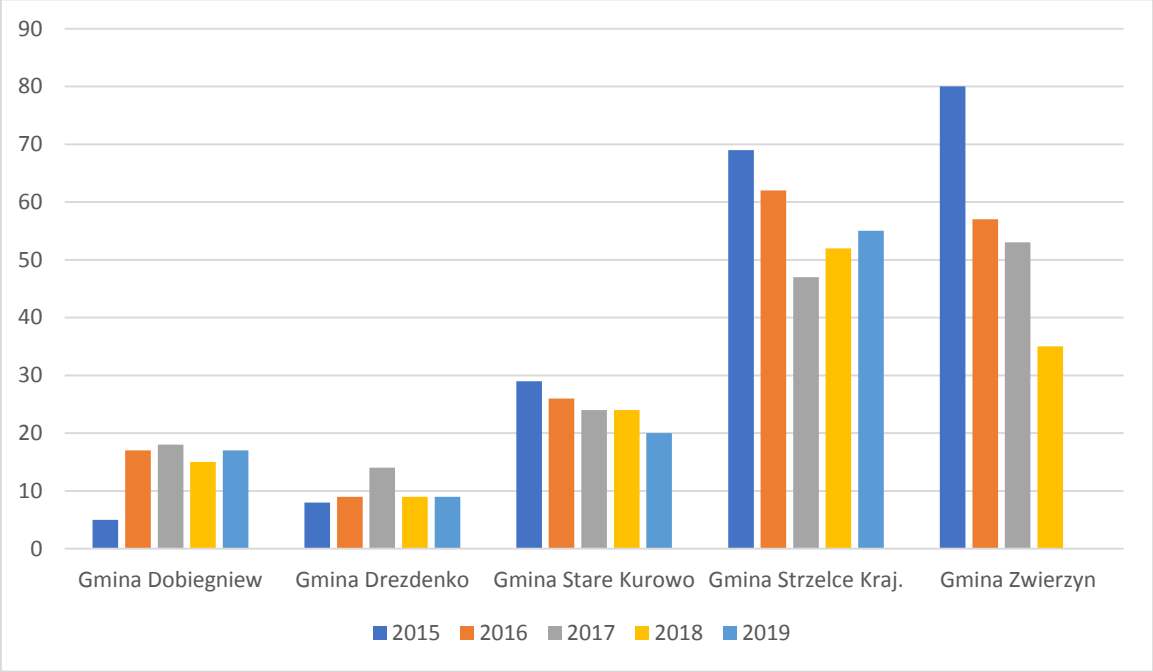

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z OPS

Wykres nr 7. Uzależnienie od narkotyków jako przyczyna udzielania pomocy w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

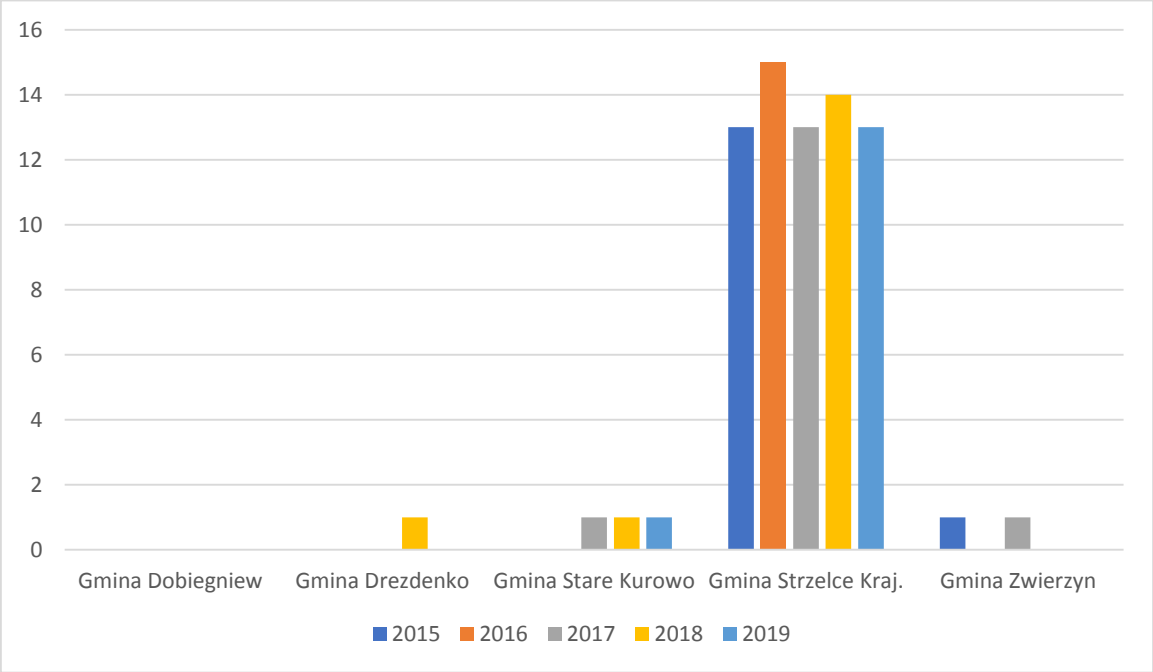

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z OPS

Przedstawione dane dotyczą jedynie osób korzystających z pomocy społecznej z uwagi na stwierdzone uzależnienie, co jednak nie odzwierciedla rzeczywistego problemu. Na podstawie informacji uzyskanych od pracowników Ośrodków Pomocy Społecznej, szkół, poradni psychologiczno-pedagogicznych, szpitala, poradni leczenia uzależnień

i współuzależnień wiadomo, że liczba osób nadużywających środków psychoaktywnych jest duża i ciągle rośnie.

Inne formy pomocy świadczone przez OPS

Ośrodki Pomocy Społecznej realizują zadania niepieniężne do których zalicza się: usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, opiekę wytchnieniową.

Wykres nr 8. Usługi opiekuńcze realizowane w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

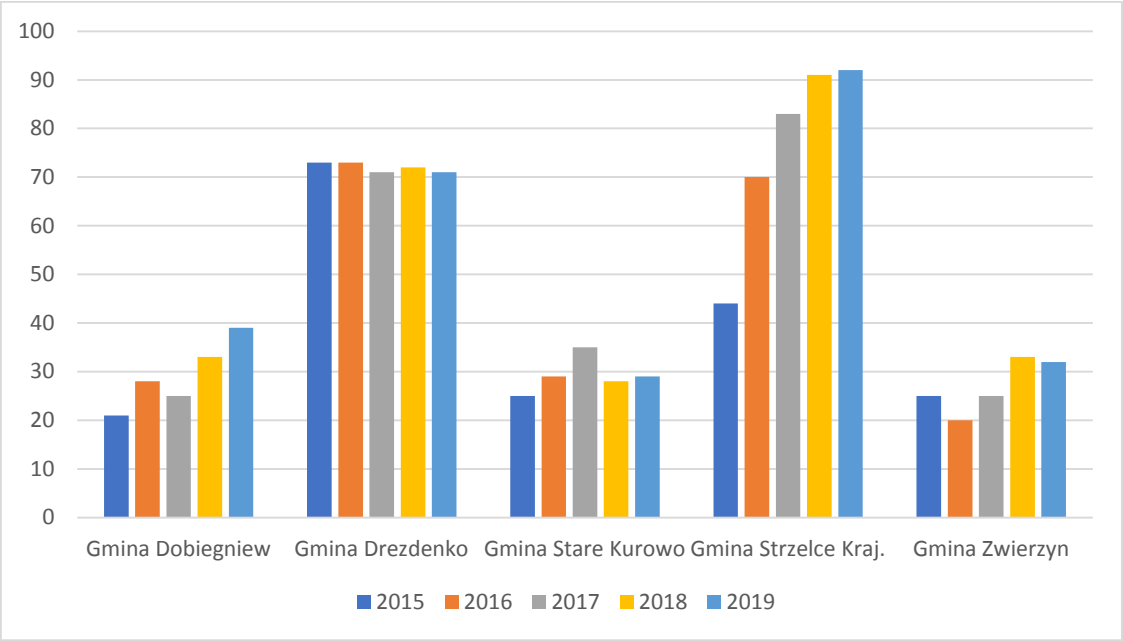

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z OPS

Wykres nr 9. Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

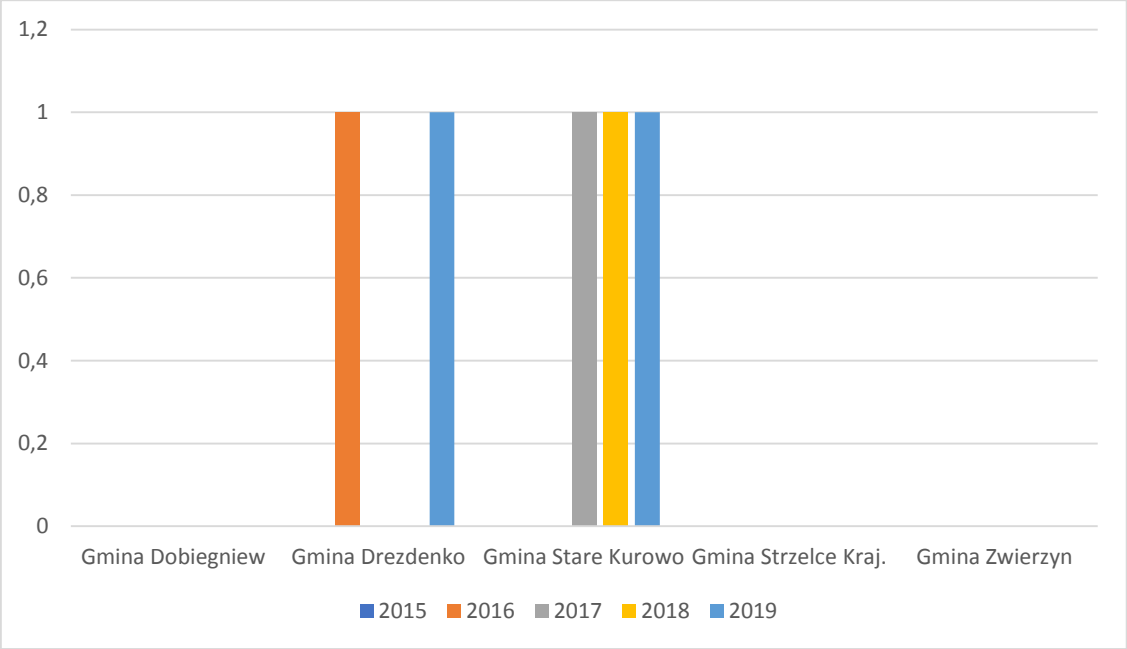

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z OPS

Powyższe dane pokazują, że jedynie w Gminie Stare Kurowo od 2017 roku regularnie świadczone są specjalistyczne usługi opiekuńcze. Natomiast w Gminie Drezdenko ten rodzaj usług realizowany był w latach 2016 i 2019. Pozostałe gminy Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego nie realizowały tego zadania.

Wykres nr 10. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

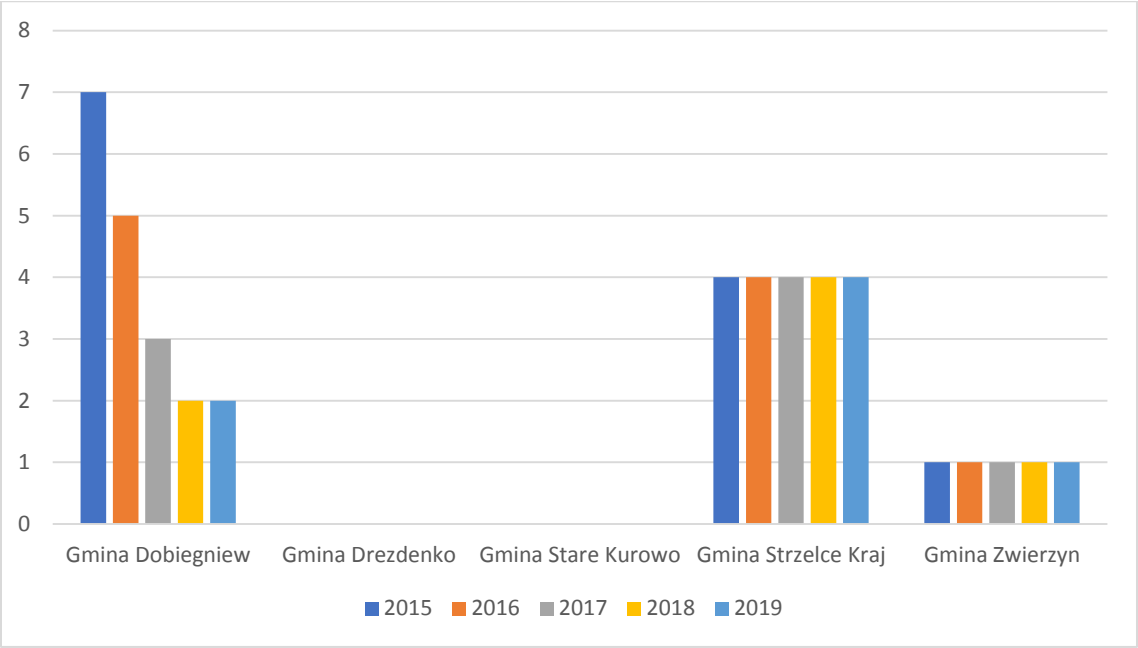

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z OPS

Powyższy wykres przedstawia sposób realizowania specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Gmina Drezdenko i Gmina Stare Kurowo nie realizują tego zadania.

Wykres nr 11. Opieka wytchnieniowa realizowana w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

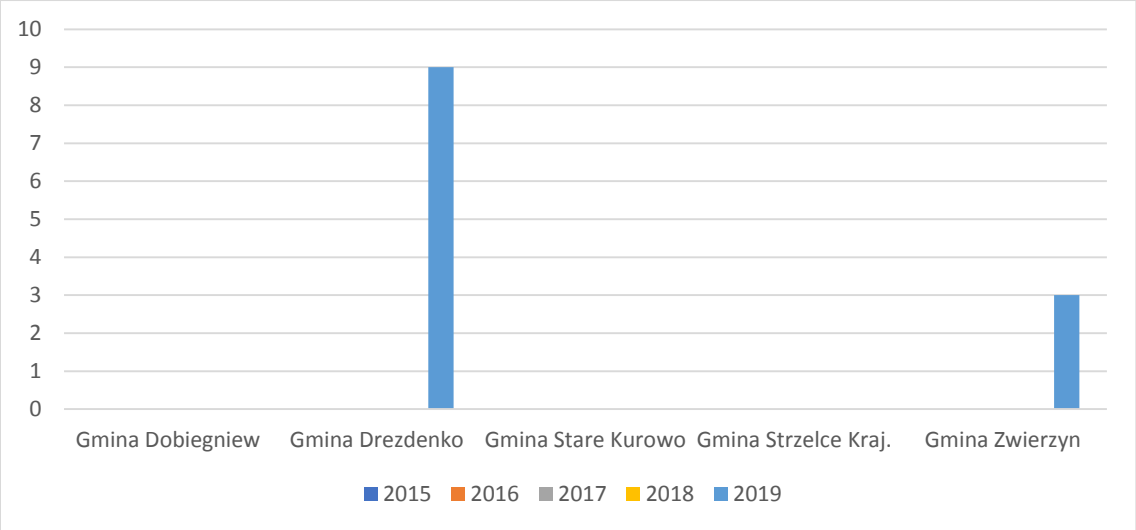

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z OPS

Opieka wytchnieniowa na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego była realizowana w 2019 roku przez Gminę Zwierzyn i Gminę Drezdenko. Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwierzynie kontynuuje realizowanie tego zadania.

3.2. Wsparcie rodziny

Aby lokalny system wspierania rodziny przeżywającej trudności przynosił pożądane efekty należy położyć nacisk na profilaktykę oraz pracę z rodziną biologiczną. Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu przez gminę wszystkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej, w szczególności przez asystenta rodziny.

Zgodnie z ustawą z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie z dniem 01 stycznia 2012 roku wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Obowiązek ten realizowany jest we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Pracę z rodziną organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania. Ustawa wprowadziła możliwość przydzielenia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych asystenta rodziny, którego zadaniem jest podejmowanie działań mających na celu uniknięcie umieszczenia dziecka poza rodziną naturalną. Wspieranie rodziny powinno być prowadzone w formie: pracy z rodziną, pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Rodzina może otrzymać wsparcie poprzez działania: instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny, placówek wsparcia dziennego, rodzin wspierających. Pracę z rodziną organizuje gmina lub podmiot, któremu zleciła realizację tego zadania. Na terenie gmin wchodzących w skład powiatu nie ma placówek wsparcia dziennego, które zgodnie z wyżej wymienioną ustawą powinna prowadzić gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania. Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych, pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego, organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji (grupy wsparcia, grupy samopomocowe). Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. W gminach Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego wsparcie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych udzielają ośrodki pomocy społecznej m.in. poprzez przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. W każdej gminie powiatu zatrudnieni są asystenci rodzin udzielający wsparcia rodzinom.

Tabela nr 8. Liczba zatrudnionych asystentów rodziny w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
Dobiegniew	1	1	1	1	1
Drezdenko	2	2	2	2	2
Stare Kurowo	1	1	1	1	1
Strzelce kraj.	2	2	2	2	2
Zwierzyn	1	1	1	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Liczba asystentów rodziny zatrudnionych w poszczególnych Ośrodkach w gminach zależy od ilości mieszkańców. Obserwuje się, że w latach 2015-2019 liczba zatrudnionych asystentów jest na stałym poziomie.

Tabela nr 9. Liczba rodzin objętych opieką asystentów rodziny na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
Dobiegniew	12	13	13	12	14
Drezdenko	23	30	29	27	28
Stare Kurowo	15	13	13	16	12
Strzelce Kraj.	38	35	33	30	40
Zwierzyn	31	15	14	15	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Na podstawie powyższych danych obserwuje się, że na przestrzeni analizowanych lat liczba rodzin objętych opieką i wsparciem asystentów rodzin utrzymuje się na podobnym

poziomie. Wyjątek stanowi Gmina Zwierzyn, w której w 2015 roku w porównaniu do pozostałych lat większa liczba rodzin była objętych asystenturą (w 2015r. było zatrudnionych dwóch asystentów rodziny, w kolejnych latach- jeden).

3.3. Piecza zastępcza

Od 2012 roku nastąpiły istotne zmiany w zakresie pieczy zastępczej, co uregulowane zostało wejściem w życie z dniem 01 stycznia 2012 roku ustawy z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Aktualnie obowiązująca ustawa definiuje system pieczy zastępczej jako zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatowy w zakresie pracy z rodziną biologiczną, co należy do zadań własnych gmin, a organizacją przez powiat pieczy zastępczej.

W Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Drezdenku realizuje zadania organizatora pieczy zastępczej.

Piecza zastępcza zapewnia:

1) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy to możliwe- dążenie do przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym;
2) przygotowanie dziecka do:
   a. godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
   b. pokonywanie trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
   c. nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczenia straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;
3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Pieczę zastępczą dzielimy na :

- pieczę rodzinną: rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka;
- pieczę instytucjonalną: placówki opiekuńczo-wychowawcze.

W sytuacji, gdy dziecko nie może dalej wychowywać się w swojej rodzinie biologicznej, najlepszym rozwiązaniem dla bezpieczeństwa dziecka jest zapewnienie mu opieki w rodzinnej pieczy zastępczej, którą może być: rodzina zastępcza spokrewniona, rodzina zastępcza niezawodowa lub zawodowa oraz rodzinny dom dziecka. Rodzinna piecza zastępcza jest formą tymczasowej opieki nad dzieckiem. Małoletnie dziecko może pozostać w rodzinie zastępczej do osiągnięcia pełnoletniości, a w przypadku zmiany sytuacji prawnej dziecka (przywrócenie lub pozbawienie władzy rodzicielskiej), może ustać potrzeba sprawowania dalszej pieczy zastępczej. Najczęściej do rodziny zastępczej trafiają dzieci rodziców o ograniczonej i zawieszonej władzy rodzicielskiej. Rodzina zastępcza ma na celu zapewnienie dziecku odpowiednich warunków rozwoju i wychowania, adekwatnie do jego stanu zdrowia i indywidualnych możliwości.

Na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego piecza zastępcza sprawowana jest tylko w formie rodzinnej. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinne formy pieczy zastępczej to:

- rodziny zastępcze spokrewnione (osoby spokrewnione z dzieckiem w pierwsze linii pokrewieństwa tj. rodzeństwo, dziadkowie);
- rodziny zastępcze niezawodowe (osoby obce lub spokrewnione, ale dalsze pokrewieństwo np. wujostwo);
- rodziny zastępcze zawodowe w tym pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, specjalistyczne.

Wykres nr 12. Liczba rodzin zastępczych na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego z podziałem na typ

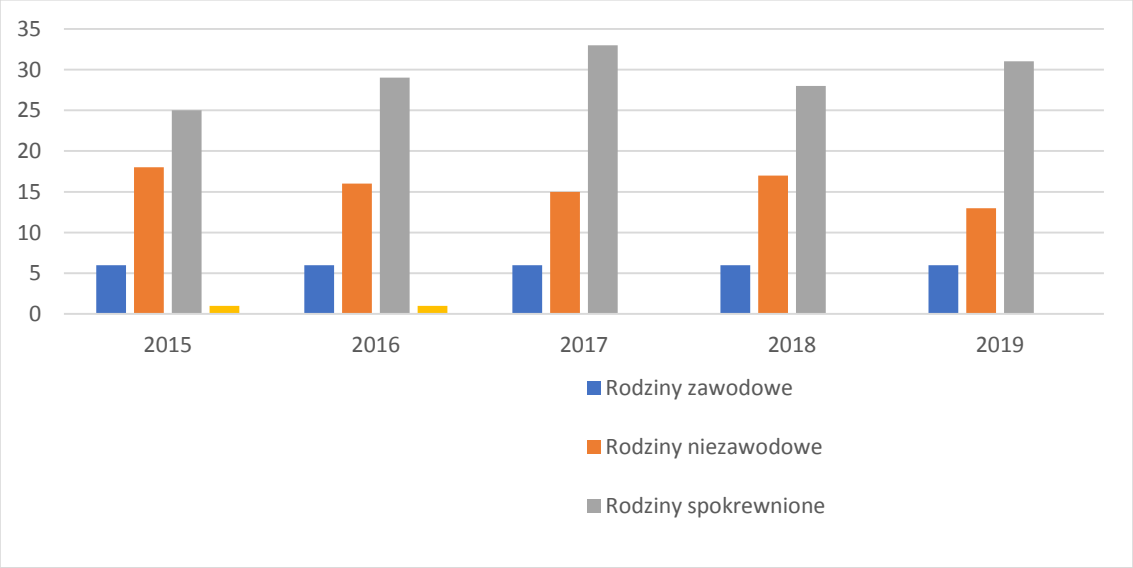

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PCPR

Dane przedstawione na powyższym wykresie pokazują, że na przestrzeni ostatnich lat na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego największą liczbę stanowią spokrewnione rodziny zastępcze, ich liczba utrzymuje się na podobnym poziomie. Natomiast w analizowanym okresie spadła liczba niezawodowych rodzin zastępczych. Na terenie powiatu do 2017 roku funkcjonowała jedna rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego. Od 2017 roku nie udało się pozyskać kandydatów, którzy wyraziliby zgodę na pełnienie funkcji pogotowia rodzinnego. Liczba zawodowych rodzin zastępczych jest stała.

Na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego z każdym rokiem maleje liczba kandydatów chcących tworzyć zastępcze środowisko rodzinne dla dzieci pozbawionych właściwej opieki, pomimo prowadzonych kampanii w tym zakresie.

Wykres nr 13. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego

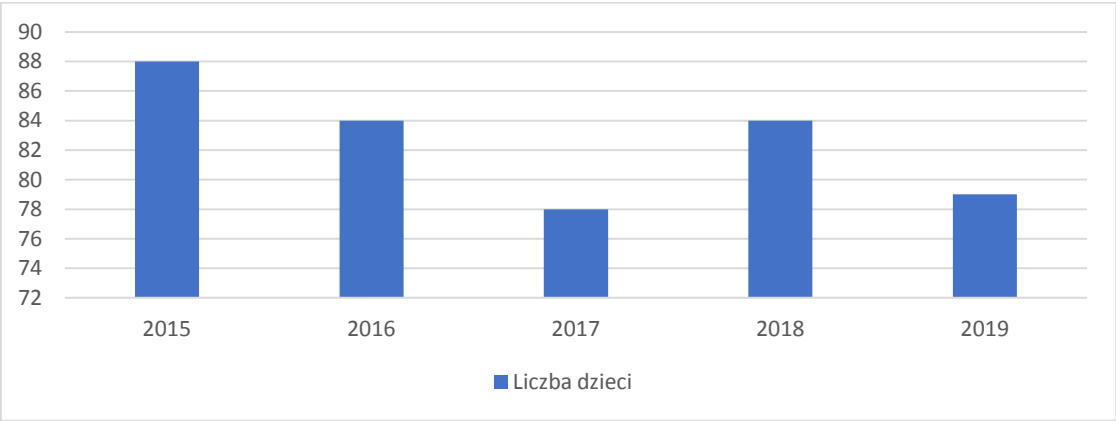

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PCPR

Powyższy wykres pokazuje, że na przestrzeni analizowanych lat na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego wyraźnie spadła liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Prawdopodobnie wynika to z faktu, iż na poziomie gminy rodziny otrzymują odpowiednią pomoc. Rodziny biologiczne przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze uzyskują m.in. wsparcie i opiekę asystenta rodziny.

Powiat Strzelecko-Drezdenecki do chwili obecnej nie posiada instytucjonalnej zastępczej formy opieki. Dzieci z powiatu umieszczane są w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie całego kraju.

Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie: placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych.

Wykres nr 14. Liczba dzieci z Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej

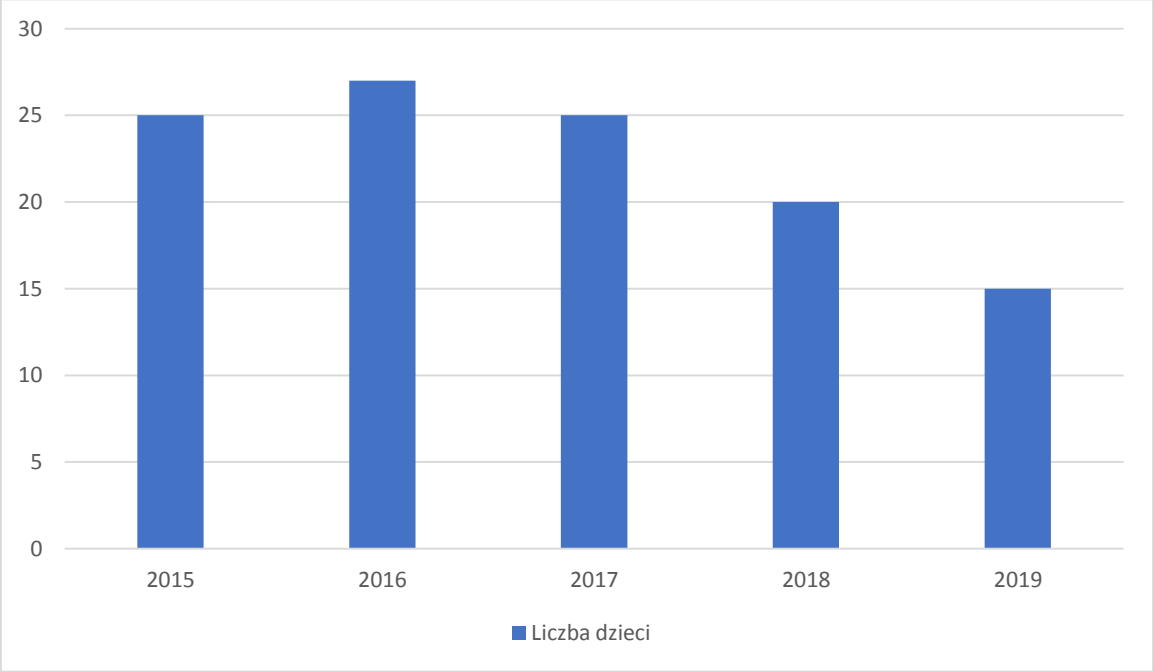

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PCPR

Powyżej zamieszczone dane pokazują, że w okresie od 2015 do 2019 roku zmniejszyła się liczba dzieci z terenu Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego przebywających w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej. Wynika to z faktu usamodzielnienia się wychowanków, opuszczania placówek oraz mniejszej ilości dzieci umieszczanych postanowieniem sądowym w pieczy zastępczej.

Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim zgodnie z zarządzeniem nr 31/2011 Starosty Strzelecko-Drezdeneckiego z dnia 13 grudnia 2011 r. jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Drezdenku, do jego zadań należy:

1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny, zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

4) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
5) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
6) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
7) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
8) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinnie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
9) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
10) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
11) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
12) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wpieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą;
13) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
14) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
15) przedstawianie Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;

16) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
17) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza, albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Na przestrzeni ostatnich pięciu lat Powiat Strzelecko-Drezdenecki poniósł poniżej przedstawione koszty na pieczę zastępczą.

Tabela nr 10. Świadczenia udzielone zawodowym rodzinom zastępczym w okresie 2015- 2019 w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

Wyszczególnienie	**Wydatki w zł** **Liczba świadczeń**				
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Świadczenia dla rodzin zastępczych, z tego:	397 692zł (412)	473 842 zł (495)	386 838 zł (418)	390 840 zł (296)	341 309 zł (336)
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka	349 217 zł (326)	411 807 zł (413)	327 627 zł (335)	282 967 zł (219)	283 518 zł (273)
Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	6 607 zł (34)	8 400 zł (42)	7 600 zł (38)	6 781 zł (33)	5 486 zł (26)
Świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	15 300 zł (14)	1 000 zł (1)	0 (0)	300 zł (1)	500 (1)
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym	25 268 zł (37)	46 035 zł (36)	51 611 zł (45)	39 892 zł (34)	48 605 zł (32)
	Wydatki w zł **Liczba wypłaconych wynagrodzeń/ świadczeń**				
Wynagrodzenia dla rodziny zastępczej zawodowej, z tego:	242 459 zł (75)	285 871 zł (96)	280 537 zł (88)	239 446 zł (72)	240 742 zł (36)
Za pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej, w tym:	177 527 zł (57)	237 763 zł (84)	240 470 zł (78)	239 446 zł (72)	240 742 zł (36)
Świadczenie za pełnienie funkcji rodziny pomocowej	0 (0)	0 (0)	180 zł (1)	0 (0)	0 (0)
za okres pełnienia funkcji pogotowia rodzinnego, w tym:	64 932 zł (18)	48 108 zł (12)	40 067 zł (10)	0 (0)	0 (0)

Dodatek dla rodziny, w której przebywa przez okres dłuższy niż 10 dni w miesiącu kalendarzowym więcej iż 3 dzieci lub co najmniej 1 dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	6 869 zł (13)	8 022 zł (12)	6 432 zł (10)	0 (0)	0 (0)
Suma:	1 285 871 zł	1 520 848 zł	1 341 362 zł	1 199 672 zł	1 160 902 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Tabela nr 11. Świadczenia udzielone niezawodowym rodzinom zastępczym w okresie 2015- 2019 w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

Wyszczególnienie	**Wydatki w zł** **Liczba świadczeń**				
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Świadczenia dla rodzin zastępczych, z tego:	328 523 zł (330)	296 507 zł (307)	296 737 zł (314)	224 454 zł (247)	261 143 zł (282)
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka	323 123 zł (317)	292 360 zł (293)	287 187 zł (282)	216 023 zł (210)	246 052 zł (228)
Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	2 400 zł (12)	2 647 zł (12)	5 800 zł (29)	7 431 zł (36)	10 691 zł (51)
Świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	3 000 zł (1)	1 500 zł (2)	3 450 zł (2)	0 (0)	4 400 zł (3)
Suma:	657 046 zł	593 014 zł	593 174 zł	447 908 zł	522 286 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Tabela nr 12. Świadczenia udzielone spokrewnionym rodzinom zastępczym w okresie 2015- 2019 w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

Wyszczególnienie	Wydatki w zł Liczba świadczeń				
	2015	2016	2017	2018	2019
Świadczenia dla rodzin zastępczych, z tego:	190 860 zł (328)	282 563 zł (485)	267 194 zł (461)	257 427 zł (437)	257 513 zł (425)
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka	178 860 zł (268)	261 197 zł (394)	249 847 zł (380)	240 659 zł (354)	242 265 zł (352)
Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	12 000 zł (60)	18 366 zł (89)	15 847 zł (80)	16 768 zł (83)	15 248 zł (73)
Świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	0 (0)	3 000 zł (2)	1 500 zł (1)	0 (0)	0 (0)
Suma:	381 720 zł	565 126 zł	534 388 zł	514 854 zł	515 026 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Wykres nr 15. Wydatki na rodzinną pieczę zastępczą na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego z podziałem na typ rodziny

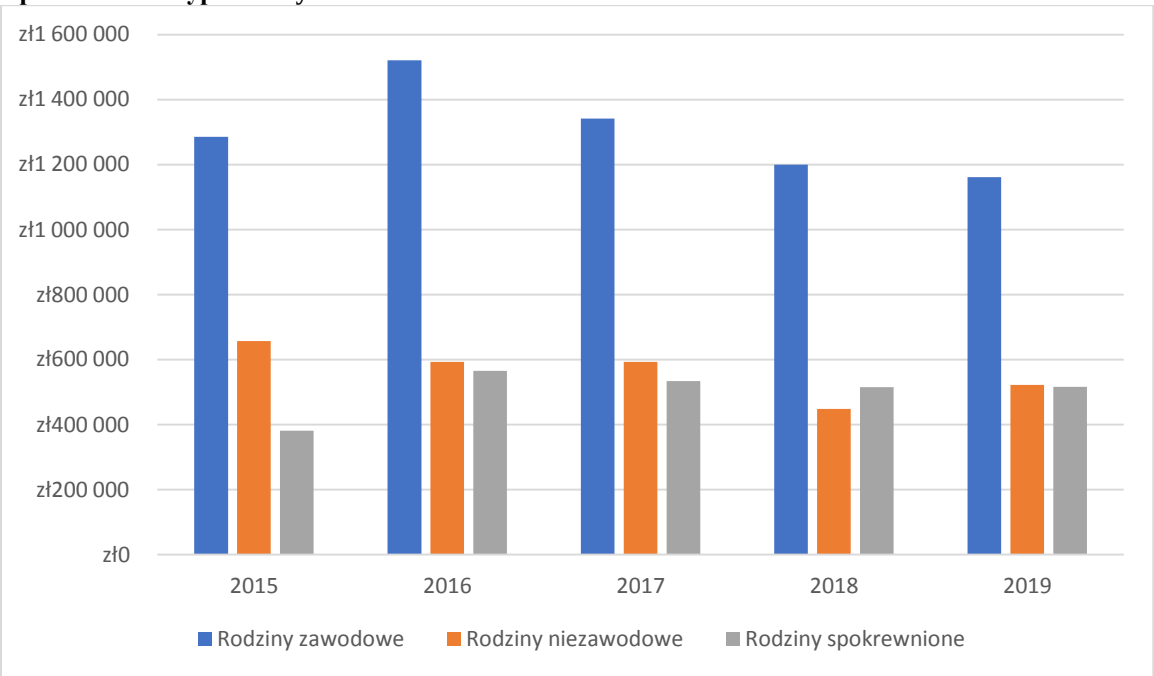

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PCPR

Wykres nr 16. Wydatki na instytucjonalną pieczę zastępczą dzieci pochodzących z terenu Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego

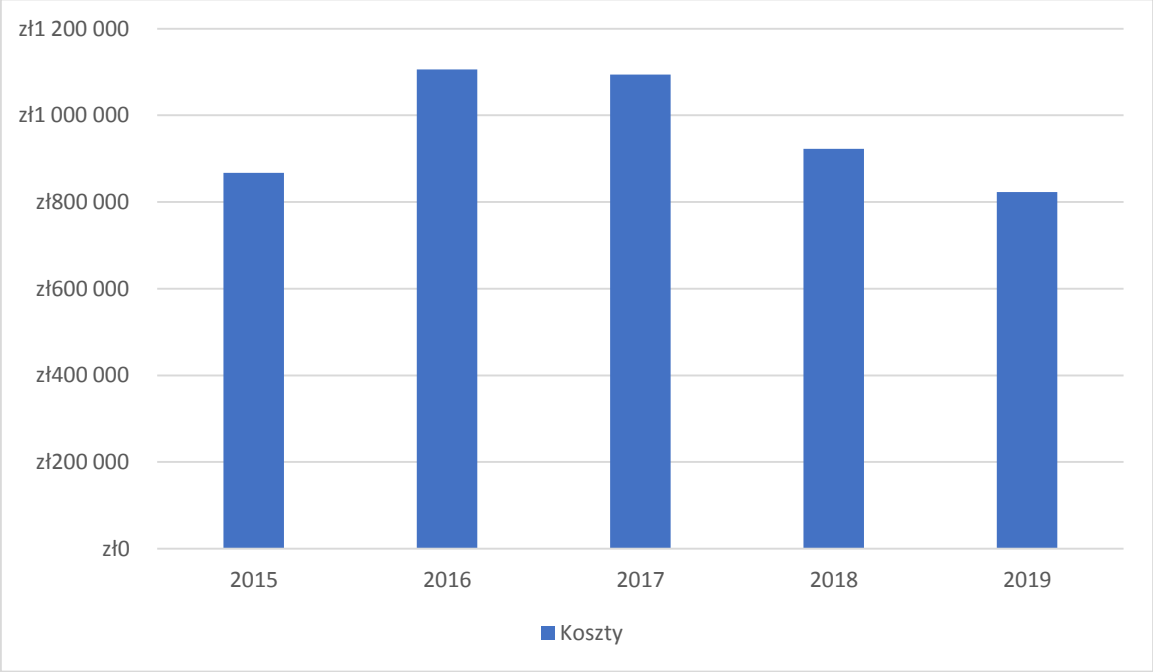

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PCPR

Powyższe dane pokazują, iż w okresie od 2015 roku do 2019 roku zmniejsza się ilość dzieci umieszczanych w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W roku 2015 liczba ta wynosiła 25 dzieci, a w roku 2019- 15 dzieci. Stwierdza się, iż pomimo mniejszej liczby dzieci znacznie wzrosły roczne koszty utrzymania dziecka w placówce.

Wykres nr 17. Liczba dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej

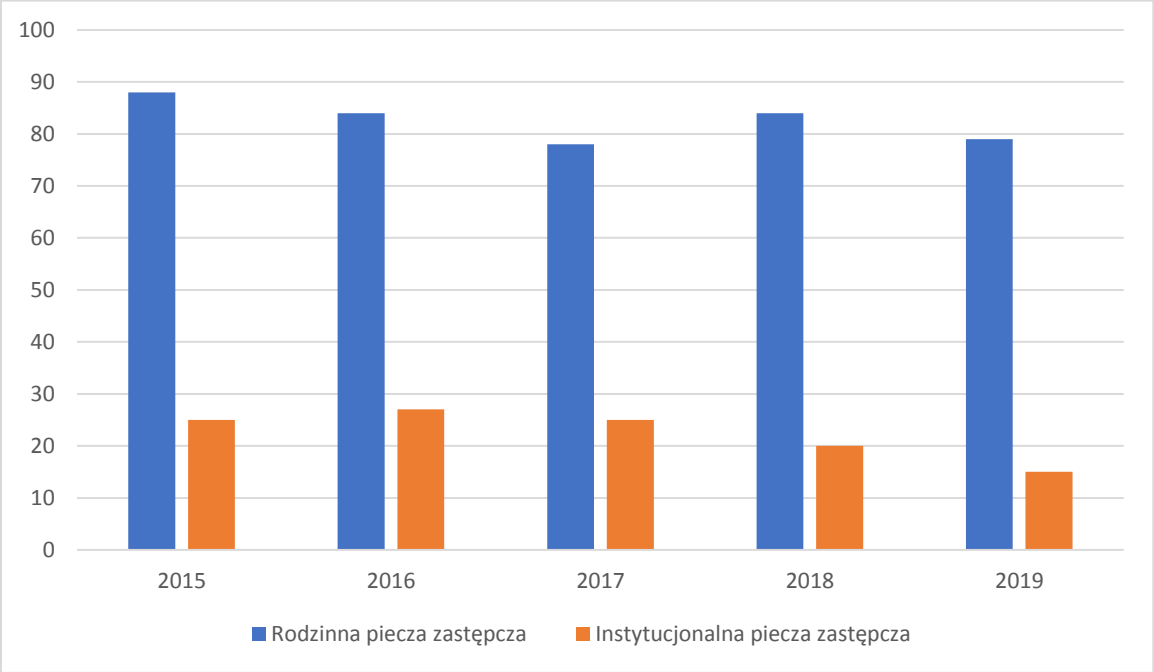

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PCPR

Wykres nr 18. Średnioroczny koszt utrzymania dziecka w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej

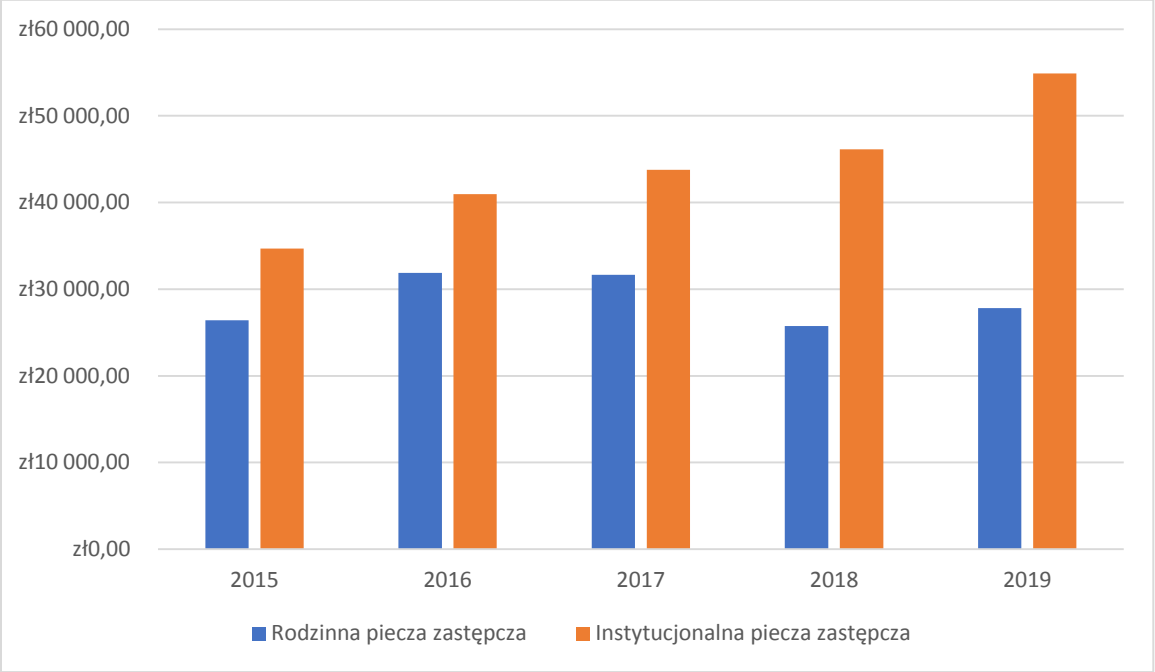

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PCPR

Na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego największa liczba dzieci przebywa w spokrewnionych rodzinach zastępczych. Na przestrzeni ostatnich dwóch lat obserwuje się tendencję wzrostową tego typu rodzin, co może wynikać również z braku przeszkolonych, kandydatów gotowych do przyjęcia dziecka. Liczba niezawodowych rodzin zastępczych jest najmniejsza od pięciu lat. Liczba zawodowych rodzin zastępczych utrzymuje się na stałym poziomie. Stwierdza się, że na przestrzeni lat są to te same zawodowe rodziny, których część zaczyna wchodzić w wiek emerytalny. Z każdym rokiem maleje liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Od 2015 roku obserwuje się tendencję spadkową dzieci umieszczonych zarówno w rodzinnej formie opieki jak i instytucjonalnej. Natomiast w 2018 roku zaobserwowano znaczny wzrost liczby dzieci pozbawionych opieki co skutkowało zabezpieczeniem w pieczy. Analizując koszty finansowe jakie powiat ponosi na rodzinną formę opieki stwierdza się, iż największe wydatki są dla zawodowych rodzin zastępczych. Jednakże w porównaniu do kosztów ponoszonych na instytucjonalną formę opieki są one niewspółmiernie niższe od rodzinnej np. średnioroczny koszt utrzymania dziecka w rodzinnej formie opieki w 2019 roku wyniósł 27.825,49 zł. Natomiast w tym samym roku w formie instytucjonalnej, średnioroczny koszt utrzymania dziecka wyniósł 54.890,06 zł.

Rodziny zastępcze niezawodowe oraz rodziny zastępcze spokrewnione nie przysługuje wynagrodzenie oraz świadczenie na utrzymanie domu mieszkalnego.

Przy dalszych działaniach na rzecz rozwoju pieczy zastępczej należy pozyskiwać kandydatów na rodziny zastępcze oraz utworzyć placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub rodzinny dom dziecka na terenie powiatu.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza jest instytucjonalną formą pieczy zastępczej prowadzoną przez powiat lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania.

Do głównych zadań jakie ustawa nakłada na placówki opiekuńczo-wychowawcze należą:

- zapewnienie dziecku całodobowej opieki i wychowania;
- zaspokojenie podstawowych emocjonalnych, zdrowotnych, religijnych, społecznych potrzeb dziecka;
- umożliwienie, za zgodą sądu kontaktu z rodzicami biologicznymi;
- podejmowanie działań mających na celu powrót dziecka do rodziny;
- zapewnienie dziecku dostępu do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych oraz korzystania z przysługujących mu świadczeń zdrowotnych;
- ścisła współpraca z instytucjami wspierającymi działania placówek opiekuńczo-wychowawczych takimi jak sąd, powiatowe centrum pomocy rodzinie, rodzina, asystent rodziny i organizator rodzinnej pieczy zastępczej szczególnie w zakresie przygotowania dziecka do samodzielnego życia.

Osoby usamodzielniane:

Osoba, która po osiągnięciu pełnoletniości opuściła rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego lub socjalizacyjnego jest objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, jak również przez pomoc:

- pieniężną na kontynuowanie nauki;
- pieniężną na usamodzielnienie;
- pieniężną na zagospodarowanie;
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych;
- w uzyskaniu zatrudnienia.

Pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej:

- 3 lat- w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną;
- 1 roku- w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną.

Pomoc na usamodzielnienie oraz pomoc na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, wg określonego kryterium dochodowego. Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się osobie usamodzielnianej, jeżeli kontynuuje naukę w szkole, w zakładzie szkolenia nauczycieli, w uczelni, na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia.

Dominującym problemem osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą jest trudność w pozyskaniu mieszkania oraz odnalezienie się na rynku pracy. Główną przyczyną powyższych trudności jest bierność, niska motywacja w zakresie kształcenia i brak chęci do podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Usamodzielnieni wychowankowie mają wiele trudności w poruszaniu się po wszelkiego rodzaju instytucjach (w tym załatwianiu spraw urzędowych, regulowanie opłat, gospodarowanie domowym budżetem). Zatem, zadaniem Powiatowego Centrum pomocy Rodzinie w Drezdenku jest ukierunkowanie i wspieranie młodych osób opuszczających pieczę zastępczą, w celu prawidłowego ich funkcjonowania w społeczeństwie i pełnienia właściwych ról społecznych. Pomoc finansową na kontynuowanie nauki przyznaje się na czas edukacji, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia. Wychowankom po opuszczeniu pieczy zastępczej przysługuje również pomoc na usamodzielnienie oraz zagospodarowanie. W/w. pomoce przyznawane są na podstawie obowiązujących przepisów. Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie indywidualnego programu usamodzielnienia.

Wykres nr 19. Liczba osób usamodzielnianych korzystających z różnych form pomocy

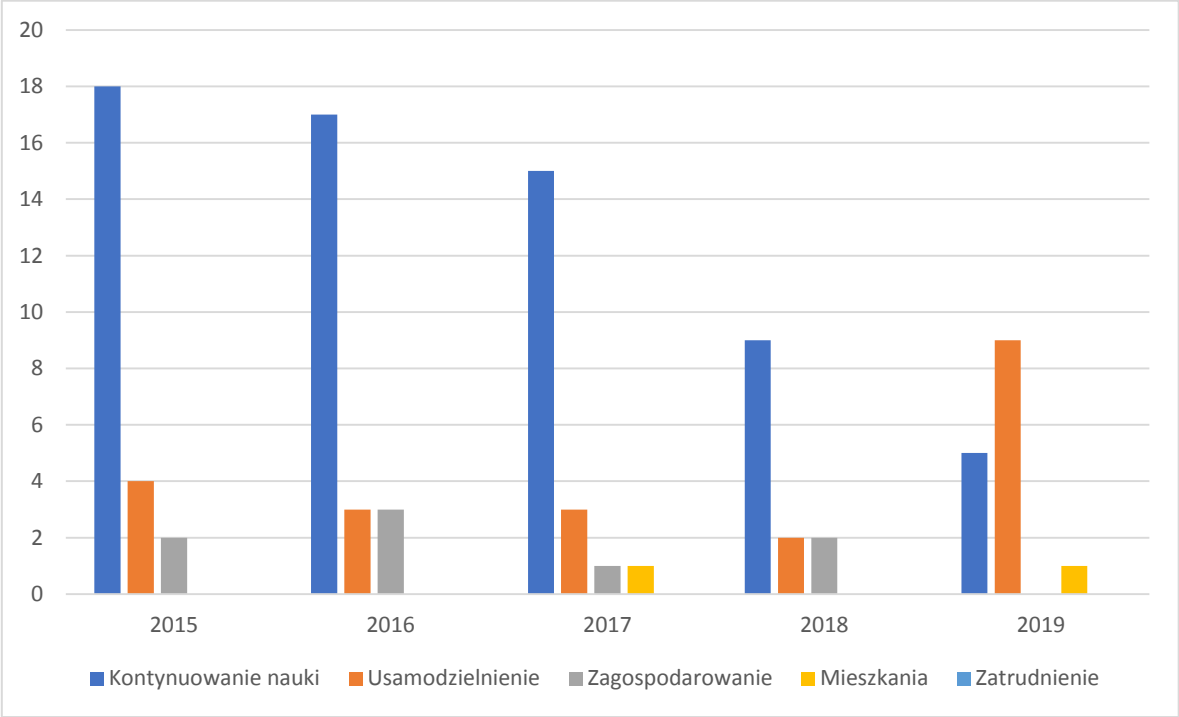

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PCPR

3.4 Niepełnosprawność

Zgodnie z przepisami ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych- niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

Niepełnosprawność, zgodnie z kryterium ustawowym, to niemożność efektywnego pełnienia ról społecznych tj. wypełniania zobowiązania wynikającego z zajmowanej pozycji społecznej przy korzystaniu przez osobę z przysługujących jej przywilejów i praw według bardziej lub mniej określonego wzoru, a więc niemożność bądź trudności w codziennej aktywności i uczestnictwie wynikające z naruszenia sprawności organizmu.

W Polsce obowiązują dwa rodzaje orzecznictwa, regulowane odrębnymi ustawami i prowadzone przez różne instytucje:

- do celów rentowych - orzeczenie „o niezdolności do pracy” wydawane jest przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych i stanowi podstawę ubiegania się o rentę;

  Niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu , przy tym:

- „całkowicie niezdolną do pracy” jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy;

-„częściowo niezdolną do pracy” jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

W przypadku stwierdzenia u danej osoby naruszenia sprawności organizmu w stopniu powodującym konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, oprócz całkowitej niezdolności po pracy orzeka się „ niezdolność do samodzielnej egzystencji”;

- do celów poza rentowych - orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydawane przez powiatowy zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności osobie, która ukończyła 16 lat. Wyróżnia się trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki. Posiadanie takiego orzeczenia pozwala korzystać ze wszystkich uprawnień osób niepełnosprawnych, oprócz prawa do renty.

  Osoba, która nie ukończyła 16 lat może uzyskać orzeczenie o niepełnosprawności bez określenia jego stopnia.

W każdym społeczeństwie istnieje pewien procent osób, które z przyczyn dziedzicznych, wrodzonych, w wyniku chorób, wypadków czy też nieprawidłowych warunków życia nie mają pełnej sprawności psychicznej i fizycznej.

Osoby te określa się najczęściej terminem „ludzie niepełnosprawni”, rozumiejąc niepełnosprawność jako czasowe lub trwałe obniżenie sprawności psychofizycznych funkcji organizmu.

Pełne poznanie sytuacji osób niepełnosprawnych jest utrudnione z wielu powodów. Informacje statystyczne są rozproszone w różnych badaniach.

Niepełnosprawność na podstawie GUS

Powiat Strzelecko-Drezdenecki na koniec 2019 roku liczył ogółem 49 009. Na podstawie uzyskanych danych wiadomo, że w 2011 roku na terenie powiatu 8612 osób posiadało orzeczenie o niepełnosprawności (ostatnie dane GUS z 2011 roku).

Wykres nr 20. Osoby z niepełnosprawnością zamieszkałe na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego z podziałem na wiek

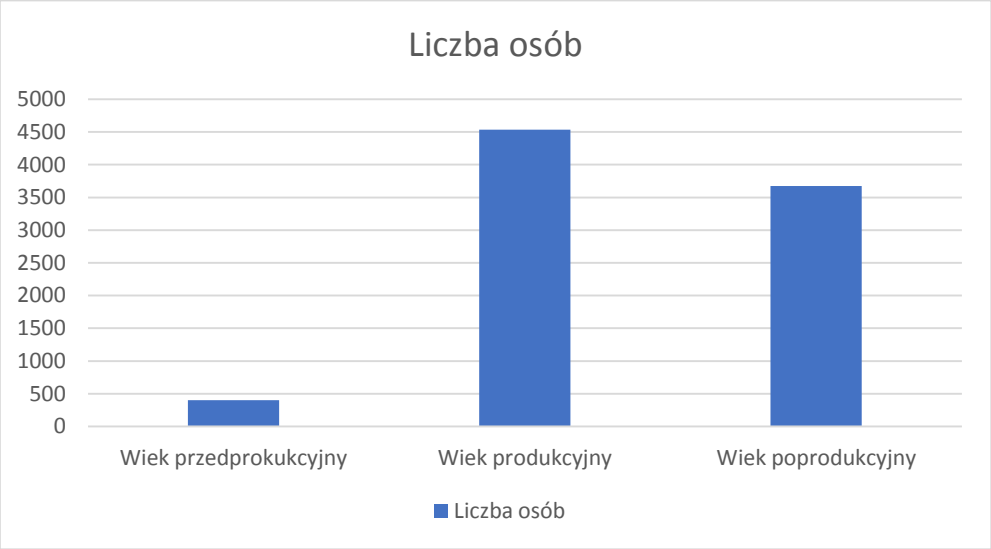

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Na podstawie danych zawartych powyżej stwierdza się, że na terenie powiatu jest najwięcej osób z niepełnosprawnością w wieku produkcyjnym czyli w przedziale od 18 roku życia do 59 kobiety, a 64 mężczyźni. Natomiast najmniej w wieku przedprodukcyjnym, czyli kobiety i mężczyźni przed 18 rokiem życia.

Wykres nr 21. Osoby z niepełnosprawnością zamieszkałe na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego z podziałem na płeć

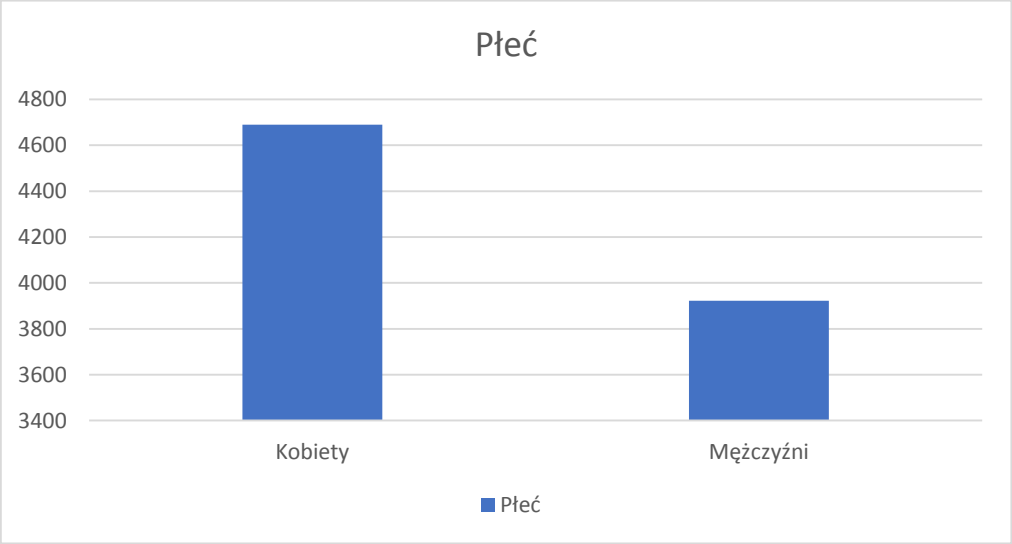

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Uzyskane dane pozwalają wnioskować, że w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim znacznie większa jest liczba kobiet z niepełnosprawnością niż mężczyzn.

Niepełnosprawność na podstawie danych z Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

Powiatowe zespoły orzekają na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego albo, za ich zgodą, na wniosek ośrodka pomocy społecznej. Orzeczenia powiatowego zespołu, poza ustaleniem niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, zawierają wskazania dotyczące w szczególności:

1) odpowiedniego zatrudnienia uwzględniającego psychofizyczne możliwości danej osoby;
2) szkolenia, w tym specjalistycznego;
3) zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej;
4) uczestnictwa w terapii zajęciowej;
5) konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby;
6) korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki;
7) konieczności stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji;
8) konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. Prawo o ruchu Drogowym;
9) prawa do zamieszkiwania w osobnym pokoju.

Zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności ustala trzy stopnie niepełnosprawności, które stosuje się do realizacji celów określonych ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.

- Znaczny - do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.
- Umiarkowany - do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

- Lekki - do którego zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Tabela nr 13. Liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności mieszkańcom Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego powyżej 16 roku życia

Przyczyny niepełnospraw-ności	2015				2019			
	Stopień niepełnosprawności			Razem	Stopień niepełnosprawności			Razem
	znaczny	umiarkowany	lekki	2015	znaczny	umiarkowany	lekki	2019
01-U	20	34	1	55	11	32	2	45
02-P	27	105	19	151	84	98	25	207
03-L	24	62	65	151	32	54	80	166
04-O	10	59	25	94	19	46	12	77
05-R	100	637	235	972	212	776	256	1244
06-E	0	41	24	65	0	28	6	34
07-S	164	371	64	599	130	199	43	372
08-T	70	38	14	122	68	41	11	120
09-M	104	48	12	164	116	61	6	183
10-N	187	286	57	530	53	23	10	86
11-I	82	145	26	253	28	73	21	122
12-C	2	1	0	3	0	2	0	2
Razem:	790	1827	542	3159	753	1433	472	2658

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności nr 2 w Gorzowie Wlkp.

Objaśnienia:

01-U- upośledzenie umysłowe,

02-P- choroby psychiczne,

03-L- zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,

04-O- choroby narządu wzroku,

05-R- upośledzenie narządu ruchu,

06-E- epilepsja

07-S- choroby układu oddechowego i krążenia,

08-T- choroby układu pokarmowego,

09-M- choroby układu moczowo-płciowego,

10-N- choroby neurologiczne,

11-I- inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, Choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego,

12-C- całościowe zaburzenia rozwojowe

Jak wynika z danych zamieszczonych w powyższej tabeli w 2019 roku zmniejszyła się liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia wydawanych przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w stosunku do 2015 roku. Jednakże zwiększeniu uległa liczba wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności z tytułu upośledzenia narządu ruchu oraz chorób psychicznych. Obserwuje się znaczny spadek wydawanych orzeczeń z tytułu chorób układu oddechowego i krążenia.

Tabela nr 14. Liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności mieszkańcom Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego przed 16 rokiem życia

Lp.	Przyczyny niepełnosprawności	2015	2019
1	01-U	16	13
2	02-P	11	12
3	03-L	18	16
4	04-O	20	8
5	05-R	26	24
6	06-E	16	8
7	07-S	38	32
8	08-T	9	7
9	09-M	8	7
10	10-N	69	73
11	11-I	24	18
12	12-C	31	42
Razem		286	260

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności nr 2 w Gorzowie Wlkp.

Na podstawie danych przedstawionych w powyższej tabeli wynika, że w 2019 roku nieznacznie spadła ilość wydanych orzeczeń dla osób przed ukończeniem 16 roku życia w porównaniu do 2015 roku. Jednakże zwiększeniu uległa liczba wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności z powodu całościowych zaburzeń rozwoju. Całościowe zaburzenia rozwojowe to są te, które powstały przed 16. rokiem życia, z utrwalonymi zaburzeniami

interakcji społecznych lub komunikacji werbalnej oraz stereotypiami zachowań, zainteresowań i aktywności o co najmniej umiarkowanym stopniu nasilenia.

Tabela nr 15. Liczba i cel przyjętych wniosków o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności osób po 16 roku życia

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba 2015	Liczba 2019
1	Odpowiednie zatrudnienie	805	791
2	Szkolenie	2	0
3	Uczestnictwo w Warsztatach Terapii zajęciowej	16	19
4	Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	198	217
5	Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji/korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych	802	1120
6	Zasiłek stały	0	0
7	Zasiłek pielęgnacyjny	625	465
8	Korzystanie z karty parkingowej	507	170
9	Inne: Jakie?	78	94
	Razem:	3033	2876

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności nr 2 w Gorzowie Wlkp.

Na podstawie uzyskanych danych stwierdza się, że w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim najwięcej osób składa wniosek o przyznanie orzeczenia o niepełnosprawności w celu uzyskania możliwości korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji/ korzystania z usług socjalnych/opiekuńczych/terapeutycznych i rehabilitacyjnych, uzyskania odpowiedniego zatrudnienia oraz zasiłku pielęgnacyjnego. W 2019 roku w porównaniu do 2015 roku, zaobserwowano także zdecydowany spadek składanych wniosków do Powiatowego Zespołu Orzekania o Niepełnosprawności przez mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego w celu uzyskania karty parkingowej.

Rehabilitacja społeczna

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym i realizowana jest przede wszystkim przez:

- wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej,
- wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych,
- likwidację barier, w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji,
- kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

Tabela nr 16. Liczba złożonych wniosków mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego o uzyskanie dofinansowanie w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	2015		2016		2017		2018		2019	
	Liczba złożonych wniosków	Liczba przyznanych dofinansowań	Liczba złożonych wniosków	Liczba przyznanych dofinansowań	Liczba złożonych wniosków	Liczba przyznanych dofinansowań	Liczba złożonych wniosków	Liczba przyznanych dofinansowań	Liczba złożonych wniosków	Liczba przyznanych dofinansowań
Turnusy rehabilitacyjne	272	53	303	208	228	87	224	21	208	48
Sprzęt rehabilitacyjny, ortopedyczny i środki pomocnicze	705	528	517	343	583	376	701	657	906	573
Bariery architektoniczne, techniczne i w komunikowaniu się	67	37	59	29	41	17	46	27	38	27
Razem	1044	628	879	580	825	480	971	705	1152	648

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania rzeczowo-finansowego samorządu powiatowego z realizacji zadań z zakresu rehabilitacji i zatrudnienia osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON za lata 2015 i 2016 oraz sprawozdania rzeczowo- finansowego samorządu powiatowego o zadaniach realizowanych ze środków PFRON za lata 2017, 2018, 2019

Dane przedstawione w powyższej tabeli pokazują, iż w 2019 roku w porównaniu do poprzednich lat wzrosła liczba złożonych wniosków na uzyskanie dofinansowania na sprzęt rehabilitacyjny, ortopedyczny i środki pomocnicze. Natomiast obserwuje się mniejszą liczbę osób ubiegających się o dofinansowanie na bariery architektoniczne, techniczne i w komunikowaniu się. Natomiast liczba osób ubiegające się o dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych w okresie od 2015 roku do 2019 roku pozostaje na podobnym poziomie.

Stwierdza się, że liczba składanych wniosków przez mieszkańców terenu Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego z orzeczeniem o niepełnosprawności jest wyraźnie większa od liczby przyznanych dofinansowań.

Tabela nr 17. Środki PFRON wydane na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
Warsztat Terapii Zajęciowej	692.820	719.820	719.820	746.820	814.320
Turnusy Rehabilitacyjne	38.825	180.067	59.831	21.587	57.303
Sprzęt Rehabilitacyjny, ortopedyczny i pomocniczy	530.211	229.574	376.672	556.285	589.168
Bariery architektoniczne, techniczne i w komunikowaniu się	131.327	109.868	113.863	106.408	97.659
Razem:	1.393.183	1.239.329	1.270.186	1.431.100	1.558.449

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania rzeczowo-finansowego samorządu powiatowego z realizacji zadań z zakresu rehabilitacji i zatrudnienia osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON za lata 2015 i 2016 oraz sprawozdania rzeczowo- finansowego samorządu powiatowego o zadaniach realizowanych ze środków PFRON za lata 2017, 2018, 2019

Rehabilitacja zawodowa

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskanie i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia oraz awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia i pośrednictwa pracy.

Do realizacji tego celu niezbędne jest:

1. Dokonanie oceny zdolności do pracy:
   - przeprowadzenie badań lekarskich i psychologicznych umożliwiających określenie sprawności;
   - ustalenie kwalifikacji, doświadczeń zawodowych, uzdolnień i zainteresowań.
2. Prowadzenie poradnictwa zawodowego uwzględniającego ocenę zdolności do pracy oraz umożliwiające wybór odpowiedniego zawodu i szkolenia:
   - przygotowanie zawodowe z uwzględnieniem perspektyw zatrudnienia;
   - dobór odpowiedniego miejsca pracy i jego wyposażenie;

- określenie środków technicznych umożliwiających lub ułatwiających wykonywanie pracy.

Rehabilitacja zawodowa opiera się głównie na:

- szkoleniach, przekwalifikowaniach;
- przyznawanie dotacji na prowadzenie działalności gospodarczej;
- zwrotach kosztów wyposażenia stanowisk pracy;
- finansowaniu wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy (staże);
- finansowaniu kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikom niepełnosprawnym.

Tabela nr 18. Podział środków PFRON na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej w latach 2015-2019 w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej	0	0	100.000	0	40.000
Środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej, albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej	0	117.650	0	40.000	0
Finansowanie szkoleń osób niepełnosprawnych organizowanych przez pracodawcę	27.489	5.000	4.550	0	5.600
Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy	62.306	46.046	48.394	25.292	23.786
Finansowanie kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu	6.576	7.342	6.614	7.000	8.502
Razem:	96.371	176.038	159.558	72.292	77.888

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania rzeczowo-finansowego samorządu powiatowego z realizacji zadań z zakresu rehabilitacji i zatrudnienia osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON za lata 2015 i 2016 oraz sprawozdania rzeczowo- finansowego samorządu powiatowego o zadaniach realizowanych ze środków PFRON za lata 2017, 2018, 2019

Rehabilitacja zdrowotna

Osoby niepełnosprawne z różnymi rodzajami niepełnosprawności są szczególną grupą społeczną znajdującą się pod wyjątkową opieką prawną państwa. Aktualny stan prawny nie jest jednak adekwatny w stosunku do istniejącej rzeczywistości. Liczne problemy, jakie napotykają osoby niepełnosprawne w dostępie do odpowiedniej opieki medycznej i rehabilitacji leczniczej są do zauważenia na każdym etapie jej realizacji. Ze względu na fakt, że niepełnosprawność jest osobistym dramatem danej osoby, służby medyczne oraz społeczne winny głównie skupiać się na zintegrowaniu oraz ukierunkowaniu swoich działań na jej usprawnieniu i wsparciu w zaakceptowaniu ograniczeń jakie wiąże ze sobą utrata sprawności fizycznej czy psychicznej. Ponadto podejmowane inicjatywy lokalne miałyby zapewnić ciągłość i kompleksowość rehabilitacji leczniczej oraz podnieść jakość usług rehabilitacyjnych realizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych. Efektywna i skuteczna pomoc medyczna jest wyjściowym i podstawowym warunkiem równoprawnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.

Natomiast na skuteczność tej pomocy w stosunku do osób niepełnosprawnych wpływają następujące czynniki:

- wczesna diagnostyka i leczenie uszkodzeń zdrowia;
- uczestnictwo w procesie leczenia, poza personelem medycznym, specjalistów;
- zaopatrzenie w odpowiednie przedmioty ortopedyczne i pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny;
- włączenie w proces leczenia i rehabilitacji osób niepełnosprawnych i ich rodzin, redukcja do minimum i eliminowanie czynników powodujących niepełnosprawność.

Ze względu na duże zapotrzebowanie społeczne w zakresie świadczeń opieki medycznej w powiecie strzelecko-drezdeneckim funkcjonuje Szpital Powiatowy w Drezdenku. Szpital jest nowoczesnym, wysokospecjalistycznym obiektem wyposażonym w nowoczesną aparaturę medyczną, zatrudniającym wysoko wykwalifikowaną kadrę. Podstawowym celem Szpitala jest zapewnienie opieki zdrowotnej i profilaktycznej, poprzez udzielenie ambulatoryjnych i stacjonarnych specjalistycznych świadczeń zdrowotnych, a także udzielanie świadczeń zdrowotnych w zakresie nocnej i świątecznej opieki lekarskiej i pielęgniarskiej oraz transportu sanitarnego.

Niezwykle istotną rolę w procesie leczenia i opieki medycznej ma prowadzenie programów prozdrowotnych profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących zmniejszenia ryzyka wystąpienia chorób lub zdarzeń prowadzących do niepełnosprawności.

Na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego funkcjonują również Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej.

Aktywny Samorząd

„Aktywny Samorząd" jest to program realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Drezdenku, finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Cele szczegółowe programu:

- przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu, słuchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego;
- przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych;
- umożliwianie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie;

poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji;

<u>Formy i zakres pomocy udzielanej w ramach programu</u>

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, dofinansowanie lub refundacja:

- Obszar A – likwidacja bariery transportowej:
  a) zadanie 1, zadanie 4 dotyczy zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu;
  b) zadanie 2, zadanie 3 dotyczy kosztów uzyskania prawa jazdy, w szczególności:
     – kursu i egzaminów na prawo jazdy oraz w przypadku kursu poza miejscowością zamieszkania zakwaterowania, wyżywienia w okresie trwania kursu;
     – dojazdu (przyjazd na kurs i powrót z kursu), a w przypadku zadania 3 także usług tłumacza migowego.

- Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
  a) zadanie 1, zadanie 3, zadanie 4 dotyczy zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania;
  b) zadanie 2 dotyczy szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;
  c) zadanie 5 kosztów utrzymania sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego.
- Obszar C likwidacja barier w poruszaniu się:
  a) zadanie 1 dotyczy zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
  b) zadanie 2 dotyczy kosztów utrzymania sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
  c) zadanie 3 dotyczy zakupu protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne;
  d) zadanie 4 dotyczy kosztów utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne;
  e) zadanie 5 dotyczy zakupu skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego.
- Obszar D – koszty opieki nad osobą zależną (opłata za pobyt dziecka w żłobku lub przedszkolu albo inny koszt zapewnienia opieki nad dzieckiem).

Moduł II – dofinansowanie lub refundacja kosztów uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym:

- opłata za naukę (czesne);
- dodatek na pokrycie kosztów kształcenia;
- dodatek na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego, w przypadku osób, które mają wszczęty przewód doktorski, a nie są uczestnikami studiów doktoranckich.

Tabela nr 19. Realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd" w latach 2016-2019

Wyszczególnienie	Liczba wniosków złożonych	Liczba wypłaconych dofinansowań	Kwota wypłaconych środków
Rok 2016	72	67	214.657,19zł
Rok 2017	81	76	216.507,07zł
Rok 2018	62	59	144.403,72zł
Rok 2019	67	61	207.946,87zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania z realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd" w latach 2016-2019 na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego

Realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” w każdym roku jest inna z uwagi na corocznie zmieniające się „kierunki działań”. Wprowadzane są nowe zadania lub zawęża się grono adresatów danego zadania. Każda osoba, która spełnia wymagania formalne wyznaczone przez PFRON, otrzymuje dofinansowanie. Liczba wypłaconych dofinansowań uzależniona jest od indywidualnego i prawidłowego wypełnienia przez wnioskodawcę postanowień zawartych w umowie.

Instytucje służące wsparciu i rehabilitacji osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego.

Środowiskowe Domy Samopomocy - Środowiskowe Domy Samopomocy, zwane inaczej ośrodkami wsparcia, służą budowaniu sieci oparcia społecznego i przygotowują do życia w społeczeństwie oraz funkcjonowania w środowisku. Są przeznaczone dla osób przewlekle psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie. To placówki okresowego dziennego lub całodobowego pobytu, w którym osoby z zaburzeniami psychicznymi mogą otrzymać częściową opiekę i pomoc w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych oraz posiłek. Domy w zależności od kategorii osób dla których są przeznaczone dzielą się na typy:

- typ A - dla osób przewlekle psychicznie chorych;
- typ B - dla osób z niepełnosprawnością intelektualną;
- typ C - dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych;
- typ D – dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego znajdują cztery Środowiskowe Domy Samopomocy (Drezdenko, Stare Kurowo, Dobiegniew, Strzelce Kraj.). Wszystkie są typu A, B, C, D. Uczestnikami zajęć terapeutycznych są osoby, które z powodu obniżonej sprawności intelektualnej mają trudności w codziennym funkcjonowaniu. Placówka zapewnia podopiecznym pracę w formie zajęć:

- socjoterapii,
- muzykoterapii,
- psychoterapii,
- treningu umiejętności społecznych,
- zajęć rękodzieła, plastycznych, krawieckich, teatralnych, komputerowych,
- kształtowania nawyków umiejętnego wykorzystywania czasu wolnego,
- treningu kulinarnego,
- prowadzenia zajęć kulturalno- rekreacyjnych, rehabilitacyjnych,

- turystyki.

Warsztat Terapii Zajęciowej - realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej. Celem tej rehabilitacji jest ogólny rozwój i poprawa sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia. Podstawową działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej finansuje PFRON. Dodatkowe środki pozyskiwane są od sponsorów. Realizacja zadań w WTZ odbywa się poprzez: ogólne usprawnianie; rozwijanie umiejętności obejmujących czynności życia codziennego oraz zaradność osobistą, poprzez wykorzystanie różnych technik terapii zajęciowej; przygotowanie do życia w środowisku społecznym, w szczególności poprzez rozwój umiejętności planowania i komunikowania się, dokonywania wyborów, decydowania o swoich sprawach oraz rozwój innych umiejętności niezbędnych w niezależnym życiu; poprawę kondycji psychicznej i fizycznej; rozwijanie psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy; rozwijanie podstawowych oraz specjalistycznych umiejętności zawodowych umożliwiających podjęcie pracy w zakładzie aktywności zawodowej lub innej pracy zarobkowej albo szkolenia zawodowego. Osoby niepełnosprawne są kwalifikowane do uczestnictwa w Warsztacie w oparciu o wskazanie do terapii zajęciowej, zawarte w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności.

Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno - Wychowawczy w Drezdenku - jest niepubliczną placówką oświatową dziennego pobytu dla dzieci i młodzieży od 3 do 25 roku życia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym ze sprzężonymi niepełnosprawnościami oraz z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim. W ramach pobytu podopieczni realizują obowiązek szkolny, zarówno w formie indywidualnej, jak i zespołowej (oddział przedszkolny, zespoły rewalidacyjno-wychowawcze, zespoły edukacyjno-terapeutyczne). W ośrodku prowadzone są indywidualne terapie poprzedzone wieloaspektową diagnozą funkcjonalną.

Cele terapii pedagogicznej:

- rozwijanie sfery poznawczej (spostrzegania, myślenia, pamięci z samoobsługą),
- rozwijanie sprawności manualnej,
- kształtowanie sprawności niezbędnych w codziennym życiu związanych z samoobsługą.

Terapia psychologiczna, cele:

- pobudzanie globalnej percepcji,
- rozwijanie mechanizmów naśladowania i współdziałania,
- rozwijanie orientacji w schemacie ciała i w przestrzeni,
- kształtowanie sfery emocjonalnej i społecznej.

Terapia logopedyczna, cele:

- rozwijanie umiejętności komunikacyjnych (słownych i pozasłownych),
- wprowadzanie komunikacji wspomagającej i alternatywnej,
- rozwijanie funkcji pokarmowych, usprawnienie aparatu artykulacyjnego.

Rehabilitacja ruchowa, cele:

- podnoszenie poziomu psychomotorycznego w oparciu o metody PNF i NDT- Bobath,
- usprawnienie poprzez fizykoterapię.

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne to specjalistyczne placówki, które prowadzą działalność diagnostyczną, terapeutyczną, profilaktyczną i doradczą w środowiskach wychowujących dzieci i młodzież.

Celem pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest wielozakresowa współpraca z rodziną, szkołą i placówkami oświatowo-wychowawczymi, poprzez udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom.

Zadania Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej to:

- diagnozowanie dzieci i młodzieży;
- udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez prowadzenie terapii dzieci i młodzieży oraz ich rodzin, udzielanie wsparcia dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- udzielanie pomocy rodzicom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży oraz w rozwiązywanie problemów edukacyjnych i wychowawczych;
- realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych;

- organizowanie i prowadzenie wspomagania przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Formy pomocy udzielane przez poradnie:

- indywidualnych lub grupowych zajęć terapeutycznych dla dzieci i młodzieży;
- terapii rodziny;
- grup wsparcia;
- prowadzenia mediacji;
- interwencji kryzysowej;
- warsztatów;
- porad i konsultacji;
- wykładów i prelekcji;
- działalności informacyjno-szkoleniowej.

Efektem diagnozowania dzieci i młodzieży jest w szczególności:

- wydanie opinii;
- wydanie orzeczenia o potrzebie: kształcenia specjalnego, zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży.

W Poradniach Psychologiczno-Pedagogicznych na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego tj. w Strzelcach Kraj. i Drezdenku działają Zespoły Orzekające, które wydają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego dla dzieci i młodzieży z uwagi na:

1) niepełnosprawność dziecka lub ucznia z niesłyszeniem, słabosłyszeniem (dla całego powiatu);
2) niepełnosprawność ruchową w tym z afazją;
3) niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim;
4) niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym;
5) niepełnosprawność intelektualną w staniu znacznym;
6) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera (dla całego powiatu)
7) niepełnosprawność sprzężoną
8) zagrożenie niedostosowaniem społecznym

Na podstawie uzyskanych informacji stwierdza się, że w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim występuje potrzeba utworzenia zespołu orzekającego dla dzieci i młodzieży słabowidzących i niewidzących. Zespół umożliwi oraz zaspokoi potrzeby i realizację

interesów rodziców w tym uczniów poprzez otrzymywanie niezbędnego dokumentu na cele edukacyjne. Obecnie takie orzeczenia wydawane są przez Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Gorzowie Wielkopolskim. Ponadto przyczyni się to również do wzmocnienia potencjału instytucji publicznej oraz spowoduje rozwój aktywności i współpracę między innymi placówkami oświatowymi działającymi w obszarze edukacji i pomocy społecznej.

Zauważono także, że w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim występuje potrzeba zatrudnienia lekarza specjalisty – psychiatry dziecięcego oraz terapeuty uzależnień dla dzieci i młodzieży w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia w Powiecie Strzelecko Drezdeneckim z uwagi na brak dostępu do lekarza o w/w specjalności w Gorzowie Wlkp. Obserwuje się coraz większą liczbę dzieci z zaburzeniami depresyjnymi, lękami, samookaleczeniami, po próbach samobójczych, uzależnionych behawioralnie i od środków psychoaktywnych. Ponadto wzrasta liczba młodzieży z zagrożeniem rozwoju zaburzeń osobowości.

Analiza danych liczbowych Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim w latach 2015/2016- 2019/2020

Działalność diagnostyczna poradni psychologiczno-pedagogicznych na terenie powiatu Strzelecko- Drezdeneckiego.

Tabela nr 20. Liczba dzieci przyjętych w poradniach

Rok szkolny	Liczba przyjętych ogółem
2015/2016	1152
2016/2017	1036
2017/2018	1022
2018/2019	1054

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z PPP Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego

W przeciągu ostatnich trzech lat obserwuje się względnie stałą liczbę dzieci objętych pomocą w poradniach psychologiczno-pedagogicznych.

Tabela nr 21. Liczba diagnoz specjalistycznych- psychologicznych

Rok szkolny	Dzieci do 3 r.ż.	Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie szkoły podstawowej	Uczniowie gimnazjum	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, ponadpodstawowych	Młodzież nie ucząca się	Suma
2015/2016	18	61	228	68	15	0	390
2016/2017	16	68	236	73	21	0	414
2017/2018	12	67	222	46	11	0	358
2018/2019	14	71	291	17	14	0	407

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z PPP Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego

Liczba diagnoz psychologicznych pozostaje od roku 2015/2016 na względnie stałym poziomie, wynoszącym około 400 osób rocznie. Obserwuje się nieznaczną tendencję wzrostową dla badań dzieci w wieku przedszkolnym i w szkole podstawowej (stopniowe wygaszanie gimnazjów).

Tabela nr 22. Liczba badań pedagogicznych przeprowadzonych przez PPP w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

Rok szkolny	Dzieci do 3 r.ż.	Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie szkoły podstawowej	Uczniowie gimnazjum	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, ponadpodstawowych	Młodzież nie ucząca się	Suma
2015/2016	15	136	349	91	20	0	611
2016/2017	18	121	264	86	28	0	517
2017/2018	20	156	303	46	15	0	530
2018/2019	18	113	372	22	12	0	537

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z PPP Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego

Od roku 2016/2017 utrzymuje się stały poziom diagnoz pedagogicznych. Nie ma klarownych tendencji ze względu na wiek dziecka.

Tabela nr 23. Liczba badań logopedycznych przeprowadzonych przez PPP w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

Rok szkolny	Dzieci do 3 r.ż	Dzieci w wieku przedszkolnym	Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie gimnazjum	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, ponadpodstawowych	Młodzież nie ucząca się	Suma
2015/2016	42	225	208	7	4	0	486
2016/2017	37	204	93	4	3	0	341
2017/2018	36	186	115	1	3	0	341
2018/2019	19	193	125	5	1	0	343

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z PPP Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego

Od roku 2016/2017 pozostaje stała liczba diagnozowanych logopedycznie dzieci. Obserwuje się spadek liczby diagnoz dzieci do 3 r.ż. i dzieci w wieku przedszkolnym oraz wzrost liczby diagnoz dzieci w wieku szkolnym (szkoła podstawowa).

Tabela nr 24. Liczba badań rehabilitacyjnych przeprowadzonych przez PPP w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

Rok szkolny	Dzieci do 3 r.ż.	Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie szkoły podstawowej	Uczniowie gimnazjum	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, ponadpodstawowych	Młodzież nie ucząca się	Suma
2015/2016	31	20	15	0	1	0	68
2016/2017	36	23	11	4	3	0	71
2017/2018	32	32	17	0	1	0	82
2018/2019	34	33	26	0	0	0	94

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z PPP Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego

Zaznacza się stały wzrost liczby diagnoz rehabilitacyjnych , szczególnie wśród dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym.

Tabela nr 25. Liczba badań związanych z wyborem kierunku kształcenia

Rok szkolny	Dzieci do 3 r.ż.	Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie szkoły podstawowej	Uczniowie gimnazjum	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, ponadpodstawowych	Młodzież nie ucząca się	Suma
2015/2016	0	0	0	43	2	0	45
2016/2017	0	0	0	47	1	0	48
2017/2018	0	0	1	44	2	0	47
2018/2019	0	0	0	28	28	0	51

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z PPP Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego

Zapotrzebowanie na diagnozę związaną z wyborem kierunku kształcenia i zawodu pozostaje na tym samym poziomie w porównywanych latach.

Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydawane przez zespoły orzekające obu poradni psychologiczno-pedagogicznych usytuowanych na terenie powiatu dotyczącą następujących przyczyn:

1) niepełnosprawności:
   - niesłyszenie i słabo słyszenie;
   - niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim;
   - niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym;
   - niepełnosprawności sprzężone;
2) zagrożenie niedostosowaniem społecznym - analiza danych z lat szkolnych 2015/2016-2018/2019 powinna być przeprowadzana z dużą ostrożnością, bo nie uwzględnia zmian w ustroju szkolnym oraz przepisów prawa oświatowego przedłużających ważność orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego wydanych przed 1 września 2017 roku. Ponadto w przypadku orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego ich wydawana

liczba w danym roku szkolnym nie jest równoznaczna z liczbą dzieci objętych kształceniem specjalnym w tym samym roku z uwagi na okres ważności orzeczenia (zwykle etap edukacyjny), co oznacza, że liczba dzieci objętych kształceniem specjalnym jest znacząco wyższa niż liczba wydanych orzeczeń.

Analiza danych liczbowych z trzech kolejnych lat kalendarzowych nie jest dobrym prognostykiem odnośnie liczby osób niepełnosprawnych w szkołach i przedszkolach. Nie uwzględnia kumulacji orzeczeń wydanych w kolejnych latach oraz pewnych obserwowanych w dłuższym czasie tendencji. Na jej podstawie można jednak wyciągnąć następujące wnioski:

- w roku 2018/2019 obserwuje się znaczący wzrost wydanych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim (w latach 2015/2016 wynosi 55, 2016/2017- 35, 2017/2018- 35, 2018/2019- 62, szczególnie w grupach wiekowych- przedszkolnym i w szkole podstawowej) i umiarkowanym (odpowiednio 13, 5, 12,19, z podobnymi wskazaniami odnośnie wieku) oraz sprzężeniem niepełnosprawności (odpowiednio 11,4,14,18; w tej grupie osób niepełnosprawnych wzrost orzeczeń dotyczy dzieci w wieku przedszkolnym);
- liczba orzeczeń wydanych z uwagi na autyzm, w tym Zespół Aspergera wzrasta w ostatnich latach (odpowiednio 4, 7,9,8; orzeczenia dotyczą wyłącznie dzieci w wieku przedszkolnym, i w szkole podstawowej);
- mniej wydawanych jest obecnie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na zagrożenie niedostosowaniem społecznym (23,16,11,10), jednocześnie na podstawie wydanych orzeczeń umieszczonych w Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapii zostało w 2015 roku- 9 uczniów, 2016- 7, 2017- 9, 2018- 8, a 2019- 6, co wskazuje, że wielu uczniów posiadających orzeczenie o zagrożeniu niedostosowaniem społecznym pozostaje w szkołach ogólnodostępnych;
- brak danych ile dzieci/uczniów, które posiadają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność sprzężoną ma jako jedną z niepełnosprawności autyzm w tym Zespół Aspergera;
- liczba orzeczeń dla dzieci i uczniów słabo słyszących i niesłyszących w kolejnych latach nieznacznie rośnie (0,1,1,4) i dotyczy dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów szkoły podstawowej;
- orzeczenia dla uczniów słabowidzących i niewidomych na mocy porozumienia między organami prowadzącymi wydawana jest przez Zespół Poradni

Psychologiczno-Pedagogicznych w Gorzowie Wlkp. W kolejnych latach z powiatowych poradni do zespołu skierowanych zostało w 2016- 2, 2017- 3, 2018- 1, 2019- 3.

Opinie, podobnie jak orzeczenia, nie są wydawane na rok szkolny (z wyjątkiem opinii o pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole w formie zindywidualizowanej ścieżki kształcenia lub indywidualnej ścieżki obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego), co powoduje kumulację opinii w kolejnych latach szkolnych. Analiza liczb wydanych opinii w kolejnych latach szkolnych nie zawsze zatem pozwala na rozpoznanie rzeczywistych tendencji w opiniowaniu i stojących za dokumentami potrzeb dziecka.

Na ich podstawie można wnioskować:

- liczba opinii w sprawie objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu jest zmienna, brak jakiejś określonej tendencji (w kolejnych latach szkolnych : 34,21,18,36);
- opinie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju, wydawane dzieciom od momentu wykrycia niepełnosprawności do podjęcia przez nie nauki w szkole również nie wykazują określonej tendencji (8,15,10,15);
- opinie w sprawie objęcia dziecka pomocą psychologiczno- pedagogiczną w szkole wraz z opiniami w sprawie dostosowania wymagań edukacyjnych ujawniają tendencję spadkową (228,200,126,148);
- liczba opinii w sprawie zindywidualizowanej ścieżki kształcenia oraz zindywidualizowanej ścieżki rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego (wydawane od roku szkolnego 2017/2018) przedstawia się następująco: 2017/2018 -16 (szkoła)/0 (przedszkole), 2018/2019 - 9/1. Ścieżka, jako nowa forma pomocy psychologiczno- pedagogicznej stanowi pewną alternatywę wobec indywidualnego nauczania w przypadku uczniów, którzy potencjalnie mogliby korzystać z indywidualnego nauczania, co może być jednym z wyjaśnień spadku liczby orzeczeń o potrzebie indywidualnego nauczania od roku 2017/2018.

Rekomendacje:

- z uwagi na swobodny wybór rodzica w kwestii wyboru szkoły dla dziecka ważne jest dobre przygotowanie merytoryczne nauczycieli w szkołach ogólnodostępnych do prowadzenia zajęć z uczniami z niepełnosprawnością (szczególnie z głębszymi

stopniami niepełnosprawności intelektualnej czy autyzmem, słabo widzeniem i słabo słyszeniem) i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (socjoterapia);

- ocena potrzeby/możliwości otwarcia oddziału/oddziałów w szkołach podstawowych dla uczniów z autyzmem/Zespołem Aspergera;
- uzyskanie zgody Kuratora Oświaty na prowadzenie zespołów orzekających dla dzieci/uczniów słabo widzących/niewidomych przez poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Drezdenku.

Pomoc psychologiczno- pedagogiczna w poradniach, szkołach i placówkach

1) Terapie:

- terapia pedagogiczna - utrzymuje się względnie stały poziom terapii pedagogicznych w kolejnych latach: 2015/2016- 59 wszystkich w tym 51- powyżej 3 miesięcy 2016/2017- 59/55, 2017/2018- 69/60, 2018/2019- 62/44;
- terapia logopedyczna - od roku 2016/2017 utrzymuje się stały poziomie osób korzystających z terapii logopedycznej: 2016/2017- 200/196, 2017/2018- 198/196, 2018/2019- 197/197. Utrzymuje się również zdecydowana rejonizacja zapotrzebowania na usługi logopedyczne: w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Drezdenku dzieci objętych terapią logopedyczną w kolejnych latach było: 154, 164, 165. Zdecydowana większość dzieci była w wieku do 3 r.ż. lub w wieku przedszkolnym, co wskazywać może na trudności z uzyskaniem pomocy w innych instytucjach. Duża liczba dzieci w wieku szkolnym (49,62,61) może świadczyć natomiast o niewystarczającej pomocy otrzymywanej na terenie szkół.
- terapia psychologiczna - nie zauważa się istotnej różnicy w zapotrzebowaniu na terapię psychologiczną w kolejnych latach 2015/2016- 17 w tym 9 powyżej 6 miesięcy, 2016/2017- 18/7, 2017/2018- 12/5, 2018/2019- 24/11.

Widoczne jest natomiast pojawienie się zapotrzebowania na terapię rodzin: rok 2015/2016- 0 terapii, 2016/2017- 10, 2017/2018- 13, 2018/2019- 1. Terapia rodzin powinna być prowadzona przez wykwalifikowanych psychoterapeutów. Żadna z poradni nie zatrudnia na etacie takiego specjalisty, natomiast w ramach doskonalenia nauczycieli część z zatrudnionych psychologów ukończyła szkolenie z psychoterapii, w tym psychoterapii rodzinnej i grupowej.

Duża część zgłaszanych problemów rozwiązywana jest w ramach porad i konsultacji z rodzicami i nauczycielami. Ich liczba przez kolejne lata utrzymuje się na stałym, wysokim poziomie (265,169,2014,193).

Wzrasta również zapotrzebowanie na inne zajęcia o charakterze terapeutycznym w 2016/2017- 66 w tym powyżej 3 miesięcy- 55, 2016/2017- 56/52, 2018/2019- 81/ 76.

Interwencja kryzysowa

Wśród zadań poradni psychologiczno-pedagogicznych znajduje się interwencja kryzysowa, która ma na celu normalizację zachowania osób będących w sytuacji kryzysowej. Nie są to działania zaplanowane, ale doraźne- związane z zaistniałą potrzebą. Ich liczba w kolejnych latach jest zatem zmienna (7,37,14,46).

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne nie są jedynymi instytucjami obejmującymi swym działaniem powiat strzelecko – drezdenecki, które udzielają wsparcia w postaci interwencji kryzysowej. Należy to również do zadań PCPR.

Realizacja zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjna formę szkoły i placówki

- liczba zajęć grupowych w szkołach w tym warsztatów) ma tendencję malejącą (2015/2016- 4157, 2016/2017- 3621, 2017/2018- 2881, 2018/2019- 2570 uczniów objętych wsparciem podczas krótkich form psychoedukacyjnych lub warsztatowych), co stanowi pozytywny symptom. Świadczy bowiem o odchodzeniu od form zajęć, które mają nikłe szanse faktycznego oddziaływania profilaktycznego. Powinny być one zastępowane programami o potwierdzonej skuteczności i być skorelowane z programami wychowawczo- profilaktycznymi w szkołach i placówkach.

Rekomendacje:

- wykorzystywanie przez specjalistów poradni rekomendowanych programów profilaktyki uniwersalnej i selektywnej zarówno w poradniach jak i szkołach;
- zatrudnienie lub wykwalifikowanie psychoterapeutów w tym psychoterapeutów rodzinnych;
- z uwagi na bardzo wysokie zapotrzebowanie na zajęcia logopedyczne wskazane jest umożliwienie korzystania z terapii logopedycznej w Drezdenku poza poradnią lub zatrudnienie dodatkowego logopedy w placówce.

Inne działania na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych realizowane przez PCPR Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w chwili obecnej realizuje dwa projekty dofinansowane z funduszy europejskich.

„Aktywna integracja w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim – II edycja" w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020, Oś Priorytetowa 7 Równowaga Społeczna Działanie 7.2 Programy aktywnej integracji realizowane przez powiatowe centra pomocy rodzinie. Projekt jest realizowany od 01.09.2019r. do 31.12.2020r.

Uczestnikami projektu są osoby zagrożone wykluczeniem społecznym mieszkające na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego, należące do jednej z poniższych grup docelowych:

- osoby niepełnosprawne, a także otoczenie tych osób;
- osoby przebywające w pieczy zastępczej, a także otoczenie tych osób.

Główny cel projektu to aktywizacja społeczna i zawodowa oraz zwiększenie szans na zatrudnienie klientów PCPR Drezdenko poprzez zastosowanie usług aktywnej integracji. Uczestnicy projektu korzystają z różnorodnych form aktywizacji społecznej, zawodowej i edukacyjnej. Uczestniczą w zajęciach rozwojowych, treningach umiejętności i kompetencji społecznych, korepetycjach przedmiotowych, zajęciach z psychologiem, socjoterapii oraz innych formach wsparcia wyznaczonych w indywidualnej ścieżce reintegracji każdego beneficjenta. Aktywizacja zawodowa jest realizowana w formie spotkań z doradcą zawodowym, pośrednictwa pracy oraz zatrudnieniu.

„Usługi społeczne dla mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego" w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020, Oś Priorytetowa 7 Równowaga Społeczna Działanie 7.5 Usługi społeczne. Projekt realizowany jest w okresie od 01.01.2019r. do 15.06.2021r. Uczestnikami projektu są osoby z niepełnosprawnościami, bezrobotne lub nieaktywne zawodowo, zamieszkujące na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego, posiadające znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności oraz osoby będące opiekunami faktycznymi osób niepełnosprawnych, które z powodu sprawowania stałej opieki nad osobą z niepełnosprawnością nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Głównym celem projektu jest podniesienie jakości życia osób z niepełnosprawnością i ich rodzin poprzez zwiększenie ilości i jakości usług asystenckich świadczonych w lokalnej społeczności. Uczestnicy projektu korzystają z usługi asystenckiej, która obejmuje wspieracie

osób z niepełnosprawnościami w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego, niezbędnych do aktywnego funkcjonowania społecznego (np. wsparcie w przemieszczaniu się m.in. do lekarza, do punktów usługowych i innych miejsc publicznych oraz asysta w tych miejscach, spędzanie czasu wolnego, w tym wsparcie podczas zajęć kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych), zawodowego (np. wsparcie w przemieszczaniu się do pracy, urzędów pracy, podmiotów aktywizujących zawodowo oraz asysta w tych miejscach i zajęciach), edukacyjnego (np. wsparcie w przemieszczaniu się do szkół i placówek oświatowych oraz na ich terenie, wsparcie podczas zajęć edukacyjnych i w procesie uczenia: gromadzenie materiałów, korzystanie z biblioteki). Zakres wsparcia, sposób świadczenia i wymiar godzinowy usługi asystenckiej oraz prawa osoby z niepełnosprawnością są określone w kontrakcie trójstronnym, zawartym pomiędzy osobą z niepełnosprawnością (lub jej opiekunem prawnym), asystentem i podmiotem realizującym wsparcie w postaci usługi asystenckiej. Ponadto opiekunowie osób niepełnosprawnych korzystają ze szkoleń z zakresu umiejętności efektowanego wspierania osób niepełnosprawnych dotyczące psychospołecznych aspektów przeżywania niepełnosprawności oraz umiejętności pozwalających na efektywne wspieranie osób niepełnosprawnych w pracy zmierzającej do osiągnięcia samodzielności.

3.5 Rynek pracy

Główne zasoby i potencjał rozwojowy powiatu

Treść Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego na lata 2014 - 2020 stanowi o tym, iż bariery rozwojowe, którymi charakteryzuje się województwo lubuskie (m.in. słabe przyciąganie kapitału oraz niska innowacyjność przedsiębiorstw, ograniczona dostępność komunikacyjna, słaba dostępność infrastruktury cyfrowej, ubóstwo ekonomiczne mieszkańców województwa, niska jakość kształcenia) w znacznym stopniu determinują obecną sytuację społeczno-gospodarczą Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego. Rozwój w/w. aspektów gospodarki województwa lubuskiego, przyczyni się do zwiększenia potencjału rozwojowego powiatu.

Struktura osób pracujących w powiecie według sektorów gospodarczych

Głównymi obszarami działalności gospodarczej na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego jest handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych oraz motocykli, budownictwo, przetwórstwo przemysłowe i działalność związana z obsługą rynku

nieruchomości. Na podstawie danych uzyskanych z „Badania i analizy lokalnego rynku pracy Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego na lata 2020-2021" wiadomo, że największy odsetek osób zatrudniony był w sektorze przemysłu i budownictwa- 36,2% ogółu wszystkich pracujących. Blisko co trzecia osoba znajduje zatrudnienie w sektorze rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (29,9%). Największy wzrost zatrudnienia zaobserwowano w sektorze handlu, napraw pojazdów, transportu i gospodarki magazynowej, zakwaterowania i gastronomii, informacji i komunikacji (wzrost o 12,4% w porównaniu do 2014 roku). Znaczne wahania liczby pracujących zanotowano w sektorze działalności finansowej i ubezpieczeniowej, obsłudze rynku nieruchomości – znaczny wzrost w roku 2015 (o 11,5%), przerodził się w spadek o 14,6 p.p. w roku 2017. Powiat Strzelecko-Drezdenecki charakteryzuje się coraz większą dynamiką zmian w liczbie pracowników danych sektorów gospodarczych. Pożądanym zjawiskiem, związanym z dynamicznie postępującymi przemianami wzoru nowoczesnej gospodarki, jest malejąca liczba zatrudnienia w rolnictwie i rosnąca liczba pracujących w sektorach usług oraz przemysłu.

Stopa bezrobocia w powiecie

Zgodnie z danymi pochodzącymi z Powiatowego Urzędu Pracy w Strzelcach Krajeńskich, na dzień 31 grudnia 2019 – według sprawozdania o kształtowaniu się bezrobocia w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim w 2019 roku i podjętych działaniach w celu jego ograniczenia wynika, iż w powiecie było zarejestrowanych 1.686 osób bezrobotnych.

Do osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczamy: młodzież do 30 roku życia - 26,6%, długotrwale bezrobotnych - 44,5%, powyżej 50 roku życia - 28,1%, posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia - 22%, niepełnosprawnych - 10,4%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego obliczana jest jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo. Dla Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego na koniec grudnia 2019 roku stopa bezrobocia wynosiła 9,8%, w województwie lubuskim wynosiła 4,9%, natomiast w kraju- 5,2%. Powyższe dane pokazują, że najwyższą stopę bezrobocia w województwie lubuskim odnotowano w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim. Poniższa tabela obrazuje kształtowanie się stopy bezrobocia w 2019 roku w powiecie, w województwie lubuskim oraz w kraju.

Tabela nr 26. Stopa bezrobocia w 2019 roku na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego w poszczególnych miesiącach

Jednostka terytorialna/ miesiąc	2019											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Stopa bezrobocia w powiecie	11/8%	11,9%	10,7%	9,7%	9,2%	9,1%	9,2%	9,2%	9,6%	9,4%	9,4%	9,8%
Stopa bezrobocia w województwie	6,2%	6,1%	5,8%	5,4%	5,3%	5,1%	5,0%	4,9%	4,8%	4,7%	4,7%	4,9%
Stopa bezrobocia w Polsce	6,1%	6,1%	5,9%	5,6%	5,4%	5,3%	5,2%	5,2%	5,2%	5,0%	5,1%	5,2%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o kształtowaniu się bezrobocia w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim w 2019 roku.

Dane liczbowe przedstawione powyżej pokazują, że w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim stopa bezrobocia była zdecydowanie wyższa od wojewódzkiej oraz krajowej.

Według danych na dzień 31 grudnia 2019 roku w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych wyróżnia się:

- 14,8% - bezrobotni w wieku 18-24 lata;
- 25,5% - bezrobotni w wieku 25-34 lata;
- 22,2% - bezrobotni w wieku 35-44 lata;
- 18,1% - bezrobotni w wieku 45-54 lata;
- 19,4% - bezrobotni ponad 55 lat.

Zbliżony odsetek osób bezrobotnych generowały trzy kategorie wiekowe: pierwszą stanowią osoby w wieku 25-35 lat, i od 35 - 44 lata; drugą stanowią osoby w wieku od 45 - 54 lat oraz w przedziale wiekowym powyżej 55 lat. Trzecią najmniejsza kategorię osób bezrobotnych stanowią w przedziale wiekowym 18-24 lata.

Struktura według płci

Pierwszą cechą, potrzebną do określenia struktury bezrobotnych w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim, jest płeć. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Strzelcach Krajeńskich, na koniec grudnia 2019 roku, w powiecie było 1.686 osób bezrobotnych, w tym 1.010 kobiet (59,9%) oraz 676 mężczyzn (40,1%). Bezrobocie w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim jest nieznacznie sfeminizowane. Warto zauważyć, iż w strukturze osób bezrobotnych z punktu widzenia płci, zazwyczaj przeważały kobiety.

Wykres nr 22. Struktura osób bezrobotnych w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim z uwzględnieniem płci stan na 31 grudnia 2019 roku

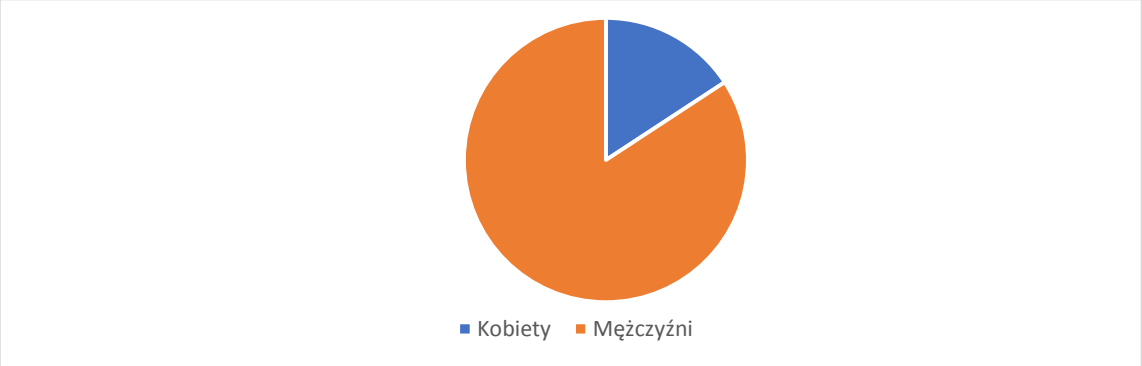

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o kształtowaniu się bezrobocia w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim w 2019 roku.

Struktura bezrobocia w poszczególnych gminach Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego

Według uzyskanych danych ilość osób bezrobotnych w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim nie rozkłada się równomiernie w poszczególnych gminach Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego.

Tabela nr 27. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych gminach Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego na dzień 31 grudnia 2019 roku

Gmina	Liczba bezrobotnych ogółem	Płeć	
		Kobiety	Mężczyźni
Dobiegniew	385	208	177
Drezdenko	535	321	214
Stare Kurowo	136	85	51
Strzelce Krajeńskie	512	313	199
Zwierzyn	118	83	35
Razem	**1686**	**1010**	**676**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o kształtowaniu się bezrobocia w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim w 2019 roku.

Powyższe dane pokazują, że poziom bezrobocia jest na podobnym poziomie w gminach o zbliżonej liczbie mieszkańców. Wyjątek stanowi gmina Dobiegniew, w której zaobserwowano większą liczbę osób bezrobotnych w stosunku do liczby mieszkańców.

Struktura według wykształcenia

Wśród bezrobotnych Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego najwięcej bezrobotnych legitymuje się wykształceniem zasadniczym zawodowym – 32,5%. Następną grupą bezrobotnych są osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niżej - 31,1%. Udział pozostałych grup kształtuje się następująco: z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym –

19,2%, z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 9,4%, z wykształceniem wyższym – 7,8%.

Dwie najbardziej liczne grupy osób bezrobotnych reprezentują osoby, które posiadają wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i poniżej. Wyraźnie obserwuje się, że najmniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem wyższym. Na poziomie gmin zostało to przedstawione w tabeli.

Tabela nr 28. Struktura bezrobocia według wykształcenia w poszczególnych gminach – stan na dzień 31 grudnia 2019 roku

Wyszczególnienie	Poziom wykształcenia									
	wyższe		policealne i średnie zawodowe		średnie ogólnokształcące		zasadnicze zawodowe		gimnazjalne i poniżej	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Gmina Dobiegniew	20	5,2	53	13,8	43	11,2	126	32,7	143	37,1
Gmina Drezdenko	42	7,8	127	23,7	44	8,2	180	33,7	142	26,6
Gmina Stare Kurowo	12	8,8	25	18,4	11	8,1	47	34,6	41	30,1
Gmina Strzelce Kraj.	50	9,8	98	19,1	48	9,4	154	30,1	162	31,6
Gmina Zwierzyn	8	6,8	20	16,9	12	10,2	41	34,7	37	31,4
Razem	**132**	**7,8**	**323**	**19,2**	**158**	**9,4**	**548**	**32,5**	**525**	**31,1**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o kształtowaniu się bezrobocia w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim w 2019 roku.

Struktura według stażu pozostawania bez pracy

Na koniec grudnia 2019 roku bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy stanowili 29,4% ogółu zarejestrowanych w urzędzie pracy i było to o 2,4% więcej niż w 2018 roku.

Tabela nr 29. Struktura bezrobocia według czasu pozostawania bez pracy w poszczególnych gminach stan na 31 grudnia 2019 rok.

Wyszczególnienie	Czas pozostawania bez pracy									
	do 1 miesiąca		1-3 miesięcy		3-6 miesięcy		6-12 miesięcy		powyżej 12 miesięcy	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Gmina Dobiegniew	43	11,2	88	22,8	46	11,9	61	15,8	147	38,3
Gmina Drezdenko	60	11,2	124	23,2	104	19,4	179	14,8	168	31,3
Gmina Stare Kurowo	31	22,8	25	18,4	13	9,6	23	16,9	44	32,3
Gmina Strzelce Kraj.	125	24,4	123	24,0	64	12,5	86	16,8	114	22,3
Gmina Zwierzyn	22	18,6	35	29,7	18	15,3	21	17,8	22	18,6
Razem	**281**	**16,7**	**395**	**23,4**	**245**	**14,5**	**270**	**16,0**	**495**	**29,4**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o kształtowaniu się bezrobocia w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim w 2019 roku.

Na podstawie danych przedstawionych powyżej stwierdza się, że we wszystkich gminach Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego najliczniejszą kategorię bezrobotnych stanowią osoby długotrwale pozostające bez zatrudnienia.

Bezrobotni niepełnosprawni

Na koniec grudnia 2019 roku w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim było zarejestrowanych 175 niepełnosprawnych osób (w tym 90 kobiet) tj. 10,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych oraz 15 osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu, co stanowi wyższy procent niż w województwie lubuskim, w którym na koniec grudnia 2019 roku osoby niepełnosprawne bezrobotne stanowiły 9,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Z analizy danych za 2019 rok wynika, że największy udział wśród niepełnosprawnych bezrobotnych stanowiły osoby powyżej 50 roku życia (96 osób), osoby ze stopniem niepełnosprawności lekkim (102 osoby), długotrwale bezrobotni (96 osób) oraz osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (62 osoby). Najwięcej osób - 68 (38,9%) posiada niepełnosprawność ze względu na upośledzenie narządu ruchu.

Tabela nr 30. Zarejesrtowane osoby niepełnosprawne bezrobotne oraz poszukujące pracę stan na dzień 31 grudnia 2019 roku

Wyszczególnienie	Osoby niepełnosprawne bezrobotne		Liczba osób bezrobotnych
	liczba	procent	
RAZEM	**175**	**10,4**	**1686**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o kształtowaniu się bezrobocia w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim w 2019 roku.

Rynek pracy w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

W Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim według danych GUS na koniec grudnia 2019 roku w sektorze publicznym odnotowano 171 podmiotów gospodarczych, natomiast w sektorze prywatnym 4.802 podmioty gospodarcze. Tabela zamieszczona poniżej przedstawia podmioty gospodarcze z podziałem na gminy.

Tabela nr 31. Podmioty gospodarcze w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Sektor publiczny					Sektor prywatny				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Gmina Dobiegniew	27	27	26	26	28	647	644	654	721	746
Gmina Drezdenko	49	49	47	46	44	2184	2174	2234	2297	2405
Gmina Stare Kurowo	13	13	12	12	12	266	265	272	297	309
Gmina Strzelce Krajeńskie	79	83	84	84	85	1548	1580	1629	1596	1637
Gmina Zwierzyn	14	14	10	11	11	295	300	305	317	339

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W sektorze publicznym w gminach Dobiegniew i Strzelce Kraj. obserwuje się niewielki wzrost zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Natomiast w pozostałych gminach Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego zmniejszyła się ich liczba w porównaniu do wcześniejszych lat.

W każdej gminie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego w sektorze prywatnym obserwuje się wzrost zarejestrowanych podmiotów gospodarczych.

Powyżej przedstawione dane nie zawierają informacji na temat jednoosobowych działalności gospodarczych na terenie powiatu.

Rozwój gospodarki danego regionu zapewnia przede wszystkim społeczność. Aktywność oraz kreatywność kapitału ludzkiego determinuje m.in. wskaźnik poziomu samozatrudnienia. Świadczy on również o przedsiębiorczości i innowacyjności. Zmiany wartości wskaźnika w zakresie zakładania działalności gospodarczej przez mieszkańców gmin Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego, w latach 2014-2018 wskazuje poniżej zamieszczona tabela.

Tabela nr 32. Poziom samozatrudnienie w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim w latach 2014-2018

Wyszczególnienie	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą					Wzrost/spadek (-) %, 2014=100%			
	2014	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
Powiat Strzelecko-Drezdenecki	3.484	3.455	3.458	3.522	3.697	-0,8	-0,8	1,1	6,1
Dobiegniew	511	503	499	406	554	-1,6	-2,4	-1,0	8,4
Drezdenko	1.416	1.404	1.384	1.401	1.449	-0,9	-2,3	-1,1	2,3
Stare Kurowo	218	216	216	220	250	-0,9	-0,9	0,9	14,4
Strzelce Kraj.	1.114	1.097	1.119	1.153	1.189	-1,5	0,5	3,5	6,7
Zwierzyn	225	235	240	242	255	4,4	6,7	7,6	13,3

Źródło: Badanie i analiza lokalnego rynku pracy Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego na lata 2020-2021

Analizując powyższe dane stwierdza się, że najwięcej samozatrudnionych w roku 2018 pochodziło z gminy Drezdenko (1.449) oraz Strzelce Krajeńskie (1.189), natomiast najmniej w gminie Zwierzyn (255) i Stare Kurowo (250). W badanym okresie poziom przedsiębiorczości i innowacyjności mieszkańców był bardzo zróżnicowany. Największy wzrost w liczbie założonych działalności gospodarczych, w porównaniu do 2014 roku, odnotowano w gminie Stare Kurowo (wzrost o 14,7%), a także w gminie Zwierzyn (wzrost o 13,3%). We wszystkich regionach powiatu poziom samozatrudnienia charakteryzuje się tendencją wzrostową.

3.6 Przemoc w rodzinie

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem społecznym, które niszczy człowieka, niezależnie od jego pozycji społecznej lub ekonomicznej. Stanowi problem, którego nie wolno lekceważyć, gdyż wpływa destrukcyjnie nie tylko na człowieka będącego ofiarą przemocy, ale na całą jego rodzinę. Odbija się także na rolach i strukturach społecznych. Ofiara przemocy ma zaburzone poczucie bezpieczeństwa, często nie jest w stanie we właściwy sposób realizować się w życiu osobistym i społecznym. Zjawisko to wpływa także na zdrowie psychiczne, równowagę emocjonalną, również może być przyczyną wielu schorzeń somatycznych, a nawet zagrażać życiu.

Przemoc jest przestępstwem, czyli bezprawnym i zawinionym czynem człowieka, które podlega karze obowiązującej w czasie jego popełnienia. W ostatnich latach możemy mówić o uwidocznieniu i nasileniu zakresu zjawiska przemocy w rodzinie. Wiedza ta zobowiązuje osoby działające w obszarze pomocy społecznej i służby zobligowane do ochrony osób do podejmowania adekwatnych i skutecznych działań mających na celu pomoc w znalezieniu rozwiązania problemu.

W poniższej tabeli przedstawiono dane uzyskane z uzyskane z Komendy Powiatowej Policji dotyczące przemocy w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim.

Tabela nr 33. Skala zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego w latach 2016-2019

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”	108	92	82	95
Liczba ofiar przemocy, a w tym: -liczba kobiet -liczba mężczyzn -liczba małoletnich	233 111 42 80	209 92 58 59	171 76 14 81	182 83 29 70
Liczba sprawców przemocy, a w tym: -liczba kobiet -liczba mężczyzn -liczba małoletnich	109 11 96 2	95 11 83 1	85 8 73 4	103 15 85 3
Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie.	25	34	32	40

Źródło: Dane z Komendy Powiatowej Policji w Strzelcach Krajeńskich

Przedstawione powyżej dane wskazują, że na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego w latach 2016-2018 następuje spadek zjawiska przemocy w rodzinie. Natomiast w 2019 roku obserwuje się zauważalny wzrost skali tego zjawiska.

Wykres nr 23 Liczba wszczętych postępowań „Niebieska Karta" w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim w latach 2016-2019

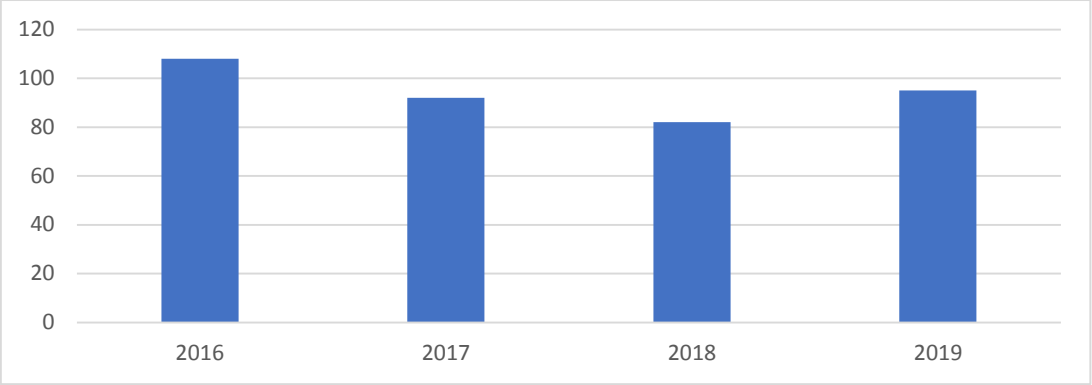

Źródło: Dane z Komendy Powiatowej Policji w Strzelcach Krajeńskich

Z analizy wykresu wynika, iż w 2016 roku założono 108 „Niebieskich Kart", w latach 2017, 2018 jest widoczny spadek założonych kart. Natomiast w 2019 roku widoczny jest wzrost zakładanych kart, o 13 kart więcej niż w 2018 roku.

Przedstawione poniżej dane pokazują, że na przestrzeni lat 2016-2018 zmniejszyła się liczba ofiar przemocy w rodzinie. Natomiast w roku 2019, w porównaniu do roku 2018 nastąpił wzrost o 11 osób.

Wykres nr 24. Liczba ofiar przemocy w rodzinie w latach 2016-2019

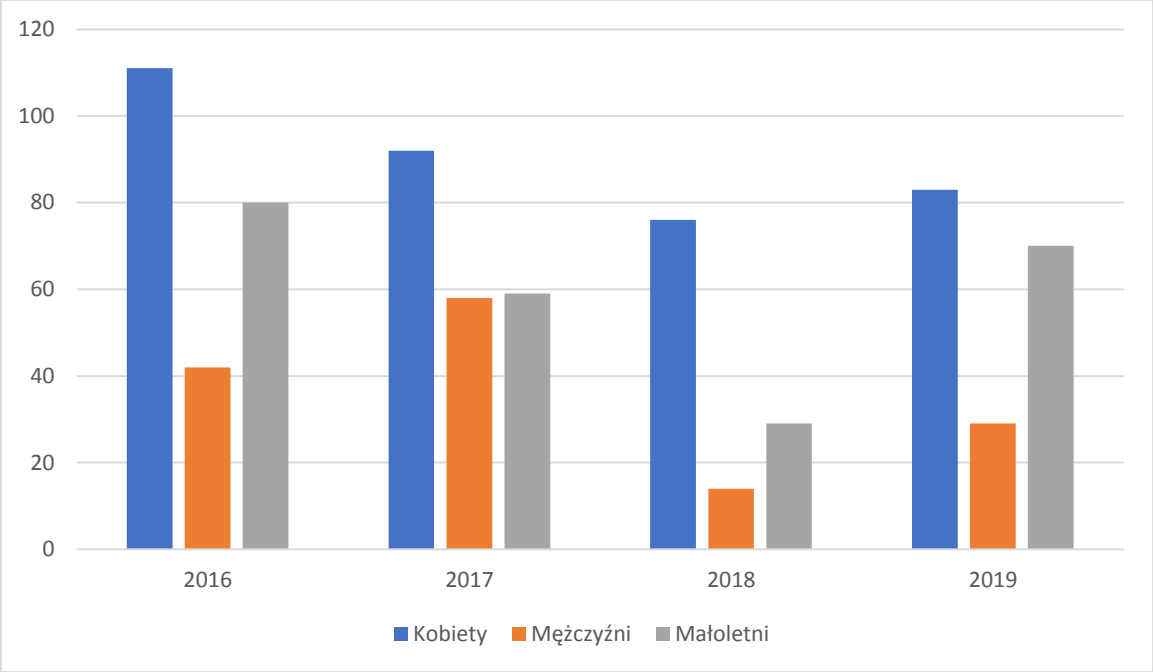

Źródło: Dane z Komendy Powiatowej Policji w Strzelcach Krajeńskich

Z analizy powyższych danych wynika, że na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego kobiety stanowią największą liczbę ofiar przemocy. W roku 2016 była to liczba 111 kobiet, następnie w latach 2017, 2018 widoczny jest spadek tej liczby. Uzyskane dane pokazują, że w 2019 roku nastąpił wzrost liczby kobiet- ofiar przemocy w porównaniu do 2018 roku.

Reasumując, na przestrzeni badanych lat, liczba kobiet- ofiar przemocy wynosiła 362, mężczyzn- ofiar przemocy- 143, natomiast małoletnich ofiar przemocy- 238.

Poniżej zamieszczono dane dotyczące sprawców przemocy. Stwierdza się, że w 2016 roku liczba sprawców wynosiła 109 osób. W tym było 11 kobiet, 96 mężczyzn oraz 2 małoletnich. Z analizy danych wynika, iż sprawcami przemocy w rodzinie są przede wszystkim mężczyźni. W latach 2016-2018 zaobserwowano spadek liczby sprawców przemocy w rodzinie, natomiast w 2019 roku widoczny jest ponowny wzrost tej liczby.

Wykres nr 25. Liczba sprawców przemocy w rodzinie w latach 2016-2019

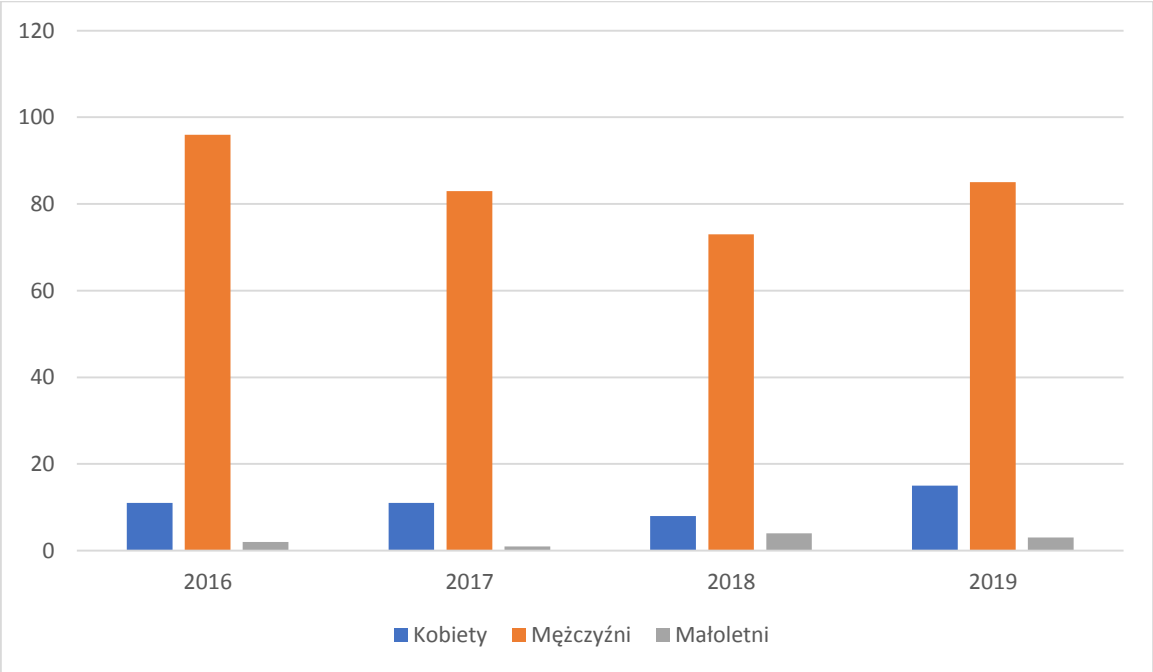

Źródło: Dane z Komendy Powiatowej Policji w Strzelcach Krajeńskich

Osoby i rodziny dotknięte problemem przemocy w rodzinie w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim mogą skorzystać z pomocy i wsparcia instytucji i organizacji zajmujących się zapobieganiem i zwalczaniem przemocy w rodzinie.

Formy pomocy na terenie powiatu:

1. **poradnictwo specjalistyczne-** Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie- poradnictwo rodzinne, prawne, psychologiczne oraz pedagogiczne. Diagnoza zjawiska przemocy

w rodzinie na terenie powiatu. Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m.in. pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej. Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Stosowanie procedury „Niebieska Karta”;

2. **programy korekcyjno-edukacyjne** dla osób stosujących przemoc w rodzinie;
3. **zespoły interdyscyplinarne**- diagnozowanie problemu przemocy, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym. Stosowanie procedury „Niebieska Karta”;
4. **policja** – podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie. Procedura „Niebieskiej Karty”;
5. **ośrodki zdrowia** –edukacja społeczna, profilaktyka. Stosowanie procedury „Niebieska Karta”;
6. **ośrodki pomocy społecznej** – udzielanie pomocy ofiarom, podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m.in. pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej. Stosowanie procedury „Niebieska Karta”;
7. **poradnie psychologiczno - pedagogiczne** – wsparcie psychologiczne i pedagogiczne, udzielenie informacji na temat możliwych działań w zakresie zjawiska przemocy, kierowanie do odpowiednich instytucji, promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy. Stosowanie procedury „Niebieska Karta”.

Wykaz instytucji zajmujących się udzielaniem pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego.

Gmina Zwierzyn

- Gminny Punkt Informacyjno - Konsultacyjny,
- Stowarzyszenie „Stolina” ,
- Gminna Komisja Rozwiazywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny,

Gmina Stare Kurowo

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

Gmina Drezdenko

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Drezdenku,
- Punkt Konsultacyjny dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- Zespół interdyscyplinarny,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Gmina Dobiegniew

- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół Interdyscyplinarny,

Gmina Strzelce Kraj.

- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Prokuratura Rejonowa w Strzelcach Kraj.
- Komenda Powiatowa Policji w Strzelcach Kraj.
- Sąd Rejonowy
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej ds. Karnych, Rodzinnych, Nieletnich

W związku z występowaniem zjawiska przemocy stwierdza się, że istnieje zapotrzebowanie na działania profilaktyczne w tym zakresie. Konieczne jest udzielanie pomocy osobom dotkniętych przemocą w formie terapii i wsparcia.

3.7 Starzenie się społeczeństwa

Starzenie się populacji jest to proces zwiększania się udziału ludności w starszym wieku w ogólnej liczbie ludności. Określa się w nim wiek po osiągnięciu, którego można daną osobę zaliczyć do grupy ludności w starszym wieku. Najczęściej, jako próg przyjmuje się jednolicie wiek 60 lat lub 65 lat, bądź wprowadza się odrębny próg dla mężczyzn w wieku 65 lat, a dla kobiet w wieku 60 lat. Starzenie się społeczeństwa to naturalny i nieunikniony proces występujący w każdej wysoko rozwiniętej gospodarce. Jest to wyzwanie, z którym zmaga się obecnie cała Europa Zachodnia.

W Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim obserwuje się proces starzenia społeczeństwa, który wyraża się głownie wzrostem liczby osób w wieku poprodukcyjnym i zmniejszającą się liczbą ludności w wieku przedprodukcyjnym.

Tabela nr 34. Zmiany w liczbie ludności z uwzględnieniem ekonomicznych grup wieku w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim w latach 2014-2018

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018
	Wzrost/spadek(-) pkt % , 2014=100%				
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	9.563	-1,6	-2,5	-3,1	-3,9
Ludność w wieku poprodukcyjny	8.848	4,7	8,1	11,4	14,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Uzyskane dane demograficzne pokazują wyraźny, systematyczny wzrost długości życia mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego co pokazuje zamieszczony poniżej wykres.

Wykres nr 26. Długość życia mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego w latach 2015-2019

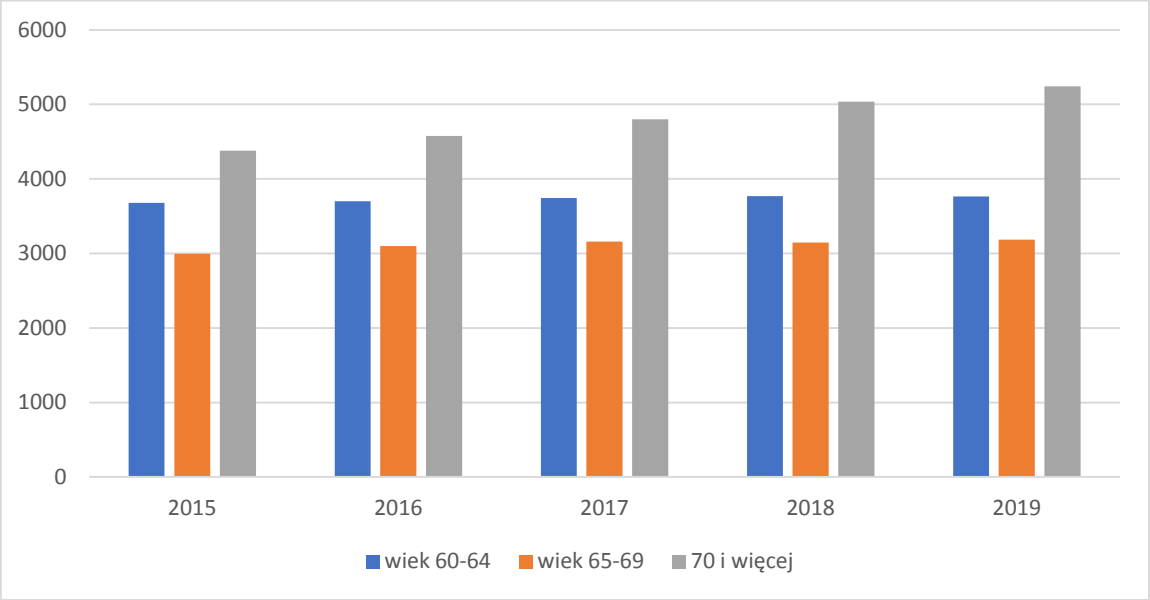

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Powyższe dane pokazują, że na przestrzeni lat 2015-2019 w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim ma miejsce wzrost długości życia jego mieszkańców. Jednakże w grupie osób powyżej 70 roku życia jest on największy. Wobec tego należy podjąć działania na rzecz poprawy sytuacji materialnej osób starszych, przeciwdziałać postępującej niesprawności psychofizycznej, przeciwdziałać poczuciu osamotnienia osób starszych, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju badań profilaktycznych.

Wzrastająca w szybkim tempie liczba seniorów jest poważnym wyzwaniem dla organów państwa tworzących i realizujących polityki społeczne w tym obszarze. Systemy wsparcia osób starszych nie powinny być budowane wyłącznie na podstawie diagnoz ogólnopolskich, lecz również – a może przede wszystkim – na podstawie rozpoznania lokalnej sytuacji w jednostkach samorządu terytorialnego. Na poziomie gminy działania w tym obszarze powinny w sposób kompleksowy wyznaczać gminne strategie rozwiązywania problemów społecznych. Dokumenty te nie mogą jednak mieć charakteru deklaratywnego. Powinny precyzyjnie określać nie tylko zakres podejmowanych działań i ich horyzont czasowy.

Osobom starszym mogą być świadczone następujące formy pomocy:

- usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, przysługują one osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona;
- usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze lub posiłek, świadczone w ośrodku wsparcia, mogą być przyznane osobie, która ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymaga częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych;
- w przypadku braku możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osoba wymagająca z powodu wieku lub niepełnosprawności pomocy innych osób może korzystać z usług opiekuńczych i bytowych w formie rodzinnego domu pomocy;
- pobyt w mieszkaniu chronionym może być przyznany osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki;
- prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Na podstawie uzyskanych danych z gmin wchodzących w skład Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego wiadomo, że dla starszych mieszkańców potrzebujących pomocy są realizowane usługi opiekuńcze. Przy czym gminy Strzelce Kraj., Zwierzyn, Stare Kurowo świadczą usługi opiekuńcze od poniedziałku do niedzieli w godz. od 6^{00} do godz. 22^{00},

w zależności od potrzeb klienta. Natomiast gminy Drezdenko i Dobiegniew świadczą usługi w godzinach pracy jednostek. Przy czym gmina Drezdenko informuje, że nie ma potrzeb świadczenia usług opiekuńczych po godzinach pracy jednostki.

Na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego nie ma realizowanych specjalistycznych usług opiekuńczych. Żadna z gmin nie posiada Ośrodka wsparcia dla osób starszych. Wiadomo, że gmina Dobiegniew złożyła wniosek o uzyskanie dofinansowania do utworzenia centrum mieszkalno-socjalnego, które służyłoby m.in. osobom starszym.
W Gminie Drezdenko w 2019 roku była realizowana opieka wytchnieniowa wobec osób starszych. W 2020 roku zaprzestano świadczenia tej usługi z uwagi na odrzucenie przez Radę Gminy uchwały dotyczącej zwolnienia z odpłatności za usługę wytchnieniową co może świadczyć o braku znajomości przez radnych potrzeb mieszkańców swojej gminy. W 2019 roku opieka wytchnieniowa była realizowana także w gminie Zwierzyn. W pozostałych gminach powiatu nie ma wykonywanych tych usług.

Na podstawie otrzymanych informacji wiadomo, że jest potrzeba utworzenia na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego dziennego domu pobytu dla osób starszych o czym informują przedstawiciele wszystkich gmin. Domy dziennego pobytu są jedną z form wsparcia oferowaną osobom starszym. Dzięki tej formie pomocy seniorzy, przy udziale wykwalifikowanego personelu, mimo utraty pełnej samodzielności, mogą w dalszym ciągu funkcjonować w dotychczasowym środowisku. Osoby, którym gmina ani rodzina nie są w stanie zapewnić właściwej opieki w miejscu zamieszkania, kierowane są do domów pomocy społecznej, co jednak wiąże się z potrzebą przystosowania się do nowego środowiska i może być dla osoby starszej trudne, a dla gminy stanowi znaczące obciążenie finansowe. Pomoc adresowana do osoby starszej jest skuteczna, jeżeli jej forma jest właściwie dobrana do potrzeb– sytuacji zdrowotnej, rodzinnej, dochodowej i mieszkaniowej. Wspieranie seniora w środowisku zamieszkania to działanie sprzyjające utrzymaniu odpowiedniej jakości jego życia i opóźniające potrzebę korzystania z pomocy instytucjonalnej – pobytu w placówce całodobowej opieki, jaką jest DPS. Możliwość korzystania z usług dziennego domu pomocy poszerza katalog tych działań. Utworzenie i prowadzenie placówki tego rodzaju jest jednym z nielicznych zadań gminy w zakresie pomocy społecznej, które nie ma charakteru obowiązkowego. Stąd też niewiele samorządów (około 10%) prowadzi takie placówki. Zakres i formy oferowanej w nich pomocy są zróżnicowane. Najczęściej są to usługi opiekuńcze, działalność kulturalno-oświatowa oraz możliwość skorzystania z przynajmniej jednego posiłku, niekiedy są to miejsca spotkań osób starszych. Modelowym rozwiązaniem jest placówka zapewniająca posiłek, integrację, rozwój zainteresowań, w połączeniu ze

świadczeniem usług opiekuńczych i rehabilitacyjno-zdrowotnych oraz pomocą w załatwianiu spraw urzędowych. Ze względów finansowych, ów hipotetyczny model może być niedostępny w większości gmin w Polsce. Problem ten dostrzeżono na szczeblu centralnym. W 2015 roku przyjęty został ogólnopolski rządowy program „Senior-Wigor", przewidujący dofinansowanie działań gmin przy tworzeniu DDP. Podobnie jak dla aktywności Państwa w obszarze polityki rodzinnej, działania na rzecz seniorów, prowadzone przez instytucje samorządowe, rządowe i organizacje pozarządowe, powinny tworzyć spójny system, adekwatny do wyzwań wynikających z trendów demograficznych. Wystarczającego efektu nie zapewni nawet skutecznie funkcjonujący system pomocy społecznej, bez rozwoju opieki geriatrycznej oraz ścisłego współdziałania z instytucjami ochrony zdrowia oraz aktywności samorządu we współpracy z organizacjami pozarządowymi, które to instytucje wypełniać będą swoje zadania komplementarnie, jako partnerzy realizujący wspólny cel.

Na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego znajduje się Dom Pomocy Społecznej w Dobiegniewie. Przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku z liczbą miejsc rzeczywistych 30 i przewlekle somatycznie chorych z liczbą miejsc rzeczywistych 21 obojga płci, utworzony został na mocy zarządzenia Wojewody Gorzowskiego w grudniu 1993 roku. Po reformie administracyjnej w 1999 roku organem prowadzącym "dom" stał się Powiat Strzelecko-Drezdenecki. W roku 2006 "dom" osiągnął wymagany standard i otrzymał od Wojewody stałe zezwolenie. "Dom" w Dobiegniewie znajduje się na obrzeżu miasta przy drodze krajowej Kostrzyn - Gdańsk, w odległości 100 m od plaży miejskiej nad jeziorem Wielgie. Celem "domu" jest zaspakajanie osobom wymagającym całodobowej opieki potrzeb bytowych, opiekuńczych i wspomagających na poziomie obowiązującego standardu. Zakres i poziom usług świadczonych przez "dom" uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Mieszkańcy zakwaterowani są w pokojach dwu i trzy - osobowych w budynku głównym oraz w 5-ciu wolnostojących domkach parterowych. W każdym domku znajdują się trzy pokoje dwuosobowe, łazienka, toaleta oraz aneks kuchenny. Wszystkie obiekty należące do "domu" oraz trasy komunikacyjne mają zlikwidowane bariery architektoniczne. "Dom" stwarza mieszkańcom możliwość bliskiego kontaktu z naturą, spokoju w codziennej egzystencji i realizacji wielu indywidualnych zainteresowań z uwzględnieniem ich kondycji psychofizycznych. Organizuje imprezy kulturalne, integracyjne, rekreacyjne itp. Placówka współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami. Poza pomocą w wykonywaniu czynności dnia codziennego związanych z samoobsługą, higieną osobistą dąży się do aktywizacji i indywidualnego rozwoju podopiecznych.

Tabela nr 35. Liczba osób umieszczonych i oczekujących na przyjęcie w DPS w Dobiegniewie w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Liczba osób przebywających	Liczba osób oczekujących
2015	52	0
2016	51	10
2017	51	6
2018	51	7
2019	51	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z PCPR

Na podstawie powyższych danych stwierdza się, że w Domu Pomocy Społecznej w Dobiegniewie na przestrzeni analizowanych lat, wszystkie miejsca są zajęte. Natomiast na podobnym poziomie utrzymuje się liczba osób oczekujących na przyjęcie.

Wykres nr 27. Liczba osób umieszczonych w DPS z terenu Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego w latach 2015-2019

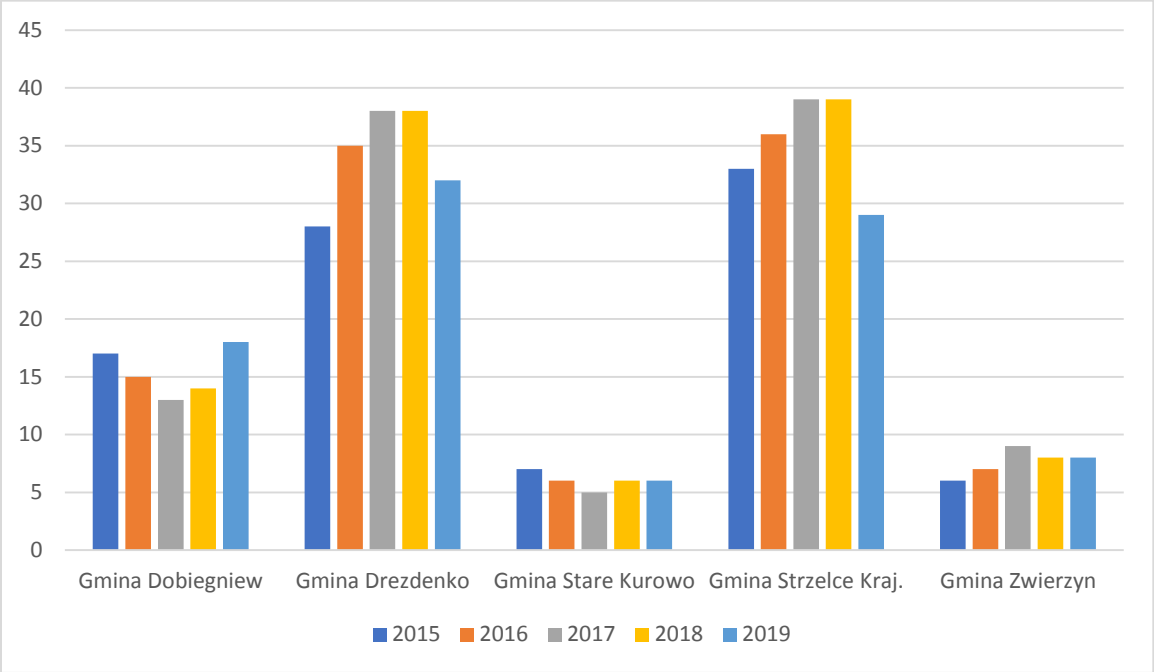

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z PCPR

Wykres nr 28. Liczba osób z terenu Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego umieszczonych w DPS w Dobiegniewie w latach 2015-2019

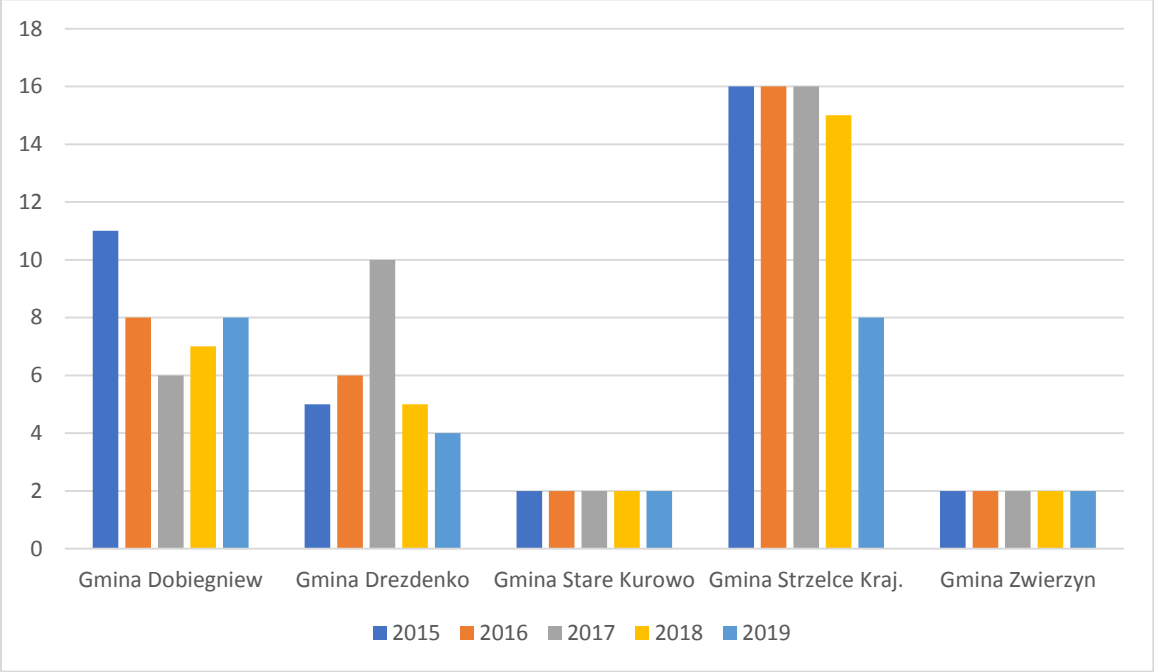

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z PCPR

Wykres nr 29. Liczba osób z terenu Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego umieszczonych w DPS w woj. lubuskim w latach 2015-2019

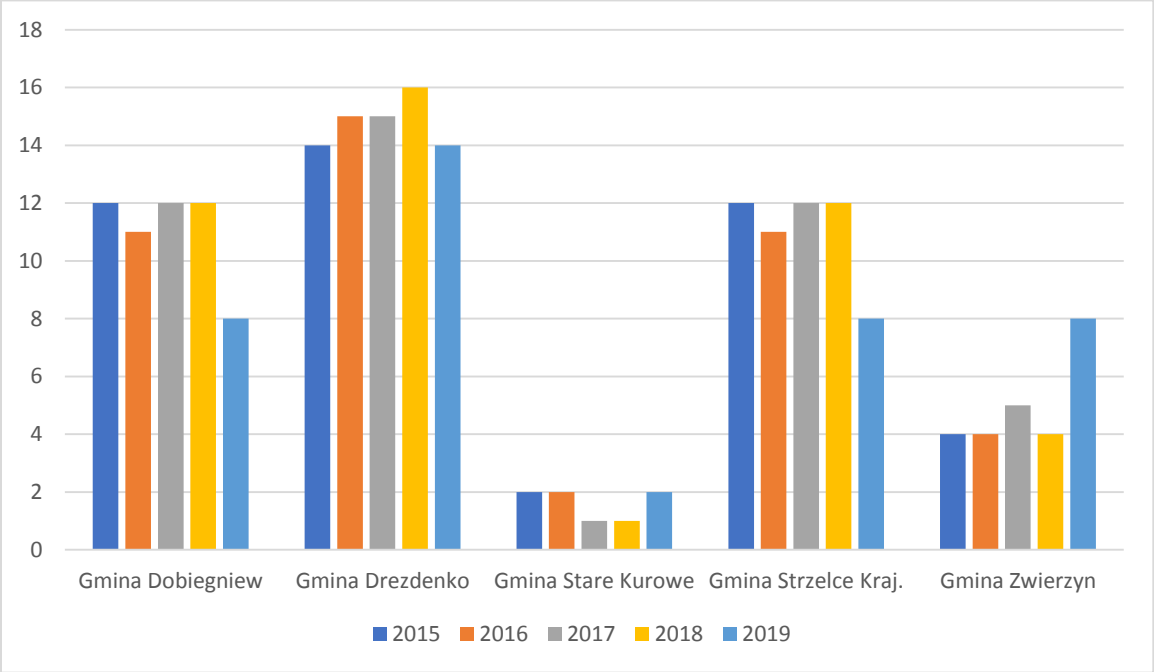

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z PCPR

Wykres nr 30. Liczba osób z Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego umieszczonych w DPS poza woj. lubuskim w latach 2015-2019

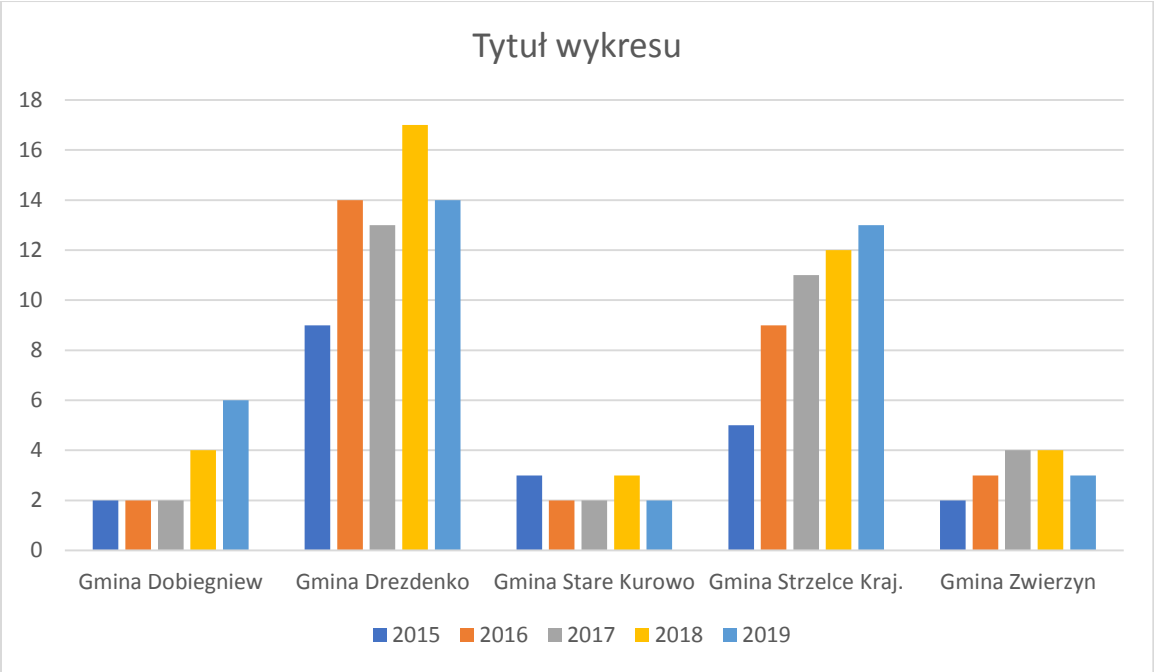

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z PCPR

Przeprowadzona diagnoza wskazuje, że w Domu Pomocy Społecznej znajdującym się w Dobiegniewie umieszczani są także mieszkańcy Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego, jednakże oferowana liczba miejsc jest niewystarczająca. Na podstawie uzyskanych danych stwierdza się, że potrzeby w tym zakresie są dużo większe. W związku z powyższym występuje potrzeba rozbudowy istniejącego domu lub utworzenia kolejnego. Dzięki temu wszystkie osoby, które muszą przebywać w DPS, byłyby blisko swoich rodzin. A biorąc pod uwagę aspekt finansowy, należy zauważyć, iż nie pozostanie to bez znaczenia dla gospodarki powiatu tj. utworzenia nowych miejsc pracy (należy pamiętać, że stopa bezrobocia w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim jest jedną z najwyższych w kraju). Dodatkowo środki finansowe potrzebne na pokrycie kosztów dotyczących pobytu osoby w DPS pozostaną w powiecie.

3.8. Edukacja w Powiecie Strzelecko-Drezdenecko

Zaspakajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie edukacji publicznej należy do zadań własnych powiatu. Wynika to z art. 4 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym. Ponadto szczegółowe zadania powiatu jako organu prowadzącego placówki oświatowe określają przepisy ustawy o systemie oświaty, przepisy wprowadzające ustawę- Prawo oświatowe, Prawo oświatowe, ustawa o finansowaniu zadań oświatowych, ustawa o zmianie

ustawy-Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw i Karty Nauczyciela. Do najważniejszych należy zakładanie i prowadzenie publicznych szkół podstawowych, specjalnych i ponadpodstawowych.

Zadaniem własnym powiatu jest także prowadzenie innych placówek oświatowych takich jak:

- placówki oświatowo-wychowawcze, w tym szkolne schroniska młodzieżowe, umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego;
- placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych i uzdolnień artystycznych;
- poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne udzielające dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także pomocy uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze oraz specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania;
- placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania.

Inne zadania powiatu jako organu prowadzącego to zabezpieczenie bazy lokalowej i sprawności technicznej obiektów oświatowych oraz środków rzeczowych i finansowych dla działalności, zabezpieczenia kadry pracowniczej, stanowienie o wysokości niektórych składników wynagrodzenia nauczycieli, wspieranie nauczycieli w procesie dydaktyczno-wychowawczym oraz inspirowanie i realizacja zadań dla wsparcia procesu dydaktycznego i szkolnych programów wychowawczych.

Powiat Strzelecko-Drezdenecki jest organem prowadzącym dla trzech zespołów szkół ponadpodstawowych:

- Zespołu Szkół w Strzelcach Kraj.;
- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Strzelcach Kraj.;
- Zespołu Szkół w Drezdenku;

- Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Janusza Korczaka w Strzelcach Kraj.;

a także:

- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Drezdenku;
- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Strzelcach Kraj.

Absolwenci szkół podstawowych, którzy zdecydowali się na dalsze kształcenie w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim korzystali z bogatej oferty edukacyjnej tj.:

- Liceum Ogólnokształcące w Strzelcach Krajeńskich i Drezdenku;
- Technikum Budowlane w Drezdenku;
- Technikum Hotelarskie w Drezdenku;
- Technikum Logistyczne w Drezdenku;
- Technikum kształcące w zawodach:
  - Technik Ochrony Środowiska w Strzelcach Krajeńskich,
  - Technik Informatyk w Strzelcach Krajeńskich,
  - Technik Pojazdów Samochodowych w Strzelcach Krajeńskich,
  - Technik Architektury Krajobrazu w Strzelcach Krajeńskich.
- Branżową Szkołę I Stopnia kształcącą w CKZiU w Strzelcach Krajeńskich oraz w Zespole Szkół w Drezdenku w zawodach: kucharz, sprzedawca, mechanik pojazdów samochodowych, cukiernik, piekarz, stolarz, fryzjer, ślusarz, lakiernik, cieśla, elektryk, elektromechanik pojazdów samochodowych, piekarz, kominiarz, operator obrabiarek skrawających, monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, tapicer, dekarz, murarz-tynkarz, wędliniarz i inne;
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy przeprowadza nabór do klas pierwszych Szkoły Podstawowej Specjalnej, Specjalnej Branżowej Szkoły I Stopnia, Publicznej Szkoły Specjalnej Przysposabiającej do Pracy oraz Przedszkola Specjalnego nr 3 w Strzelcach Krajeńskich dla dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym lub znacznym, z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz autyzmem.

Zasadniczy wpływ na kierunki zmian rozwoju społecznego w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim ma struktura istniejących sieci szkół i placówek kształcenia podstawowego i ponadpodstawowego. Sieć placówek oświatowych na poziomie podstawowym,

gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim jest równomiernie rozmieszczona. Oznacza to, iż uczniowie tych placówek mają relatywnie dobry dostęp do szkół, bez konieczności znacznego przemieszczania się. Trudności pojawiają się w przypadku możliwości kształcenia na poziomie wyższym. W powiecie brakuje możliwości zdobycia wyższego wykształcenia, co oznacza konieczność dojazdów lub migracji do większych miast. Problemem jest fakt, iż rynek pracy w powiecie jest nie wystarczający i nie zapewnia odpowiednich miejsc pracy dla wielu osób z wyższym wykształceniem. Oznacza to, iż wielu absolwentów szkół wyższych, po zakończeniu swojej edukacji decyduje się na pozostanie w miastach, w których uzyskali wykształcenie. Ponadto na terenie powiatu znajduje się Zespół Szkół w Dobiegniewie dla którego organem prowadzącym jest Burmistrz Miasta Dobiegniew.

Tabela nr 36. Wykaz placówek oświatowych na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego

Nazwa placówki	Typ szkół wchodzący w skład zespołu
Zespół Szkół w Strzelcach Krajeńskich	Liceum Ogólnokształcące
Centrum Kształcenia Ustawicznego w Strzelcach Krajeńskich	Technikum Branżowa Szkoła I Stopnia
Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. J. Korczaka w Strzelcach Krajeńskich	Przedszkole Specjalne Publiczna Szkoła Podstawowa Specjalna Branżowa Szkoła I Stopnia Szkoła Przysposabiająca do Pracy Grupa rewalidacyjno-wychowawcza
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Drezdenku	Liceum Ogólnokształcące Technikum Branżowa Szkoła I Stopnia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych www.fsd.pl

Na podstawie danych uzyskanych z www.polskawliczbach.pl wiadomo, że na dzień 31.12.2018 roku 11.419 mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego było w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 5.624 kobiet oraz 5.795 mężczyzn). Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku 11,4% ludności posiada wykształcenie wyższe, 2,4% wykształcenie policealne, 10,4% średnie ogólnokształcące, a 15,3% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 27,9% mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego, gimnazjalnym 5,3%, natomiast 25,4% podstawowym ukończonym. 2,0% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej. W porównaniu do średniej krajowej mieszkańcy Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego mają znacznie niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających

w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (27,9%) oraz zasadnicze zawodowe (19,7%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (36,4%) oraz podstawowe ukończone (22,8%). W roku 2018 w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim mieściło się 10 przedszkoli, w których do 49 oddziałów uczęszczało 1.102 dzieci (528 dziewczynek oraz 574 chłopców). Dostępnych było 1.095 miejsc. Dla porównania w 2008 roku w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim mieściło się 6 przedszkoli, w których do 31 oddziałów uczęszczało 737 dzieci (374 dziewczynki oraz 363 chłopców). Dostępnych było 712 miejsc. 16,8% mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) zalicza się do przedziału 3-6 lat- wychowanie przedszkolne (16,3% wśród dziewczynek i 17,3% wśród chłopców). Na tysiąc dzieci w wieku przedszkolnym 719 uczęszcza do placówek wychowania przedszkolnego. Na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego przypada 1,21 dzieci w wieku przedszkolnym. Placówkę mają 24 szkoły podstawowe, w których w 238 oddziałach uczyło się 4.026 uczniów (1.985 kobiet oraz 2.041 mężczyzn). Dla porównania w 2008 roku w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim placówkę miały 24 szkoły podstawowe, w których w 188 oddziałach uczyło się 3.273 uczniów (1.567 kobiet oraz 1.706 mężczyzn). W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie podstawowym (7-12 lat) kształci się 29,4% ludności (29,7% wśród dziewczynek i 29,0% wśród chłopców). Na 1 oddział w szkołach podstawowych przypada 16,9 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach podstawowych do osób w wieku 7-12 lat) wynosi 91,96. W Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim znajdują się 4 licea ogólnokształcące, w których w 17 oddziałach uczyło się 411 uczniów (263 kobiety oraz 148 mężczyzn). W 2018 zarejestrowano 169 absolwentów. Dla porównania w 2008 roku w powiecie strzelecko-drezdeneckim placówkę miały 3 licea ogólnokształcące, w których w 27 oddziałach uczyło się 743 uczniów (516 kobiet oraz 227 mężczyzn). W 2008 zarejestrowano 227 absolwentów. W Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim znajdują się 2 Technika, w których w 12 oddziałach uczyło się 352 uczniów (137 kobiet oraz 215 mężczyzn). W 2018 zarejestrowano 80 absolwentów. Dla porównania w 2008 roku w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim placówkę miały 3 Technika, w których w 23 oddziałach uczyło się 582 uczniów (233 kobiety oraz 349 mężczyzn). W 2008 zarejestrowano 103 absolwentów. W Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim znajdują się 4 branżowe szkoły I stopnia, w których w 9 oddziałach uczyło się 208 uczniów (79 kobiet oraz 129 mężczyzn). W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie ponadgimnazjalnym (16-18 lat) kształci się 12,0% mieszkańców (12,7% wśród dziewczyn i 11,3% wśród chłopaków). Na 1 oddział w szkołach ogólnokształcących przypada 24,2 uczniów. 23,1 uczniów przypada

na oddział w branżowych szkołach I stopnia. 29,3 uczniów przypada na oddział w technikach dla młodzieży. W przedziale wiekowym odpowiadającym edukacji w szkołach wyższych (19-24 lat) znajduje się 28,7% mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego w wieku potencjalnej nauki (28,5% kobiet i 28,8% mężczyzn).

3.9 Ochrona zdrowia i profilaktyka

Samorząd terytorialny odgrywa bardzo ważna rolę w podejmowaniu efektywnych działań na rzecz poprawy zdrowia lokalnej społeczności. Promowanie zdrowia ludzkiego stanowi jeden z najważniejszych celów pozytywnie wpływających na podnoszenie się poziomu zdrowotności społeczeństwa. Profilaktyka i promocja zdrowia to zadanie własne gmin, powiatów i województw. Powiat Strzelecko-Drezdenecki każdego roku realizuje programy na rzecz swoich mieszkańców. Samorząd Powiatowy co rocznie przeznaczył następujące kwoty w latach:

1) 2015 - 24 000,00 zł,
2) 2016 -18 410,00 zł,
3) 2017 - 22 670,00 zł,
4) 2018 - 41 990,00 zł,
5) 2019 - 64 290,00 zł,
6) 2020 - planowane 46 500,00 zł.

W 2015 roku- realizowano „Program Profilaktyki Chorób Płuc dla mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego”, którego celem było zwiększenie dostępności badań radiologicznych klatki piersiowej wśród mieszkańców powiatu oraz zwiększenie świadomości w zakresie szkodliwości palenia papierosów. W programie w grupie chorób płuc uwagę skoncentrowano na gruźlicy i nowotworach płuc. Zorganizowano działania pn. „Zdrowiem witamy jesień”- program przeznaczony był dla seniorów z Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego w ramach których wykonano badania w zakresie układu krążenia oraz instruktaż pokazowy z przemarszem z kijkami nordic walking

W 2016 roku- realizowano „Program profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów gruczołu krokowego wśród mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego”. Rak gruczołu krokowego jest jednym z najczęstszych problemów onkologicznych u mężczyzn. Po 60 roku życia zapadalność na raka stercza wzrasta. Zwiększona liczba zachorowań, którą odnotowują lekarze, jest spowodowana wydłużeniem się średniego czasu

życia mężczyzn, doskonaleniem metod rejestracji przypadków jak również postępem, zwłaszcza w ostatnich latach, w zakresie metod diagnostycznych. Wykonano również badania przesiewowe w zakresie chorób krążenia jak i w kierunku diagnostyki cukrzycy. Program był kierowany dla mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego.

W 2017 roku- realizowano „Program profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów gruczołu krokowego wśród mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego", jak również przeprowadzono badania ortopedyczne w kierunku wykrycia wad postawy u dzieci. Program kierowany dla dzieci klas II szkół podstawowych.

W 2018 roku- realizowano „Program profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów gruczołu krokowego wśród mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego" oraz pn. „Białej Soboty". Zorganizowano dla mieszkańców powiatu porady ortopedy, diabetologa, dietetyka, fizjoterapeuty, pomiar spirometrem, badania w zakresie profilaktyki układu krążenia. Podczas realizacji w/w programów prowadzony był instruktaż pierwszej pomocy przedmedycznej jak również instruktaż samobadania piersi na fantomach.

W 2019 roku - realizowano „ Program Profilaktyki Chorób Płuc dla mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego", „Program profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów gruczołu krokowego wśród mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego".

W 2020 roku- zaplanowano „Program profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów gruczołu krokowego wśród mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego" oraz „Program profilaktyki i wczesnej diagnostyki boreliozy w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim na lata 2020-2021" . Programy nie zostały zrealizowane ze względu na istniejącą sytuację pandemii COVID-19.

Na terenie naszego powiatu kilka razy do roku stacjonuje mammobus. W związku z tym przez media społecznościowe mieszkańcy są informowani, gdzie i kiedy stacjonuje mammobus. Program jest refundowany przez NFZ.

Programy realizowane na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego mają na celu wczesne wykrycie jednostki chorobowej oraz zwiększenie świadomości, że lepiej zapobiegać niż leczyć.

Plany w zakresie Promocji i profilaktyki zdrowotnej na lata 2021-2026 to kontynuacja programów takich jak:

- „Program profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów gruczołu krokowego wśród mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego". Program nie jest refundowany przez NFZ, jedynie przez samorząd, a dostępność do specjalisty jest ograniczona.

- „Program profilaktyki i wczesnej diagnostyki boreliozy w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim na lata 2020 – 2021”.
- „Program Profilaktyki Chorób Płuc dla mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego”- z roku na rok zwiększa się zachorowanie na gruźlicę, dlatego zasadne jest kontynuowanie tego programu.
- „Program w zakresie wczesnego wykrywania chorób układu krążenia” oraz „Program profilaktyki zakażeń HCV”- celem tego programu jest przeprowadzenie badań przesiewowych na obecność wirusa zapalenia wątroby typu C wśród mieszkańców kwalifikowanych do badań przez lekarzy rodzinnych.

3.10 Aktywność społeczna- organizacje pozarządowe

Od kilku lat coraz większa liczba mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego gotowa jest do podejmowania dobrowolnej i bezpłatnej pracy na rzecz swojego najbliższego otoczenia. Aktywność społeczną można mierzyć między innymi analizując rozwój organizacji pozarządowych. Są to organizacje o różnym profilu działania. Można mówić o organizacjach działających w sferze kultury, sztuki, pomocy społecznej i wolontariatu, profilaktyki, zdrowia itp. Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nakłada na samorządy terytorialne obowiązek współpracy z organizacjami pozarządowymi. Poprzez taki zapis organizacje trzeciego sektora biorą udział w rozwiązywaniu różnorodnych problemów społecznych.

Głównym celem działalności stowarzyszeń jest działalność na rzecz środowiska lokalnego, współpraca z organami gmin i powiatu, integracja społeczna, dbanie o środowisko, ochrona zasobów kultury i zabytków, rozwijanie pasji a także nabywanie nowych umiejętności, poznawanie walorów turystycznych regionu, dbałość o kulturę i tradycje, krzewienie kultury fizycznej, ochrona środowiska naturalnego, przyrody i zwierząt.

W sferze kultury fizycznej - celem głównym działalności stowarzyszeń jest integracja środowiska (osoby zdrowe i niepełnosprawne), zapobieganie poprzez sport patologiom społecznym głównie wśród dzieci i młodzieży, propagowanie zdrowego stylu życia, zdrowa rywalizacja sportowa, rozwijanie umiejętności i pozytywnych postaw, organizacja i uczestnictwo w turniejach , zawodach, mistrzostwach regionu i kraju.

W sferze kultury - celem głównym jest krzewienie kultury wśród mieszkańców powiatu, organizacja i uczestnictwo w wydarzeniach państwowych, organizacja wystaw, koncertów, konkursów, spotkań integracyjnych i pokoleniowych, kultywowanie, pielęgnowanie

i przekazywanie tradycji ludowych i obyczajowych, dbanie o rozwój osobowy a także fizyczny członków stowarzyszeń.

W sferze społecznej - celem głównym jest integracja społeczna środowiska, współpraca z organami gmin i powiatu, reprezentowanie stowarzyszenia na zewnątrz, pomoc i opieka nad seniorami i osobami niepełnosprawnymi, niesienie pomocy rzeczowej i finansowej osobom potrzebującym i wykluczonym, prowadzenie działalności prozdrowotnej, dbanie o środowisko naturalne i jego ochrona, ochrona zwierząt, organizacja akcji charytatywnych i zbiórek.

Na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego zarejestrowanych 210 organizacji pozarządowych, z czego wiele z nich jest nieaktywnych, nie realizuje swoich zadań statutowych. W poniższej tabeli przedstawiono wszystkie zarejestrowane organizacje.

Tabela nr 37. Wykaz organizacji pozarządowych na terenie Powiatu Strzelecko- Drezdeneckiego

Lp.	Nazwa	RODZAJ STOWARZYSZENIA	SIEDZIBA	UWAGI
1.	"DOM WSPÓLNOTY BARKA W DREZDENKU" DREZDENKO	Stow. rejestrowe	Drezdenko	aktywne
2.	"FUNDACJA WIERCZUK RACE PROMOTION - ENJOY MOTORSPORT"	Stow. rejestrowe	Strzelce Klasztorne	brak kontaktu, aktywności
3.	"S.O.S. DLA PUSZCZY NADNOTECKIEJ"	Stow. rejestrowe	Lubiatów	aktywne
4.	"SŁONECZNA PRZYSTAŃ"	Stow. rejestrowe	Stare Kurowo	brak kontaktu, aktywności
5.	"STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ PAŁACU" W DREZDENKU	Stow. rejestrowe	Drezdenko	aktywne
6.	"TOWARZYSTWO OŚWIATOWE"	Stow. rejestrowe	Radęcin	brak kontaktu, aktywności
7.	DOBIEGNIEWSKIE STOWARZYSZENIE ABSTYNENCKIE "KLUB DROMADER"	Stow. rejestrowe	Dobiegniew	brak kontaktu, aktywności
8.	DREZDENECKI KLUB SPORTOWY "LUBUSZANIN"	Stow. rejestrowe	Drezdenko	aktywne
9.	DREZDENECKI UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU	Stow. rejestrowe	Drezdenko	aktywne
10.	DREZDENECKIE STOW.KULTURY FIZYCZNEJ "TRAMPOLINA" W DREZDENKU	Stow. rejestrowe	Drezdenko	brak kontaktu, aktywności
11.	FUNDACJA FUNTASTO-FUNTASTYCZNY INTERNET	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	brak kontaktu, aktywności
12.	Fundacja na Rzecz Rozwoju Zasobów Ziemi Dobiegniewskiej	Stow. rejestrowe	Sarbinowo	nieaktywne
13.	FUNDACJA ŚWIADOMA RODZINA	Stow. rejestrowe	Słonów	aktywne
14.	GIMP@SJE	Stow. rejestrowe	Stare Kurowo	nieaktywne
15.	GMINNY KLUB SPORTOWY "MEPROZET"	Stow. rejestrowe	Stare Kurowo	aktywne
16.	GROTOWSKIE INICJATYWY TWÓRCZE	Stow. rejestrowe	Grotów	brak kontaktu, aktywności
17.	JACHT KLUB DOBIEGNIEW	Stow. rejestrowe	Dobiegniew	aktywne
18.	KB Pento Strzelce Krajeńskie	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	brak kontaktu, aktywności

19.	KLUB SPORTOWY ART	Ewidencja starosty	Strzelce Krajeńskie	aktywne
20.	KLUB STRZELECKI DELTA	Stow. rejestrowe	Dobiegniew	brak kontaktu, aktywności
21.	KLUB PIŁKARSKI "HURAGAN" W OSIEKU	Ewidencja starosty	Osiek	brak informacji
22.	KLUB PIŁKI NOŻNEJ "HELIOS" W BRZOZIE	Ewidencja starosty	Brzoza	aktywne
23.	KLUB SPORTOWY "BŁĘKITNI"	Stow. rejestrowe	Dobiegniew	aktywne
24.	KLUB SPORTOWY "BŁYSKAWICA" GOŚCIMIEC	Stow. rejestrowe	Gościmiec	brak informacji
25.	KLUB SPORTOWY "BŁYSKAWICA" LIPIE GÓRY	Stow. rejestrowe	Lipie Góry	aktywne
26.	KLUB SPORTOWY "KOSMOS" W LICHENIU	Ewidencja starosty	Licheń	brak kontaktu, aktywności
27.	KLUB SPORTOWY "LEŚNIK" BUSZÓW	Stow. rejestrowe	Buszów	aktywne
28.	KLUB SPORTOWY "LUBUSZANIN" DREZDENKO	Stow. rejestrowe	Drezdenko	aktywne
29.	KLUB SPORTOWY "MUSZELKA" OGARDY	Ewidencja starosty	Ogardy	aktywne
30.	KLUB SPORTOWY "NIETOPERZ" W GARDZKU	Ewidencja starosty	Gardzko	aktywne
31.	KLUB SPORTOWY "NOTEĆ" W GÓRECKU	Ewidencja starosty	Górecko	aktywne
32.	KLUB SPORTOWY NOTEĆ STARE BIELICE	Ewidencja starosty	Stare Bielice	brak kontaktu, aktywności
33.	KLUB SPORTOWY "PIONIER"	Ewidencja starosty	Zwierzyn	brak kontaktu, aktywności
34.	KLUB SPORTOWY "POLNA" STARE KUROWO	Ewidencja starosty	Stare Kurowo	brak kontaktu, aktywności
35.	KLUB SPORTOWY "RADOWIAK"	Ewidencja starosty	Drezdenko	brak informacji
36.	KLUB SPORTOWY "SĘP" W BRONOWICACH	Ewidencja starosty	Bronowice	brak kontaktu, aktywności
37.	KLUB SPORTOWY "SOKÓŁ" GOŚCIM	Stow. rejestrowe	Drezdenko	brak informacji
38.	KLUB SPORTOWY "ZAWISZA" W PŁAWINIE	Ewidencja starosty	Pławin	brak informacji
39.	KLUB SPORTOWY "ZORZA" W ROLEWICACH	Ewidencja starosty	Rolewice	brak kontaktu, aktywności
40.	KLUB SPORTOWY "ZRYW" GŁĘBOCZEK	Stow. rejestrowe	Głęboczek	brak kontaktu, aktywności
41.	KLUB SPORTOWY RĄPIN	Stow. rejestrowe	Drezdenko	brak kontaktu, aktywności
42.	KLUB SPORTOWY URAN TRZEBICZ	Stow. rejestrowe	Trzebicz	aktywne
43.	KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH ZWIERZYN - KŁODAWA	Stow. rejestrowe	Kłodawa	aktywne
44.	LOKALNA GRUPA RYBACKA "POJEZIERZE DOBIEGNIEWSKIE"	Stow. rejestrowe	Dobiegniew	aktywne
45.	LUBUSKIE TOWARZYSTWO EKOLOGICZNO-TURYSTYCZNE "PAPILIO MACHON"	Stow. rejestrowe	Długie	brak kontaktu, aktywności
46.	LUDOWY KLUB SPORTOWY "DĄB"	Ewidencja starosty	Górki Noteckie	aktywne
47.	LUDOWY KLUB SPORTOWY "POM"	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	aktywne
48.	LUDOWY MIĘDZYSZKOLNY KLUB SPORTOWY W ZWIERZYNIE	Ewidencja starosty	Zwierzyn	aktywne
49.	LUDOWY UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY "PEŁCZ" W GÓRKACH NOTECKICH	Ewidencja starosty	Górki Noteckie	aktywne
50.	LUDOWY ZESPÓŁ SPORTOWY W BOBRÓWKU	Stow. rejestrowe	Bobrówko	aktywne
51.	MIEJSKI KLUB SPORTOWY "ŁUCZNIK"	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	aktywne
52.	MIEJSKI KLUB LEKKATLETYCZNY PUSZCZA DREZDENKO	Stow. rejestrowe	Drezdenko	aktywne
53.	MIĘDZYSZKOLNY KLUB SPORTOWY "KADET"W DREZDENKU	Ewidencja starosty	Niegosław	brak kontaktu, aktywności

54.	MŁODZIEŻOWY KLUB ŻEGLARSKI "SZKWAŁ"	Stow. rejestrowe	Długie	aktywne
55.	Morsy Puszczy Noteckiej	Stow. rejestrowe	Drezdenko	aktywne
56.	NADNOTECKIE TOWARZYSTWO KULTURY	Stow. rejestrowe	Drezdenko	brak kontaktu, aktywności
57.	OCHOTNICZ STRAŻ POŻARNA W GOŚCIMIU		Gościm	brak informacji
58.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W BOBRÓWKU	Stow. rejestrowe	Bobrówko	brak informacji
59.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W BRONOWICACH	Stow. rejestrowe	Bronowice	brak informacji
60.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W BŁOTNICY	Stow. rejestrowe		brak informacji
61.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W BUSZOWIE	Stow. rejestrowe	Buszów	brak informacji
62.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W DOBIEGNIEWIE	Stow. rejestrowe	Dobiegniew	brak informacji
63.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W DREZDENKU	Stow. rejestrowe	Drezdenko	brak informacji
64.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W GŁUSKU	Stow. rejestrowe	Głusko	brak informacji
65.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W GOSZCZANOWCU	Stow. rejestrowe	Goszczanowiec	brak informacji
66.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W GOŚCIMCU	Stow. rejestrowe	Gościmiec	brak informacji
67.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W GÓRECKU	Stow. rejestrowe	Górecko	brak informacji
68.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W GÓRKACH	Stow. rejestrowe	Górki Noteckie	brak informacji
69.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W LIPICH GÓRACH	Stow. rejestrowe	Lipie Góry	brak informacji
70.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W LUBICZU	Stow. rejestrowe	Lubicz	brak informacji
71.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W ŁĘGOWIE GMINA STARE KUROWO	Stow. rejestrowe	Łęgowo	brak informacji
72.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W MIERZĘCINIE	Stow. rejestrowe	Mierzęcin	brak informacji
73.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W NIEGOSŁAWIU	Stow. rejestrowe	Niegosław	brak informacji
74.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W OGARDACH	Stow. rejestrowe	Ogardy	brak informacji
75.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W PIELICACH	Stow. rejestrowe	Pielice	brak informacji
76.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W PŁAWINIE	Stow. rejestrowe	Pławin	brak informacji
77.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W PRZEBOROWIE	Stow. rejestrowe	Przeborowo	brak informacji
78.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W PRZYŁĘGU	Stow. rejestrowe	Przyłęg	brak informacji
79.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W PRZYNOTECKU	Stow. rejestrowe	Przynotecko	brak informacji
80.	OCHORNICZA STRAZ POŻARNA W RADĘCINIE	Stow. rejestrowe	Radęcin	brak informacji
81.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W RĄPINIE	Stow. rejestrowe	Rąpin	brak informacji
82.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W SŁOWINIE	Stow. rejestrowe	Słowin	brak informacji
83.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W STARYCH BIELICACH	Stow. rejestrowe	Stare Bielice	brak informacji
84.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W STARYM KUROWIE	Stow. rejestrowe	Stare Kurowo	brak informacji
85.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W TRZEBICZU	Stow. rejestrowe	Trzebicz	brak informacji
86.	OCHOTNICZA STRAZ Pożarna W TRZEBICZU NOWYM	Stow. rejestrowe	Trzebicz Nowy	brak informacji
87.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W TUCZNIE	Stow. rejestrowe	Tuczno	brak informacji
88.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W ZWIERZYNIE	Stow. rejestrowe	Zwierzyn	brak informacji
89.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W ŻÓŁWINIE	Stow. rejestrowe	Żółwin	brak informacji
90.	POLSKI ZWIĄZEK EMERYTÓW, RENCISTÓW I	Stow. rejestrowe	Strzelce	aktywne

	EMERYTÓW		Krajeńskie	
91.	POLSKI ZWIĄZEK EMERYTÓW, RENCISTÓW I EMERYTÓW	Stow. rejestrowe	Drezdenko	aktywne
92.	PARAFIALNY KLUB SPORTOWY " PRZEMIENIENIE" W DREZDENKU	Ewidencja starosty	Drezdenko	aktywne
93.	SPOŁECZNY KOMITET BUDOWY LINII TELEFONICZNEJ W GRĄSACH I STARCZEWIE	Stow. rejestrowe	Grąsy	nieaktywne
94.	SPOŁECZNY KOMITET BUDOWY WOD.,KANAL.I GAZYFIKACJI WSI NIEGOSŁAW I LIPNO	Stow. rejestrowe	Niegosław	nieaktywne
95.	SPOŁECZNY KOMITET BUDOWY WODOCIĄGU I KANALIZACJI WSI GOŚCIM	Stow. rejestrowe	Gościm	nieaktywne
96.	SPOŁECZNY KOMITET TELEFONIZACJI WSI LUBIATÓW	Stow. rejestrowe	Lubiatów	nieaktywne
97.	STOW. NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ORAZ OSÓB DOTKNIĘTYCH WYKLUCZENIEM	Stow. rejestrowe	Drezdenko	brak kontaktu, aktywności
98.	STOW. NA RZECZ ROZWOJU INFRASTRUKTURY WSI I WSPIERANIA PRZEDSIĘBIORCZOŚC	Stow. rejestrowe	Dobiegniew	brak kontaktu, aktywności
99.	STOW. PRZYJACIÓŁ GRUPY MUZYCZNO-TANECZNEJ 'REMEMBER THE FEELING'	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	aktywne
100.	STOW. 'RATAJDA-MŁODZIEŻ PRZECIW UZALEŻNIENIOM' W STRZELCACH KRAJEŃSKIC	Ewidencja starosty	Strzelce Krajeńskie	aktywne
101.	STOW. WSPIERANIA AKTYWNOŚCI LOKALNEJ W GÓRKACH NOTECKICH	Stow. rejestrowe	Górki Noteckie	brak kontaktu, aktywności
102.	STOWARZYSZENIE AMAZONEK BĄDŹMY RAZEM	Stow. rejestrowe	Drezdenko	aktywne
103.	STOWARZYSZENIE "AMAZONKI" W STRZELCACH KRAJEŃSKICH	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	aktywne
104.	STOWARZYSZENIE NASZ DOBIEGNIEW	Stow. rejestrowe	Dobiegniew	nieaktywne
105.	STOWARZYSZENIE ALTERNATYWNA GMINA	Stow. rejestrowe	Drezdenko	aktywne
106.	STOWARZYSZENIE "NASZA MAŁA OJCZYZNA"	Stow. rejestrowe	Brzoza	brak kontaktu, aktywności
107.	STOWARZYSZENIE "RAZEM BEZPIECZNIEJ"	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	nieaktywne
108.	STOWARZYSZENIE "RAZEM DLA STRZELEC"	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	aktywne
109.	STOWARZYSZENIE "STOLINA"	Stow. rejestrowe	Zwierzyn	aktywne
110.	STOWARZYSZENIE "WIEŚ NASZYCH MARZEŃ"	Stow. rejestrowe	Przynotecko	aktywne
111.	STOWARZYSZENIE "WOLDENBERCZYKÓW"	Stow. rejestrowe	Dobiegniew	aktywne
112.	STOWARZYSZENIE POMOCY ZWIERZĘTOM ARKA DLA ZWIERZĄT	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	aktywne
113.	STRZELECKA ORKIESTRA DĘTA	Stow. rejestrowe	Strzelce krajeńskie	aktywne
114.	STOWARZYSZENIE AMATORSKIEJ PIŁKI NOŻNEJ "PRANT"	Ewidencja starosty	Strzelce Krajeńskie	aktywne
115.	STOWARZYSZENIE AMATORSKIEJ PIŁKI NOŻNEJ "STRZELEC" STRZELCE KRAJEŃSKIE	Ewidencja starosty	Strzelce Krajeńskie	aktywne
116.	STOWARZYSZENIE AMAZONEK "BĄDŹMY RAZEM"	Stow. rejestrowe	Drezdenko	aktywne
117.	STOWARZYSZENIE CHÓRALNE "CANTABILE" W TUCZNIE	Stow. rejestrowe	Tuczno	aktywne
118.	STOWARZYSZENIE CHÓRALNE "GAUDIUM"	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	aktywne

119.	STOWARZYSZENIE DOGS&CATS CUNTRY CLUB	Stow. rejestrowe	Gościmiec	brak kontaktu, aktywności
120.	STOWARZYSZENIE DOGS&CATS INTERNATIONAL CLUB	Stow. rejestrowe	Golczewice	brak kontaktu, aktywności
121.	STOWARZYSZENIE EDUKACJI REGIONALNEJ DZIECI I MŁODZIEŻY "DOROŚLI-MŁODYM"	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	brak kontaktu, aktywności
122.	STOWARZYSZENIE FSD SPORT STRZELCE KRAJENSKIE	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	aktywne
123.	STOWARZYSZENIE GRAĆ FAIR PLAV	Stow. rejestrowe	Dobiegniew	brak kontaktu, aktywności
124.	STOWARZYSZENIE INICJATYW LOKALNYCH GOŁĘBNIK	Stow. rejestrowe	Sidłów	aktywne
125.	STOWARZYSZENIE GOSPODYŃ I GOSPODARZY WSI SŁOWIN	Stow. rejestrowe	Słowin	aktywne
126.	STOWARZYSZENIE GOSPODYŃ WIEJSKICH NIEGOSŁAW	Stow. rejestrowe	Niegosław	aktywne
127.	STOWARZYSZENIE KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH "STOKROTKI" W TRZEBICZU	Stow. rejestrowe	Trzebicz	aktywne
128.	STOWARZYSZENIE KRESOWIAKÓW POŁUDNIOWO-WSCHODNICH	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	aktywne
129.	STOWARZYSZENIE LEMKO TOWER	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	aktywne
130.	STOWARZYSZENIE MEDYK W DREZDENKU	Stow. rejestrowe	Drezdenko	brak kontaktu, aktywności
131.	STOWARZYSZENIE MIŁOŚNIKÓW MUZYKI ORGANOWEJ I KAMERALNEJ "SAUERIANUM"	Stow. rejestrowe	Drezdenko	aktywne
132.	Stowarzyszenie Miłośników Przyrody, Kultury i Tradycji " JARZĄBEK"	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	aktywne
133.	STOWARZYSZENIE MIŁOŚNIKÓW ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	aktywne
134.	STOWARZYSZENIE NA RZECZ DZIECI NIEPEŁNOSPRAWNYCH "SAMO-DZIELNOŚĆ"	Stow. rejestrowe	Drezdenko	aktywne
135.	STOWARZYSZENIE NA RZECZ OBÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH INTELEKTUALNIE "WIĘZI"	Stow. rejestrowe	Drezdenko	aktywne
136.	STOWARZYSZENIE NA RZECZ PROMOCJI I ROZWOJU REGIONU TURYSTYCZNEGO "DŁUGIE I OKOLICA"	Stow. rejestrowe	Długie	brak kontaktu, aktywności
137.	STOWARZYSZENIE NASZ DOBIEGNIEW	Stow. rejestrowe	Dobiegniew	brak kontaktu, aktywności
138.	STOWARZYSZENIE ODNOWY WSI BŁOTNO - "OGNIWKO"	Stow. rejestrowe	Błotno	brak kontaktu, aktywności
139.	STOWARZYSZENIE ODNOWY WSI GOŚCIMIEC	Stow. rejestrowe	Gościmiec	brak kontaktu, aktywności
140.	STOWARZYSZENIE ODNOWY WSI GÓRECKO W GÓRECKU	Stow. rejestrowe	Górecko	brak kontaktu, aktywności
141.	STOWARZYSZENIE OGRANIZACJI HIP-HOP'OWEJ "NON CREW"	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	brak kontaktu, aktywności
142.	STOWARZYSZENIE POMOCY DZIECIOM SPECJALNEJ TROSKI	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	aktywne
143.	STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ "JEDYNKI"	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	brak kontaktu, aktywności
144.	Stowarzyszenie Rozwoju "Drawa" w Drawinach	Stow. rejestrowe	Drawiny	brak kontaktu, aktywności
145.	Stowarzyszenie Rozwoju "Nasza Przyszłość"w Goszczanowie	Stow. rejestrowe	Goszczanowo	brak kontaktu, aktywności

146.	STOWARZYSZENIE ROZWOJU WSI GOŚCIM	Stow. rejestrowe	Gościm	brak kontaktu, aktywności
147.	STOWARZYSZENIE UNIWERSYTETU TRZECIEGO WIEKU W DOBIEGNIEWIE	Stow. rejestrowe	Dobiegniew	aktywne
148.	Stowarzyszenie Samopomocowe "Rodzina" Drezdenko	Stow. rejestrowe	Drezdenko	brak kontaktu, aktywności
149.	STOWARZYSZENIE BUSZÓW DLA NAS	Stow. rejestrowe	Buszów	aktywne
150.	STOWARZYSZENIE SPORTOWE LUDOWY ZESPÓŁ SPORTOWY "DARZBÓR" GŁUSKO	Stow. rejestrowe	Głusko	brak kontaktu, aktywności
151.	STOWARZYSZENIE SYMPATYKÓW ZESPOŁU PIEŚNI I TAŃCA "KRAJNA"	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	aktywne
152.	STOWARZYSZENIE TWÓRCÓW KULTURY "STYK"	Stow. rejestrowe	Drezdenko	brak informacji
153.	STOWARZYSZENIE WSPIERANIA EDUKACJI TECHNIX PRZY ZSCKU W STRZELCACH KRAJ.	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	nieaktywne
154.	STOWARZYSZENIE WSPIERANIA INICJATYW LOKALNYCH "SZÓSTKA"	Stow. rejestrowe	Bobrówko	brak kontaktu, aktywności
155.	Stowarzyszenie Wspierania Małej Przedsiębiorczości z siedzibą w Dobiegniewie	Stow. rejestrowe	Dobiegniew	aktywne
156.	STOWARZYSZENIE WSPÓLNIE W PRZYSZŁOŚĆ	Stow. rejestrowe	Nowe Kurowo	brak kontaktu, aktywności
157.	STOWARZYSZENIE ZASTĘPCZEGO RODZICIELSTWA ODDZIAŁ STRZEL-DREZDENECKI	Stow. rejestrowe	Stare Kurowo	aktywne
158.	STOWARZYSZENIE AIDER NIESIEMY POMOC W DREZDENKU	Stow. rejestrowe	Drezdenko	aktywne
159.	STOWARZYSZENIE POMAGAJMY W STRZELCACH KRAJ.	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	nieaktywne
160.	STRZELECKI KLUB KOSZYKÓWKI w Strzelcach Krajeńskich	Ewidencja starosty	Strzelce Krajeńskie	aktywne
161.	STRZELECKI KLUB ROWEROWY "STRZELEC" IM. TADEUSZ FEDERA	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	aktywne
162.	STRZELECKI KLUB TENISOWY	Ewidencja starosty	Strzelce Krajeńskie	aktywne
163.	STOWARZYSZENIE STARE KUROW MILITARIA	Stow. rejestrowe	Stare Kurowo	brak kontaktu, aktywności
164.	STRZELECKIE STOW. WSPIERANIA TRZEŻWOŚCI 'APOGEUM' W STRZELCACH KRAJ.	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	brak kontaktu, aktywności
165.	STRZELECKIE TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW GRY KRÓLEWSKIEJ	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	aktywne
166.	STRZELECKO-KRAJEŃSKI KLUB ROTARIAŃSKI W STRZELCACH KRAJ.	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	brak kontaktu, aktywności
167.	STRZELECKO-KRAJEŃSKIE TOWARZYSTWO KULTURY	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	brak kontaktu, aktywności
168.	STOWARZYSZENIE ŚLADAMI PRZESZŁOŚCI	Stow. rejestrowe	Drezdenko	brak kontaktu, aktywności
169.	STOWARZYSZENIE DZIECI WOJNY W POLSCE / O STRZELCE KRAJ.	Stow. rejestrowe	Strzelce krajeńskie	aktywne
170.	STOWARZYSZENIE KRESOWIAKÓW POŁUDNIOWO - WSCHODNICH	Stow. rejestrowe	Strzelce krajeńskie	aktywne
171.	STOWARZYSZENIE UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU O/STRZELCE KRAJ.	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	aktywne
172.	STOWARZYSZENIE SYBIRAKÓW	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	aktywne
173.	SWMP	Stow. rejestrowe	Dobiegniew	brak kontaktu,

				aktywności
174.	ŚRODOWISKOWY KLUB SENIORA "TĘCZA" W STARYM KUROWIE	Stow. rejestrowe	Stare Kurowo	aktywne
175.	T.M.G.K.STRZELCE KRAJ.	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	brak kontaktu, aktywności
176.	TOWARZYSTWO KRZEWIENIA KULTURY "BASZTA" W STRZELCACH KRAJ.	Ewidencja starosty	Strzelce Krajeńskie	brak kontaktu, aktywności
177.	TOWARZYSTWO MUZYCZNE W STRZELCACH KRAJEŃSKICH	Stow. rejestrowe	Strzelce Krajeńskie	brak kontaktu, aktywności
178.	TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ STAREGO KUROWA	Stow. rejestrowe	Stare Kurowo	brak kontaktu, aktywności
179.	Uczniowski KLUB SPORTOWY "BOBRÓWKO"	Ewidencja starosty	Bobrówko	aktywne
180.	UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY "DOBIEGNIEW CUP"	Ewidencja starosty	Dobiegniew	aktywne
181.	UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY "DOBIESŁAW" W DOBIEGNIEWIE	Ewidencja starosty	Dobiegniew	brak kontaktu, aktywności
182.	UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY "GIMNAZJUM" STRZELCE KRAJEŃSKIE	Ewidencja starosty	Strzelce Krajeńskie	aktywne
183.	UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY "ISKRA" W OGARDACH	Ewidencja starosty	Ogardy	aktywne
184.	UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY "JEDYNKA"	Ewidencja starosty	Strzelce Krajeńskie	aktywne
185.	UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY "OGÓLNIAK"	Ewidencja starosty	Strzelce Krajeńskie	nieaktywne
186.	UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY "SPRAWNI RAZEM-STRZELCE KRAJEŃSKIE"	Ewidencja starosty	Strzelce Krajeńskie	aktywne
187.	UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY "TĘCZA" W ZWIERZYNIE	Ewidencja starosty	Zwierzyn	brak kontaktu, aktywności
188.	UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY SPARTAKUS DOBIEGNIEW	Ewidencja starosty	Dobiegniew	nieaktywne
189.	UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY TUCZNO	Ewidencja starosty	Drezdenko	aktywne
190.	UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY "SOKÓŁ"	Ewidencja starosty	Drezdenko	brak kontaktu, aktywności
191.	UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY TECHNIK	Ewidencja starosty	Strzelce Krajeńskie	w likwidacji
192.	UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY DRAGON	Ewidencja starosty	Strzelce Krajeńskie	aktywne
193.	UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY AKADEMIA PIŁKI NOŻNEJ REISSA	Ewidencja starosty	Drezdenko	aktywne
194.	WIEJSKI KLUB SPORTOWY "ARKA" w MIERZĘCINIE	Ewidencja starosty	Mierzęcin	aktywne
195.	STOWARZYSZENIE ZWYKŁE ORYWATNYCH OGRODÓW STRZELCE KRAJ.	Ewidencja stowarzyszeń zwykłych	Strzelce krajeńskie	aktywne
196.	STOWARZYSZENIE ZWYKŁE BEZPIECZNE PIELICE	Ewidencja stowarzyszeń zwykłych	Pielice	aktywne
197.	STOWARYSZENIE ZWYKŁE WEST STANCE	Ewidencja stowarzyszeń zwykłych	Strzelce Krajeńskie	aktywne
198.	STOWARZYSZENIE ZWYKŁE GRUPA MOTOCYKLOWA SOKOŁY	Ewidencja stowarzyszeń zwykłych	Grotów	aktywne
199.	KLUB MOTOCYKLOWY VATACHA	Ewidencja stowarzyszeń zwykłych	Zagórze	aktywne

200.	STOWARZYSZENIE KLUB SENIORA JESTESMY RAZEM	Ewidencja stowarzyszeń zwykłych	Brzoza	aktywne
201.	STOWARZYSZENIE KLUB SPORTÓW WALKI VATACHA	Ewidencja stowarzyszeń zwykłych	Strzelce Krajeńskie	aktywne
202.	LOKALNE STOWARZ. LEŚNIKÓW I MIŁOŚNIKÓW PRZYRODY PRZY NADL. GŁUSKO	Ewidencja stowarzyszeń zwykłych	Głusko	aktywne
203.	STOWARZYSZENIE ZWYKŁE ŚLADAMI PRZESZŁOŚCI	Ewidencja stowarzyszeń zwykłych	Drezdenko	aktywne
204.	STOWARZYSZENIE ZWYKŁA LOTOS	Ewidencja stowarzyszeń zwykłych	Drezdenko	aktywne
205.	STOWARZYSZENIE MŁODZIEŻY AKTYYWNEJ	Ewidencja stowarzyszeń zwykłych	Buszów	aktywne
206.	STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ	Ewidencja stowarzyszeń zwykłych	Dobiegniew	aktywne
207.	STOWARZYSZENIE NA RZECZ MIEJSCOWOŚCI STARE BIELICE	Ewidencja stowarzyszeń zwykłych	Drezdenko	aktywne
208.	KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH PEŁCZANKI	Ewidencja stowarzyszeń zwykłych	Górki Noteckie	aktywne
209.	STOWARZYSZENIE CANTO CHORALIS	Ewidencja stowarzyszeń zwykłych	Drezdenko	aktywne
210.	STOWARZYSZENIE PRZYJAZNA GMINA DREZDENKO	Ewidencja stowarzyszeń zwykłych	Drezdenko	aktywne

3.11 Rozwój ekonomii społecznej

Ekonomia społeczna i solidarna to taki rodzaj działalności, w którym najważniejszą rolę odgrywają ludzie. Zysk nie jest celem samym w sobie – ma służyć tym, którzy potrzebują pomocy, np. wspierać zatrudnienie i reintegrację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – niepełnosprawnych, seniorów, bezrobotnych.

Zagadnienia związane z rozwojem ekonomii społecznej zostały uwzględnione m.in. w Rządowej Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Wynika to przede wszystkim z faktu, że ekonomia społeczna koncentruje się na potrzebach ludzi, którzy często z przyczyn niezależnych, takich jak niepełnosprawność, choroba psychiczna, wiek, długotrwałe bezrobocie czy ubóstwo, nie mogą w pełni uczestniczyć w życiu społecznym czy zawodowym. Osoby te określamy mianem osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
Wykluczenie społeczne nie dotyczy tylko jednostek, ale rodzi poważne konsekwencje dla ich rodzin i społeczności, w których funkcjonują. Właśnie dlatego tak ważny jest nacisk na

rozwój ekonomii społecznej i solidarnej, która może przeciwdziałać i odwracać negatywne skutki marginalizacji społecznej.

Kompleksowym dokumentem określającym kierunki polityki państwa w tym zakresie jest Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 r. Ekonomia solidarności społecznej (KPRES). Określone zostały w nim cztery najważniejsze obszary, w których ekonomia społeczna odgrywa istotną rolę i z tego względu wymaga skoncentrowanego wsparcia ze strony władz publicznych. Dotyczą one udziału sektora ekonomii społecznej w realizacji usług i zadań publicznych, reintegracyjnego potencjału sektora ekonomii społecznej, zdolności do konkurowania z innymi uczestnikami życia gospodarczego, a także edukacji i promocji. Podkreślono w nim także solidarnościowy wymiar ekonomii społecznej- chodzi przede wszystkim o kompleksowe podejście do potrzeb osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, by umożliwić im pełniejsze uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym.

Podmioty ekonomii społecznej (PES), za które uznaje się wiele różnych typów i form działalności mieszczących się zarówno w sektorze spółdzielczym, jak i sektorze pozarządowym. To np. stowarzyszenia, fundacje, spółdzielnie socjalne, spółdzielnie inwalidów i niewidomych, spółdzielnie pracy, podmioty kościelne czy koła gospodyń wiejskich. Do grona PES zalicza się także jednostki odgrywające ważną rolę w reintegracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, czyli m.in. warsztaty terapii zajęciowej, centra i kluby integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej i zakłady pracy chronionej.

Obecnie na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego funkcjonują niżej wymienione jednostki reintegracyjne:

- Centrum Integracji Społecznej w Drezdenku
- Centrum Integracji Społecznej w Dobiegniewie
- Centrum Integracji Społecznej w Strzelcach Krajeńskich
- Centrum Integracji Społecznej w Zwierzynie
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Strzelcach Krajeńskich

Reintegracyjny charakter w/w podmiotów polega na tworzeniu odpowiednich warunków dla osób, które z różnych przyczyn nie mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym i zawodowym. To jednak nie tylko tworzenie miejsc pracy dopasowanych do indywidualnych potrzeb, ale też podmiotowe podejście do pracowników, włączanie ich w procesy decyzyjne, a także odbudowa ich zdolności do odgrywania różnych ról społecznych.

Najwyraźniej reintegracyjny i prozatrudnieniowy charakter ekonomii społecznej widać w grupie podmiotów korzystających ze wsparcia związanego z zatrudnianiem osób

zagrożonych wykluczeniem społecznym, np. osób niepełnosprawnych, bezrobotnych, ubogich, opuszczających pieczę zastępczą. Na szczególną uwagę zasługują tu przedsiębiorstwa społeczne. Status przedsiębiorstwa społecznego mogą uzyskać organizacje pozarządowe, spółdzielnie socjalne i podmioty kościelne spełniające określone warunki dotyczące m.in. przeznaczania całości zysków na działalność społeczną lub reintegrację społeczną i zawodową pracowników, zatrudniają co najmniej 30 proc. pracowników z grup zagrożonych wykluczeniem i są zarządzane w sposób partycypacyjny.

Inną ważną grupą podmiotów ekonomii społecznej tworzących sprzyjające warunki pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym są spółdzielnie socjalne, spółdzielnie pracy oraz spółdzielnie inwalidów i niewidomych. Obecnie na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego działają następujące spółdzielnie socjalne:

- Spółdzielnia Socjalna Centrum Zdrowia i Urody PasjoMatki w Strzelcach Kraj.
- Spółdzielnia Socjalna „Precyzja-bud" w Dobiegniewie
- Spółdzielnia Socjalna „Art Musi w Grąsach (gm. Dobiegniew)
- Spółdzielnia Socjalna „Smaki znad Warty i Noteci" w Ługach (gm. Dobiegniew)

Na terenie powiatu jednostką wspierającą działania z zakresu rozwoju przedsiębiorstw społecznych jest Lubuski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej (LOWES) w Gorzowie Wlkp. Do utworzenia LOWES przystąpiło Stowarzyszenie Wspierania Małej Przedsiębiorczości w Dobiegniewie wraz z dwoma innymi Stowarzyszeniami. Instytucja ta dysponuje odpowiednim zapleczem i personelem przygotowanym do kompleksowego wsparcia podmiotów ekonomii społecznej. Świadczone usługi obejmują animację lokalną, inkubację dla powstających przedsiębiorstw społecznych i doradztwo biznesowe, dzięki któremu osoby zagrożone wykluczeniem społecznym mogą znaleźć pracę w nowych lub istniejących przedsiębiorstwach społecznych. Dodatkowo LOWES występuje często w roli rzecznika ekonomii społecznej, wspierając pogłębianie współpracy między podmiotami ekonomii społecznej a jednostkami samorządu terytorialnego.

4. Analiza SWOT

Rodzina i dziecko

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Ustawodawstwo określające działania w zakresie opieki na dzieckiem i rodziną; 2. dostateczna dostępność do placówek oświatowych; 3. wzrost aspiracji edukacyjnych mieszkańców powiatu; 4. dostępna oferta szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze i dla istniejących już rodzin zastępczych; 5. przekształcanie rodzin zastępczych niezawodowych w zawodowe formy opieki tj., rodziny zastępcze zawodowe, rodzinne domy dziecka; 6. dobra dostępność specjalistów w poradniach psychologiczno-pedagogicznych; 7. organizacje pozarządowe działających na rzecz dziecka i rodziny; 8. dostępność na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego Sądu Rejonowego wydziału rodzinnego i nieletnich; 9. dostęp do poradnictwa specjalistycznego (m.in. terapii, mediacji, usług dla rodzin z dziećmi, bezpłatna pomoc prawna.	1. Wydłużające się terminy spraw w wydziale rodzinnym i nieletnich; 2. niewystarczająca liczba specjalistów do pracy z rodziną; 3. brak ośrodka terapii rodzin; 4. wzrost liczby migracji; 5. wzrost liczby rozwodów; 6. wysoka liczba osób uzależnionych; 7. brak izby wytrzeźwień; 8. występowanie zjawiska bierności społecznej wobec zjawisk negatywnych (przemoc, alkoholizm, narkomania itp.); 9. zbyt mało kandydatów do pełnienia funkcji rodziców zastępczych; 10. niewystarczająca współpraca z rodzinami biologicznymi dzieci - umieszczonych w pieczy zastępczej na rzecz powrotu dziecka do rodziny; 11. zła sytuacja życiowa rodzin z powodu ubóstwa i niepełnosprawności; 12. niedostateczna pomoc dla rodzin sprawujących opiekę nad osobą niepełnosprawną; 13. niechęć do współpracy z asystentem rodziny przez rodziny biologiczne; 14. zbyt mała liczba asystentów rodzinnych; 15. brak w gminach rodzin wspierających; 16. brak w gminach placówek wsparcia dziennego; 17. mała liczba lokali socjalnych na terenie powiatu.
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
1. Rozwój rodzinnych form opieki nad dzieckiem; 2. budowanie zintegrowanego sytemu wsparcia dziecka i rodziny; 3. podejmowanie działań mających na celu zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu rodzin; 4. wzrost jakości usług skierowanych do dziecka i rodziny poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników oraz permanentne dostosowywanie tych usług do potrzeb dziecka i rodziny; 5. rozwój poradnictwa specjalistycznego.	1. Ograniczone środki finansowe na realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny; 2. wzrost dzieci wychowywanych w rodzinach niepełnych, brak prawidłowego wzorca rodziny; 3. wzrost liczby rodzin zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym; 4. wzrastająca liczba dzieci i młodzieży podejmujących zachowania ryzykowne; 5. wzrost liczby dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych; 6. ukrywanie zjawiska przemocy domowej i rówieśniczej; 7. niestabilność uregulowań prawnych;

	8. umieszczanie dzieci pozbawionych opieki i wychowania w domu rodzinnym poza powiatem; 9. zbyt późna interwencja służb społecznych w rodzinach problemowych; 10. niedostateczna konsolidacja działań w instytucjach i organizacjach działających w obszarze pomocy dziecku i rodzinie; 11. uzależnienie rodzin od wsparcia pomocy społecznej.

Sytuacja osób niepełnosprawnych

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych; 2. coraz szersza oferta dla niepełnosprawnych z zakresu rehabilitacji zawodowej, społecznej i zatrudniania osób niepełnosprawnych; 3. atrakcyjne oferty szkoleniowe PUP; 4. duża liczba podmiotów zaangażowanych w działania na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych; 5. otwartość instytucji na problemy osób niepełnosprawnych; 6. szeroko rozwinięta sieć wsparcia dla osób niepełnosprawnych od narodzin po starość (ośrodki wczesnego wspomagania, OREW, warsztaty terapii zajęciowej, środowiskowe domy samopomocy, dom pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych); 7. coraz szersza oferta edukacyjna dla osób niepełnosprawnych; 8. aktywne funkcjonowanie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.	1. Bariery architektoniczne w urzędach i instytucjach użyteczności publicznej; 2. brak systemowych rozwiązań dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych: WTZ, ZAZ, ZPCH, otwarty rynek pracy; 3. brak domów pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz z zaburzeniami psychicznymi; 4. duże ograniczenia transportowe osób niepełnosprawnych zamieszkujące gminy wiejskie; 5. niski poziom wykształcenia osób niepełnosprawnych; 6. niepełne rozpoznanie liczby osób niepełnosprawnych mieszkających na terenie powiatu; 7. brak mieszkań treningowych, chronionych; 8. korzystanie z pomocy społecznej oraz świadczeń rentowych (główne źródło utrzymania osób niepełnosprawnych); 9. ograniczony potencjał domowych usług opiekuńczych.
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
1. Maksymalne usamodzielnienie się osób niepełnosprawnych; 2. wzrost poziomu wykształcenia osób niepełnosprawnych; 3. zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych; 4. zwiększenie aktywności potencjalnych pracodawców; 5. zwiększenie dostępności do świadczeń i usług ochrony zdrowia, w tym rehabilitacji.	1. Wykluczenie społeczne; 2. Bierność w życiu zawodowym, społecznym; 3. izolowanie się osób niepełnosprawnych od społeczeństwa; 4. pogarszanie warunków życia rodzin; 5. niedostępność do rehabilitacji przyczyną narastającej niepełnosprawności.

Seniorzy

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Rozwijanie własnych zainteresowań intelektualnych wśród części osób starszych; 2. podtrzymywanie i nawiązywanie kontaktów, dzielenie się wiedzą i doświadczeniem; 3. dużo wolnego czasu i dyspozycyjność kultywowanie tradycji rodzinnych i narodowych; 4. działania podejmowane w ramach programu 50+; 5. rozwijająca się działalność uniwersytetów III wieku; 6. upowszechnienie wiedzy na temat procesu starzenia się i jego konsekwencji; 7. profilaktyka starzenia; 8. świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.	1. Brak określonego standardu usług dla osób starszych; 2. niski poziom życia osób starszych; 3. zmiana modelu rodziny z wielopokoleniowej na jedno, dwupokoleniową; 4. wzrost liczby osób powyżej 70 r.ż na terenie powiatu; 5. brak systemu całodobowego wsparcia osób starszych w miejscu zamieszkania; 6. brak placówek wsparcia dziennego dla osób starszych; 7. niedostateczna pomoc dla osób starszych wymagających całodobowej opieki; 8. niedostateczna wiedza osób starszych na temat organizacji i instytucji świadczących wsparcie; 9. brak pensjonatów i rodzinnych domów pomocy dla osób starszych będących alternatywą dla domów pomocy społecznej; 10. brak systemu wykorzystania potencjału osób starszych na rzecz własnego środowiska; 11. duży odsetek osób niepełnosprawnych wśród seniorów; 12. za niskie kryterium dochodowe do udzielania bezpłatnej pomocy w ustawie o pomocy społecznej dla seniorów.
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
1. Dostrzeganie problematyki osób starszych przez samorząd lokalny; 2. przygotowanie do starości poprzez propagowanie aktywnego i zdrowego stylu życia; 3. przełamywanie stereotypowego myślenia na temat starości; 4. uwzględnianie potrzeb osób starszych w przepisach prawa; 5. rozwój organizacji pozarządowych i wolontariatu działających na rzecz osób starszych; 6. aktywność osób starszych w organizacjach samopomocowych.	1. Funkcjonowanie negatywnego wizerunku osoby starszej w świadomości społecznej i mediach jako roszczeniowej i oczekującej pomocy; 2. przedmiotowe traktowanie osób starszych; 3. brak warunków umożliwiających podjęcie pracy zawodowej przez osoby będące w wieku emerytalnym; 4. wzrost liczby osób samotnych; 5. niedostateczne rozpoznanie potrzeb osób starszych; 6. niski poziom świadczeń emerytalnych i rentowych; 7. zanik tradycyjnych rodzin wielopokoleniowych; 8. ograniczenie opieki nad seniorami przez członków rodziny; 9. brak środowiskowych form opieki nad osobą starszą – dom dziennego pobytu.

Edukacja

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Dobra współpraca dyrektorów szkół i placówek oświatowych z organem prowadzącym; 2. pomoc prawna dla jednostek systemu oświaty; 3. inwestycje i remonty w szkołach i placówkach oświatowych, utworzenie wielofunkcyjnego boiska szkolnego; 4. dobrze wykwalifikowana kadra pedagogiczna; 5. wspieranie uczniów zdolnych i sportowców poprzez przyznawanie stypendiów; 6. pozyskiwanie środków unijnych, realizacja projektów; 7. bogata oferta edukacyjna; 8. dobre wyposażenie szkół i placówek w materiały dydaktyczne i sprzęt multimedialny; 9. zadowalająca zdawalność egzaminu maturalnego; 10. możliwość kształcenia na wszystkich etapach nauki w szkolnictwie specjalnym; 11. dobrze wyposażony w sprzęt specjalistyczny SOSW; 12. pomoc rodzicom uczniów niepełnosprawnych w zaopatrzenie w niezbędne artykuły spożywcze i odzieżowe; 13. łatwy dostęp do pomocy psychologiczno-pedagogicznej (w powiecie funkcjonują dwie poradnie psychologiczno-pedagogiczne); 14. współpraca szkół ze stowarzyszeniami; 15. sukcesy uczniów w konkursach sportowych i przedmiotowych.	1. Brak jednolitej interpretacji przepisów prawa oświatowego; 2. brak zajęć pozalekcyjnych; 3. brak psychoterapeutów w poradniach do terapii dzieci i młodzieży; 4. niedoszacowana subwencja oświatowa przez MEN; 5. niedostosowanie kierunków kształcenia do rynku pracy; 6. brak współpracy ze szkołami wyższymi; 7. niedostosowanie budynków placówek oświatowych do potrzeb osób niepełnosprawnych; 8. brak dobrego połączenia komunikacyjnego do szkół; 9. mała liczba innowacji i programów autorskich.
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
1. Zgoda na tworzenie mniej licznych klas w szkołach; 2. możliwość kontynuowania pozyskiwania środków unijnych na oświatę; 3. utworzenie stanowiska doradcy zawodowego w szkołach; 4. dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy; 5. podnoszenie kwalifikacji kadry nauczycielskiej; 6. pozytywna zmiana w sposobie postrzegania kształcenia zawodowego; 7. zlikwidowanie barier architektonicznych w szkołach i placówkach oświatowych;	1. Starzejąca się kadra pedagogiczna; 2. niż demograficzny; 3. brak zainteresowania absolwentów szkól wyższych podjęciem pracy w zawodzie nauczyciela; 4. ciągłe zmiany i nowelizacje Ustawy o systemie oświaty i Karcie Nauczyciela; 5. brak możliwości stworzenia prognozy zapotrzebowania na rynku pracy z powodu niestabilnej sytuacji gospodarczej na terenie powiatu; 6. brak środków na poprawę infrastruktury szkół i placówek; 7. brak internatu;

8. e-learnigowe formy doskonalenia; 9. możliwość dostosowania kształcenia specjalnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim; 10. brak zespołu orzekającego wydającego orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego dla dzieci i młodzieży niewidomej i słabowidzącej; 11. pozyskanie środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli z KFS – Urząd Pracy.	8. uzależnienie od nikotyny oraz środków psychoaktywnych; 9. konkurencyjna oferta szkół spoza terenu Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego; 10. stres i wypalenie zawodowe wśród nauczycieli; 11. niski przyrost naturalny; 12. rosnąca liczba dzieci do objęcia wczesnym wspomaganiem rozwoju dziecka.

Rynek pracy

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Indywidualne podejście do osób bezrobotnych i poszukujących pracy; 2. realizacja projektów i programów na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej; 3. potencjał terenów inwestycyjnych; 4. środowiskowe walory powiatu stwarzające warunki do rozwoju branży turystycznej; 5. wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy; 6. promocja usług i instrumentów rynku pracy; 7. skuteczna realizacja programów rynku pracy; 8. dbałość o jakość świadczonych usług; 9. stały kontakt pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Strzelcach Kraj. z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą; 10. współpraca z jednostkami sektora publicznego w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim; 11. dobra współpraca z Powiatową Radą Rynku Pracy; 12. wysokie kompetencje osób zatrudnionych w Powiatowym Urzędzie Pracy; 13. gotowość kadry Powiatowego Urzędu Pracy do stałego podnoszenia poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji.	1. Niski poziom wykształcenia wśród osób bezrobotnych; 2. brak kwalifikacji zawodowych wśród znacznej części osób bezrobotnych; 3. wysoki procent osób długotrwale bezrobotnych oraz osób po 50 roku życia; 4. obecne zjawisko dziedziczenia bezrobocia; 5. szara strefa w zatrudnieniu; 6. słabo rozwinięta komunikacja na terenie powiatu (brak możliwości lub duże utrudnienia w dojeździe do pracy, w szczególności z terenów wiejskich); 7. brak atrakcyjnych ofert pracy; 8. mniejsza liczba ofert pracy skierowana do kobiet niż do mężczyzn; 9. niezgłaszanie wszystkich ofert pracy do Powiatowego Urzędu Pracy; 10. przewaga mikroprzedsiębiorstw przez to brak możliwości tworzenia dużej liczby miejsc pracy; 11. „odpływ” wykwalifikowanej kadry poza granice powiatu; 12. brak perspektyw pracy z punktu widzenia młodych osób; 13. niedostosowanie szkolnictwa branżowego do potrzeb lokalnego rynku np. brak spawaczy, elektryków, hydraulików; 14. duża liczba klientów pozostających w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy dla celów innych niż aktywizacja zawodowa (m.in. ubezpieczenie zdrowotne, pobieranie zasiłku dla bezrobotnych).

SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Sezonowy spadek liczby osób bezrobotnych; 2. możliwość wnioskowania o środki finansowe na aktywizację osób bezrobotnych; 3. współpraca z instytucjami pomocy i integracji społecznej w oparciu zapisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; 4. uruchomienie nowych instrumentów wspierających zatrudnienie, w tym zapisanych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; 5. istnienie strefy ekonomicznej w okolicach i na terenie powiatu; 6. rozwój ekonomii społecznej; 7. zwiększenie oferty edukacyjnej w zakresie szkolnictwa zawodowego; 8. zatrudnienie cudzoziemców; 9. ulgi w podatkach i ubezpieczeniach społecznych przy zatrudnieniu osób do 26 roku życia.	1. Wzrastające koszty pracy i inne obciążenia fiskalne nałożone na podmioty prowadzące działalność gospodarczą; 2. nieadekwatne przygotowanie zawodowe do potrzeb rynku pracy; 3. postępująca marginalizacja grup oddalonych od rynku pracy; 4. godzenie się osób bezrobotnych na nielegalne zatrudnienie; 5. brak poczucia obowiązku i konieczności podjęcia zatrudnienia głównie wśród młodych osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych; 6. utrzymująca się wysoka stopa bezrobocia; 7. „odpływ" fachowców i młodzieży za granice powiatu; 8. niskie wynagrodzenia pracowników; 9. zatrudnienie cudzoziemców; 10. przewidywany wzrost bezrobocia spowodowany wyhamowaniem gospodarki wywołanym przez epidemię koronawirusa.

5. Cele główne i szczegółowe Strategii, realizatorzy, termin realizacji

5.1. Cel główny: Wzmacnianie lokalnego systemu opieki nad rodziną i dzieckiem

Cel szczegółowy: Stworzenie systemu promowania prawidłowego funkcjonowania rodziny

Sposób realizacji:

1) tworzenie lokalnych programów promujących rodzinę;
2) rozwijanie skutecznych metod i form promowania postaw prorodzinnych;
3) inicjowanie aktywności rodzin na rzecz tworzenia grup samopomocowych;
4) upowszechnienie pozytywnego wzorca rodziny.

Wskaźniki:

1) liczba sporządzonych programów;
2) ilość kampanii informacyjnych, publikacji, warsztatów;
3) liczba działań informacyjnych, ulotek, publikacji;
4) liczba działań.

Cel szczegółowy: Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin mających trudności w wypełnianiu swoich funkcji.

Sposób realizacji:

1) zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców poprzez rozwój zastępczej opieki rodzinnej i instytucjonalnej;
2) wspieranie rozwoju sieci placówek całodobowych oraz wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży;
3) poprawa funkcjonowania instytucji zajmujących się wsparciem osób i rodzin z problemami wychowawczymi;
4) rozwój wsparcia specjalistycznego;
5) rozwój wsparcia dla rodzin niewydolnych opiekuńczo-wychowawczo.

Wskaźniki:

1) liczba rodzin zastępczych, liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych;
2) liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych;
3) liczba procedur, szkoleń, warsztatów dla pracowników służb;
4) ilość podmiotów udzielających poradnictwa specjalistycznego;

5) ilość podjętych działań.

Cel szczegółowy: Współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się opieką i pomocą rodzinie

Sposób realizacji:

1) Zintegrowanie działań na rzecz dziecka i rodziny ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, zakładami opieki zdrowotnej, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi
2) Inicjowanie i rozwój różnych form integracji rodzin ze społecznością lokalną- wspieranie wypoczynku rodzinnego, organizowanie imprez integracyjnych i kulturalnych oraz spartakiad
3) Upowszechnianie informacji o podmiotach świadczących pomoc dziecku i rodzinie
4) Szkolenie i podnoszenie kwalifikacji kadry specjalistów do pracy z rodziną i dziećmi oraz w zakresie zaspokojenia potrzeb dzieci w placówkach

Wskaźniki:

1) liczba podejmowanych zintegrowanych działań;
2) liczba form integracyjnych;
3) liczba przeprowadzonych akcji informacyjnych;
4) liczba przeprowadzonych szkoleń.

Cel szczegółowy: Wspieranie działań na rzecz poprawy ekonomiczno-bytowej rodziny

Sposób realizacji:

1) podejmowanie działań na rzecz poprawy warunków mieszkaniowych rodzin;
2) pozyskiwanie środków finansowych na rzecz wsparcia rodzin i wyrównywania ich szans;
3) pobudzanie aktywności zawodowej rodzin i osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej;
4) zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci i młodzieży z rodzin ubogich;
5) rozwój nowych form działań aktywizujących na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Wskaźniki:

1) liczba przeprowadzonych działań;
2) liczba otrzymanych środków finansowych;
3) liczba działań motywujących oraz liczba osób gotowych do podjęcia zatrudnienia;
4) ilość zrealizowanych świadczeń pieniężnych niepieniężnych;
5) liczba nowatorskich działań.

Podmioty odpowiedzialne za realizację: samorząd powiatowy, samorząd gminny, PCPR, OPS, jednostki oświatowe, NGO

5.2 Cel główny: Kreowanie zatrudnienia i przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia

Cel szczegółowy: Przeprowadzenie badania lokalnego rynku pracy. Diagnozowanie stanu aktualnego i prognoza na lata przyszłe.

Sposób realizacji:

1) przeprowadzenie badania lokalnego rynku pracy. Diagnozowanie stanu aktualnego i prognoza na lata przyszłe;
2) monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych - opracowanie Barometru zawodów na każdy rok;
3) upowszechnienie informacji o usługach i instrumentach rynku pracy poprzez umieszczenie informacji w prasie lokalnej, stronie internetowej powiatu, urzędu pracy, gmin, plakaty i ulotki, kontakt bezpośredni;
4) udzielenie pomocy w znalezieniu pracy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy poprzez pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy;
5) podtrzymywanie zindywidualizowanego podejścia do osób bezrobotnych i poszukujących pracy;
6) inicjowanie i organizowanie kontaktów osób bezrobotnych i poszukujących pracy z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą poprzez giełdy pracy;
7) tworzenie i realizacja programów i projektów na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej;
8) aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych we współpracy z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą deklarujących zatrudnienie po zakończeniu wsparcia.

Wskaźniki:

1) liczba badań, liczba diagnoz;
2) liczba opracowań;
3) liczba działań promujących usługi;
4) liczba świadczonych usług;
5) ilość indywidualnych konsultacji;
6) ilość zorganizowanych spotkań;
7) ilość opracowanych i zrealizowanych programów;
8) ilość osób zaktywizowanych.

Cele szczegółowy: Wspieranie przedsiębiorczości i tworzenia nowych miejsc pracy.

Sposób realizacji:

1) Przeprowadzenie analizy potrzeb wśród podmiotów prowadzących działalność na lokalnym rynku pracy ze wskazaniem konkretnych kierunków szkoleń, zawodów, oczekiwań
2) Współpraca z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą w celu pozyskiwania nowych ofert pracy
3) Organizacja szkoleń osób bezrobotnych i poszukujących pracy w odpowiedzi na potrzeby zgłoszone przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą.
4) Wspieranie tworzenia miejsc w ramach zatrudnienia subsydiowanego
5) Refundacja podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy dla osób bezrobotnych
6) Promocja i realizacja zatrudnienia wspieranego
7) Upowszechnianie informacji o konieczności zatrudnienia osób bezrobotnych po zakończonej aktywizacji
8) Organizowanie spotkań z pracodawcami w celu upowszechniania informacji o usługach i instrumentach rynku pracy oraz konieczności zatrudnienia osób bezrobotnych po zakończonej aktywizacji

Wskaźniki:

1) ilość przeprowadzonych analiz;
2) liczba ofert pracy;
3) liczba przeprowadzonych szkoleń;

4) ilość utworzonych miejsc pracy;
5) ilość udzielonych refundacji;
6) liczba przeprowadzonych promocji;
7) liczba przeprowadzonych kampanii informacyjnych;
8) ilość zorganizowanych spotkań.

Cel szczegółowy: Aktywizacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych ze środków PFRON

Sposób realizacji:

1) wspieranie pracodawców przy wyposażeniu i doposażeniu stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, stosowanie do ich potrzeb i możliwości;
2) organizacja staży;
3) umożliwienie osobom niepełnosprawnym udziału w szkoleniach i przekwalifikowaniu zawodowym;
4) wspieranie przedsiębiorczości poprzez udzielenie bezzwrotnych środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej;
5) organizowanie prac interwencyjnych.

Wskaźniki:

1) ilość udzielonych dofinansowań;
2) liczba staży;
3) liczba szkoleń;
4) liczba wypłaconych środków;
5) liczba działań.

Cel szczegółowy: Współpraca z jednostkami sektora publicznego w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

Sposób realizacji:

1) prowadzenie współpracy ze szkołami ponadpodstawowymi w zakresie poradnictwa zawodowego;
2) współpraca z instytucjami pomocy i integracji społecznej w oparciu o znowelizowane zapisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;

3) współpraca z gminami w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach, organizacji robót publicznych, prac społecznie użytecznych;
4) upowszechnianie informacji o konieczności zatrudnienia osób bezrobotnych po zakończonej aktywizacji;
5) organizowanie spotkań z przedstawicielami jednostek sektora publicznego w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim w celu upowszechnienia informacji o usługach i instrumentach rynku pracy oraz konieczności zatrudnienia osób bezrobotnych po zakończonej aktywizacji;
6) organizacja wybranych instrumentów rynku pracy w jednostkach sektora publicznego w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim;
7) wspieranie rozwoju ekonomii społecznej.

Wskaźniki:

1) liczba udzielonych porad;
2) liczba kooperacji;
3) liczba działań;
4) liczba przeprowadzonych kampanii informacyjnych;
5) ilość spotkań;
6) ilość udzielonych dofinansowań;
7) ilość działań wspierających.

Podmioty odpowiedzialne za realizację: samorząd powiatowy, samorząd gminny, PUP, PCPR, OPS, jednostki oświatowe, NGO.

5.3 Cel główny: Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

Cel szczegółowy: Redukowanie zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego

Sposób realizacji:

1) rozwój działań wspierających aktywność zawodową i osób najuboższych;
2) zmniejszenie skutków ubóstwa poprzez systematyczną pomoc rzeczową i finansową realizowaną przez ośrodki pomocy społecznej i współpracujące z nimi organizacje pozarządowe;
3) rozwijanie stałej współpracy jednostek pomocy społecznej, organizacji pozarządowych i Powiatowego Urzędu Pracy w zakresie monitorowania zjawiska bezrobocia;

4) objęcie szczególną pomocą osób długotrwale bezrobotnych oraz długotrwale korzystających z pomocy społecznej.

Wskaźniki:

1) ilość podjętych działań;
2) liczba przyznanych świadczeń;
3) ilość stałego współdziałania;
4) liczba udzielonej pomocy.

Cel szczegółowy: Budowa zintegrowanego systemu rozwiązywania problemów uzależnień
Sposób realizacji:

1) monitorowanie problemu uzależnień na terenie powiatu;
2) promowanie zmiany zachowania i postaw mieszkańców wobec używek;
3) zwiększenie skuteczności i dostępności leczenia i terapii osobom uzależnionym i współuzależnionym.

Wskaźniki:

1) ilość przeprowadzonych pomiarów;
2) ilość działań profilaktycznych;
3) liczba organizacji działających na rzecz osób uzależnionych i współuzależnionych.

Cel szczegółowy: Współpraca w tworzeniu spójnego systemu wsparcia dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze

Sposób realizacji:

1) podejmowanie działań w kierunku zabezpieczenia mieszkań dla wychowanków opuszczających system pieczy zastępczej, w tym organizacja mieszkań chronionych;
2) objęcie specjalistycznym wsparciem wychowanków w procesie usamodzielniania;
3) udzielanie pomocy finansowej dla usamodzielniających się wychowanków;
4) zwiększenie umiejętności społecznych i zawodowych usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Wskaźniki:

1) liczba działań;
2) ilość specjalistycznego wsparcia;

3) liczba przyznanych świadczeń;
4) ilość przeprowadzonych akcji informacyjnych.

Cel szczegółowy: Wspieranie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi.
Sposób realizacji:

1) wspieranie upowszechnienia opieki przedszkolnej, szkolnictwa integracyjnego i specjalnego;
2) podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności u dzieci poprzez; zapewnienie opieki pedagogiczno-psychologicznej, opracowywanie i realizowanie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych;
3) udzielanie poradnictwa i wparcia dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi.

Wskaźniki:

1) liczba placówek;
2) ilość realizowanych programów;
3) liczba udzielonego poradnictwa i wsparcia.

Cel szczegółowy: Poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców powiatu.
Sposób realizacji:

1) rozwój profilaktyki i edukacji w zakresie zdrowia wśród mieszkańców powiatu;
2) wspieranie działań na rzecz zapewnienia mieszkańcom dostępu do usług medycznych na wysokim poziomie;
3) uczestnictwo mieszkańców w specjalistycznych programach służących poprawie kondycji zdrowotnej.

Wskaźniki:

1) liczba programów profilaktycznych;
2) liczba działań;
3) liczba programów, uczestników.

Cel szczegółowy: Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
Sposób realizacji:

1) przeciwdziałanie przemocy domowej i zaniedbaniom dotkniętych problemem uzależnień;

2) rozwój poradnictwa i upowszechniania informacji z zakresu praw ofiar przemocy rodzinie;
3) organizowanie terapii dla ofiar przemocy;
4) realizacja programów korekcyjnych dla sprawców przemocy, prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej;
5) rozwój współpracy z placówkami medycznymi, oświatowymi, policją, kuratorami sądowymi.

Wskaźniki:

1) liczba działań zaradczych;
2) liczba osób korzystających;
3) ilość terapii;
4) liczba prowadzonych programów;
5) liczba wspólnych działań.

Podmioty odpowiedzialne za realizację: samorząd powiatowy, samorząd gminny, PUP, PCPR, OPS, jednostki oświatowe, NGO.

5.4 Cel główny: Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych i seniorów

Cel szczegółowy: Wzrost świadomości i wrażliwości społecznej na problemy osób niepełnosprawnych i starszych

Sposób realizacji:

1) upowszechnianie informacji o uprawnieniach osób niepełnosprawnych oraz dostępnych formach pomocy;
2) wspieranie i podejmowanie działań zmierzających do zmiany społecznego wizerunku osób niepełnosprawnych i starszych;
3) rozwój wolontariatu działającego na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych i ich otoczenia oraz osób starszych;
4) promowanie i wzmocnienie solidarności między pokoleniami.

Wskaźniki:

1) liczba kampanii informacyjnych;
2) ilość zrealizowanych działań;

3) liczba pozyskanych wolontariuszy;
4) liczba działań promocyjnych.

Cel szczegółowy: Wyrównywanie szans w dostępie do edukacji osób niepełnosprawnych
Sposób realizacji:

1) rozszerzenie ofert placówek specjalistycznych dla osób niepełnosprawnych;
2) zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do wszystkich form i szczebli edukacji;
3) wpieranie edukacji ustawicznej.

Wskaźniki:

1) liczba placówek;
2) liczba osób niepełnosprawnych realizujących obowiązek szkolny;
3) liczba zlikwidowanych barier.

Cel szczegółowy: Zapewnienie wsparcia osobom niepełnosprawnym i starszym w społeczności lokalnej

Sposób realizacji:

1) stwarzanie warunków pełnego i niezależnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych i starszych w życiu społecznym;
2) zwiększanie aktywności podmiotów i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych.

Wskaźniki:

1) liczba osób korzystających;
2) liczba działań.

Cel szczegółowy: Rozwijanie zróżnicowanych form rehabilitacji i zatrudnienia osób niepełnosprawnych i starszych

Sposób realizacji:

1) stwarzanie warunków do swobodnego dostępu osobom niepełnosprawnym i starszym do rehabilitacji społecznej i zdrowotnej;

2) stworzenie systemu wspierania aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych i starszych;
3) udzielanie wsparcia finansowego w obszarze rehabilitacji zawodowej, społecznej i zdrowotnej;
4) likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.

Wskaźniki:

1) ilość zrealizowanych świadczeń rehabilitacyjnych;
2) liczba aktywnych osób;
3) liczba wypłaconych świadczeń;
4) liczba zrealizowanych dofinansowań.

Cel szczegółowy: Zapewnienie bezpieczeństwa osobom starszym i przeciwdziałanie stosowanym przeciw nim nadużyciom

Sposób realizacji:

1) rozwój poradnictwa i wspierania seniorów w sytuacjach kryzysowych;
2) rozwój działań interdyscyplinarnych na rzecz przeciwdziałania nadużyciom wobec seniorów;
3) rozwój poradnictwa i upowszechniania informacji z zakresu praw ofiar przemocy rodzinie;
4) organizowanie terapii dla ofiar przemocy;
5) realizacja programów korekcyjnych dla sprawców przemocy prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej;
6) rozwój współpracy z placówkami medycznymi, oświatowymi, policją, kuratorami sądowymi.

Wskaźniki:

1) ilość udzielonego poradnictwa;
2) liczba działań;
3) liczba udzielonych porad z zakresu przemocy;
4) liczba terapii;
5) liczba programów;

6) liczba wspólnych działań.

Cel szczegółowy: Zabezpieczenie infrastruktury społecznej adekwatnej do zadań i problemów społecznych

Sposób realizacji:

1) utrzymanie i doskonalenie jakości usług świadczonych przez instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych;
2) zwiększenie dostępności instytucji publicznej.

Wskaźniki:

1) ilość świadczonych usług;
2) liczba dostępnych instytucji.

Podmioty odpowiedzialne za realizację: samorząd powiatowy, samorząd gminny, PCPR, OPS, jednostki oświatowe, NGO, służba zdrowia.

5.5. Cel główny: Wysoki poziom edukacji

Cel szczegółowy: Rozwój nowoczesnego szkolnictwa w powiecie

Sposób realizacji:

1) podejmowanie działań i realizacja projektów mających na celu rozwijanie bazy dydaktycznej, budowę i doposażenie pracowni przedmiotowych, rozwijanie doradztwa zawodowego, organizowanie dodatkowych zajęć dla uczniów;
2) rozwój współpracy z pracodawcami w zakresie monitorowania rynku pracy i organizacji praktyk zawodowych;
3) modernizacja i rozbudowa budynków szkolnych.

Wskaźniki:

1) ilość zrealizowanych projektów;
2) liczba wspólnych działań;
3) liczba przeprowadzonych remontów.

Cel szczegółowy: Zapewnienie wsparcia uczniom w szkołach Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego.

Sposób realizacji:

1) Realizacja projektów oraz lokalnych programów wspierania edukacji uczniów.

Wskaźniki:

1) liczba przeprowadzonych projektów.

Cel szczegółowy: Wspieranie systemu doskonalenia nauczycieli.

Sposób realizacji:

1) Realizacja projektów, tworzenie struktur doskonalenia nauczycieli

Wskaźniki:

1) Liczba przeprowadzonych szkoleń, projektów.

Podmioty odpowiedzialne za realizację: samorząd powiatowy, samorząd gminny, jednostki oświatowe, NGO.

Termin realizacji zadań: 2021-2025

Źródła finansowania: środki budżetowe, środki pozabudżetowe, środki unijne i inne.

6. Monitoring i ewaluacja Strategii

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegać będą na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych kwestii społecznych.

Podstawowym celem wyżej wymienionych działań będzie dostarczenie praktycznej wiedzy potrzebnej przy podejmowaniu decyzji dotyczących przedsięwzięć planowanych do realizacji. Zapisy zawarte w strategii będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań, w zależności od posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych. Realizacja poszczególnych działań będzie przedstawiana w sprawozdaniach poszczególnych jednostek odpowiedzialnych za ich realizacje.

7. Spis tabel, wykresów, rysunków

Spis tabel:

Tabela nr 1. Powiat Strzelecko-Drezdenecki na tle pozostałych powiatów w województwie w 2018 r.

Tabela nr 2. Ludność Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego z uwzględnieniem podziału na gminy w 2019 r.

Tabela nr 3. Dane o sytuacji demograficznej mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego w wieku 70 i więcej

Tabela nr 4. Liczba pracowników zatrudnionych w OPS na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego

Tabela nr 5. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

Tabela nr 6. Powody udzielania pomocy i wsparcia przez OPS na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego

Tabela nr 7. Wydatki na pomoc społeczną poniesione przez Ośrodki Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego

Tabela nr 8. Liczba zatrudnionych asystentów rodziny w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

Tabela nr 9. Liczba rodzin objętych opieką asystentów rodziny na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego

Tabela nr 10. Świadczenia udzielone zawodowym rodzinom zastępczym w okresie 2015-2019 w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

Tabela nr 11. Świadczenia udzielone niezawodowym rodzinom zastępczym w okresie 2015-2019 w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

Tabela nr 12. Świadczenia udzielone spokrewnionym rodzinom zastępczym w okresie 2015-2019 w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

Tabela nr 13. Liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności mieszkańcom Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego powyżej 16 r.ż.

Tabela nr 14. Liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności mieszkańcom Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego przed 16 r.ż.

Tabela nr 15. Liczba i cel przyjętych wniosków o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności osób po 16 r.ż.

Tabela nr 16. Liczba złożonych wniosków mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego o uzyskanie dofinansowania w latach 2015-2019

Tabela nr 17. Środki PFRON wydane na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w latach 2015-2019

Tabela nr 18. Podział środków PFRON na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej w latach 2015-2019 w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

Tabela nr 19. Realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd" w latach 2016-2019

Tabela nr 20. Liczba dzieci przyjętych w poradniach

Tabela nr 21. Liczba diagnoz specjalistycznych- psychologicznych

Tabela nr 22. Liczba badań pedagogicznych przeprowadzonych przez PPP w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

Tabela nr 23. Liczba badań logopedycznych przeprowadzonych przez PPP w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

Tabela nr 24. Liczba badań rehabilitacyjnych przeprowadzonych przez PPP w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim

Tabela nr 25. Liczba badań związanych z wyborem kierunku kształcenia

Tabela nr 26. Stopa bezrobocia w 2019 roku na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego w poszczególnych miesiącach

Tabela nr 27. Liczba osób bezrobotnych w gminach Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego na dzień 31.12.2019r.

Tabela nr 28. Struktura bezrobocia wg wykształcenia w poszczególnych gminach stan na dzień 31.12.2019

Tabela nr 29. Struktura bezrobocia według czasu pozostawania bez pracy w poszczególnych gminach stan na dzień 31.12.2019r.

Tabela nr 30. Zarejestrowane osoby niepełnosprawne bezrobotne oraz poszukujące pracy stan na 31.12.2019r.

Tabela nr 31. Podmioty gospodarcze w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim w latach 2015-2019

Tabela nr 32. Poziom samozatrudnienia w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim w latach 2014-2018

Tabela nr 33. Skala zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego 2016-2019

Tabela nr 34. Zmiany w liczbie ludności z uwzględnieniem ekonomicznych grup wieku w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim w latach 2014-2018

Tabela nr 35. Liczba osób umieszczonych i oczekujących na przyjęcie do DPS w Dobiegniewie w latach 2015-2019

Tabela nr 36. Wykaz placówek oświatowych na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego
Tabela nr 37. Wykaz organizacji pozarządowych na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego

Spis wykresów:

Wykres nr 1. Populacja Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego w latach 2015-2019
Wykres nr 2. Migracje ludności w latach 2015-2019
Wykres nr 3. Przyrost naturalny w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim w latach 2015-2019
Wykres nr 4. Ubóstwo jako przyczyna udzielania rodzinom pomocy w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim
Wykres nr 5. Bezdomność jako przyczyna udzielania rodzinom pomocy w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim
Wykres nr 6. Uzależnienie od alkoholu jako przyczyna udzielania pomocy w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim
Wykres nr 7. Uzależnienie od narkotyków jako przyczyna udzielania pomocy w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim
Wykres nr 8. Usługi opiekuńcze realizowane w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim
Wykres nr 9. Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim
Wykres nr 10. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim
Wykres nr 11. Opieka wytchnieniowa realizowana w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim
Wykres nr 12. Liczba rodzin zastępczych na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego z podziałem na typ
Wykres nr 13. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego
Wykres nr 14. Liczba dzieci z Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej
Wykres nr 15. Wydatki na rodzinną pieczę zastępczą na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego z podziałem na typ rodziny
Wykres nr 16. Wydatki na instytucjonalną pieczę zastępczą dzieci pochodzących z terenu Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego
Wykres nr 17. Liczba dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej

Wykres nr 18. Średnioroczny koszt utrzymania dziecka w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej
Wykres nr 19. Liczba rodzin usamodzielnianych korzystających z różnych form pomocy
Wykres nr 20. Osoby z niepełnosprawnością zamieszkałe na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego z podziałem na wiek
Wykres nr 21. Osoby z niepełnosprawnością zamieszkałe na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego z podziałem na płeć
Wykres nr 22. Struktura osób bezrobotnych w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim z uwzględnieniem płci stan na 31.12.2019
Wykres nr 23. Liczba wszczętych postępowań „Niebieska Karta" w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim w latach 2016-2019
Wykres nr 24. Liczba ofiar przemocy w rodzinie w latach 2016-2019
Wykres nr 25. Liczba sprawców przemocy w rodzinie w latach 2016-2019
Wykres nr 26. Długość życia mieszkańców Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego w latach 2015-2019
Wykres nr 27. Liczba osób umieszczonych w DPS z terenu Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego w latach 2015-2019
Wykres nr 28. Liczba osób z terenu Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego umieszczonych w DPS w Dobiegniewie w latach 2015-2019
Wykres nr 29. Liczba osób z terenu Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego umieszczonych w DPS w woj. lubuskim w latach 2015-2019
Wykres nr 30. Liczba osób z terenu Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego umieszczonych w DPS poza województwem lubuskim w latach 2015-2019

Spis rysunków:

Rysunek nr 1. Powiat Strzelecko-Drezdenecki na mapie kraju
Rysunek nr 2. Powiat Strzelecko-Drezdenecki na mapie województwa lubuskiego
Rysunek nr 3. Podział Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego na poszczególne gminy

Załącznik nr 1 do uchwały nr …….
Zarządu Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego
z dnia …….

KONSULTACJE PROJEKTU STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU STRZELECKO-DREZDENECKIEGO NA LATA 2021-2025

Wypełniony formularz prosimy przesłać pocztą elektroniczną na adres: cpr@pro.onet.pl **do dnia 9listopada 2020 r.** (obowiązuje data wpływu).
Pytania dotyczące konsultacji można kierować na adres e-mail: Izabela.najdek@pcprdrezdenko.pl lub telefonicznie, pod numerem: 95 762 1247

FORMULARZ ZGŁASZANIA UWAG[1]

1. Informacje o zgłaszającym:

Imię i nazwisko* lub nazwa podmiotu/organizacji	
Adres do korespondencji	
Adres e-mail	
Tel./fax	

** Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781) wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Drezdenku z siedzibą przy al. Kościuszki 31 (66 – 530 Drezdenko) w związku z realizacją konsultacji projektu STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU STRZELECKO-DREZDENECKIEGO NA LATA 2021-2025*

2. Zgłaszane uwagi, propozycje

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga, propozycja (tytuł rozdziału)	Strona	Treść uwagi / propozycja zapisu	Uzasadnienie uwagi / propozycji
1.				

1 Osoby fizyczne, o których mówi ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych, które przekazują wypełniony formularz we własnym imieniu informujemy:
1. Dane zamieszczone w formularzu będą przetwarzane wyłącznie dla celów związanych z procedurą konsultacji projektu aktualizacji *STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU STRZELECKO-DREZDENECKIEGO NA LATA 2021-2025.*
2. Osobie fizycznej przysługuje prawo dostępu do treści swoich danych zamieszczonych w formularzu oraz ich poprawienia.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 19 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy:
opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami.

W związku z kończącym swoją ważność aktualnym dokumentem w grudniu 2020 roku i trwającymi pracami nad opracowaniem nowej strategii, przeprowadzenie konsultacji społecznych jest niezbędne.